

JAARVERSLAG 2016

buma•stemra

INHOUD

BUMA/STEMRA IN HET KORT	4
EEN WERELD VOL MUZIEK	6
KERNCIJFERS BUMA	10
KERNCIJFERS STEMRA	12
TOELICHTING BESTUUR	14
TOELICHTING DIRECTIE	20
JAARREKENING BUMA	38
OVERIGE GEGEVENS BUMA	69
JAARREKENING STEMRA	72
OVERIGE GEGEVENS STEMRA	94
SAMENSTELLING BESTUUR, LEDENRAAD EN DIRECTIE	96
COLOFON	102

BUMA/STEMRA IN HET KORT

De Vereniging Buma (hierna: Buma) en Stichting Stemra (hierna: Stemra) verlenen licenties aan muziekgebruikers en keren de geïnde gelden uit aan de rechthebbenden; componisten, tekstschrijvers en muziekuitgevers. Buma doet dat voor het openbaarmakingsrecht, Stemra voor het reproductierecht. Doordat componisten, tekstschrijvers en muziekuitgevers verenigd zijn in een collectief kunnen hun belang beter worden behartigd; simpelweg omdat ze samen sterker staan en op een efficiënte wijze hun vergoedingen kunnen innen bij gebruikers van muziek.

Buma en Stemra belichamen ieder een separate rechtspersoon. Door de verbondenheid van het bestuur in beide rechtspersonen en het gezamenlijk belang waar Buma en Stemra voor staan, is ervoor gekozen om één bestuursverslag op te stellen die van toepassing is voor zowel Buma als Stemra (hierna: Buma/Stemra). Ondanks dat Buma en Stemra samenwerken in één personele unie is, door de wettelijke bepalingen en strikte scheiding van economische eenheid, geen sprake van een groepsrelatie. Derhalve maakt zowel Buma als Stemra een jaarrekening op.

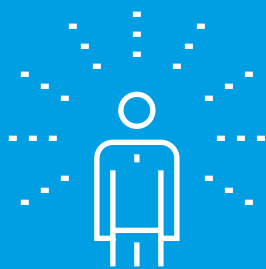
Waar bedragen van Buma/Stemra gezamenlijk zijn benoemd is dit gedaan om beter inzicht aan te leden te verschaffen.

Per eind 2016 waren 24.487 componisten en tekstdichters aangesloten bij Buma en 23.126 bij Stemra, 1.263 uitgevers bij Buma en 1.260 bij Stemra en 842 erfgenamen bij Buma en 833 bij Stemra. Buma en Stemra werken samen in een personele unie, waardoor er één werkorganisatie actief is onder één bestuur, één ledenraad en één directie. Per eind 2016 was het aantal medewerkers 187.

Buma/Stemra wil het beste collectief zijn om de rechten van auteurs te exploiteren en hun belangen te behartigen in een sterk veranderende muziekwereld en daarmee de ontwikkeling van muziek in Nederland stimuleren. Daarom zetten we in op intensieve samenwerking met koepelorganisaties en internationale auteursrechtenorganisaties. In totaal gaat het om 75 zusterorganisaties voor het openbaarmakingsrecht en 50 voor het reproductierecht. Op deze wijze kunnen we ook de belangen van onze rechthebbenden in het buitenland behartigen.

In 2016 lag ons bruto kostenpercentage op 13,7% waar internationale zusterorganisaties zich bewegen tussen 10 en 25%. De kosten die daadwerkelijk door Buma/Stemra bij de rechthebbenden worden ingehouden zijn met 10,8% aanzienlijk lager.

Elk jaar verwerkt Buma/Stemra de gegevens van zo'n 71.000 liveoptredens, tientallen radio- en televisiestations en enkele miljarden streams en downloads. Er zijn zo'n 100 licenties verstrekt voor streaming- en downloaddiensten. Voor achtergrondmuziek op websites zijn honderden licenties afgegeven, voor radio en TV meer dan 200. In totaal beheert Buma/Stemra zo'n 142.000 gebruikerslicenties voor bijvoorbeeld horecaondernemingen, werkruimtes en winkels.

*Componisten
Auteurs*

LEDEN EN AANGESLOTENEN 2016

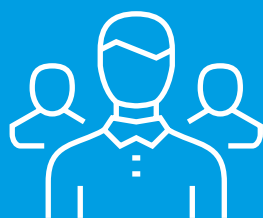
BUMA EN/OF STEMRA

COMPONISTEN/AUTEURS: **24.594**

UITGEVERS: **1.294**

ERFGENAMEN: **845**

TOTAAL: **26.688**

Uitgevers

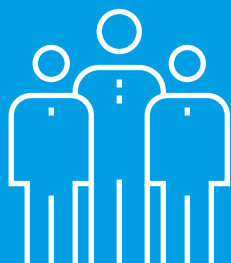
LEDENTAL BUMA

COMPONISTEN/AUTEURS: **24.487**

UITGEVERS: **1.263**

ERFGENAMEN: **842**

TOTAAL: **26.592**

Erfgenamen

AANGESLOTENEN STEMRA

COMPONISTEN/AUTEURS: **23.126**

UITGEVERS: **1.275**

ERFGENAMEN: **833**

TOTAAL: **25.234**

EEN WERELD VOL MUZIEK

VISIE

Muziek speelt een waardevolle rol in het leven. De makers zijn daarbij onmisbaar. Auteurs en hun uitgevers hebben recht op een eerlijke vergoeding. Wij dragen bij aan een wereld vol muziek.

MISSIE

Buma/Stemra exploiteert collectief de individuele auteursrechten van auteurs en hun uitgevers. Wij zijn ervan overtuigd dat collectief beheer essentieel is voor de waarde van het auteursrecht. Wij staan voor een optimale incasso en verdeling van de inkomsten. Klantgericht werken en tevredenheid van auteurs en hun uitgevers zijn voor ons leidend. Door het auteursrecht te beschermen en het maatschappelijk draagvlak te vergroten, leveren wij een bijdrage aan een wereld vol muziek.

STRATEGIE

Als organisatie zonder eigen winstoogmerk strijden wij voor een eerlijke vergoeding voor de leden en aangeslotenen en komen we op voor wet- en regelgeving, alsmede uitleg daarvan, ter bescherming van het auteursrecht. Wij zetten ons in voor constante optimalisatie van de incasso en distributie, ook in samenwerking met zusterorganisaties. In bredere zin werken we aan de verbetering van processen, zoals distributie en repartitie, versterking van de servicegerichtheid en open communicatie met alle belanghebbenden. Wij spannen ons in om bij de meest efficiënte Europese Collectieve Beheersorganisaties (CBO's) te blijven behoren.

2
a
e
Roterdam

in jazz

festival
conference

Roterdam
24-25 June

VOIC® KEURMERK REPARTITIETOETS

In het kader van de driejaarlijkse repartitietoets uit het VOIC® Keurmerk voor collectieve beheerorganisaties zijn de repartitiereglementen en bestuursbesluiten over de repartitie van Buma en Stemra in 2016 doorlopend getoetst. De toetsing is uitgevoerd door het bestuur in samenspraak met de directie en diverse bestuurs- en commissievergaderingen. De uitkomsten van deze toetsing zijn o.a.:

STEMRA GESTOPT MET GRAFISCH RECHT PER 1 JAN 2016

Het Stemra bestuur heeft besloten per 1 januari 2016 te stoppen met de exploitatie van grafische reproductierechten inzake bladmuziek en liedteksten. Zoals bekend had Stemra in 2011 de exploitatie van grafische reproductierechten van Stichting Musicopy overgenomen. Inmiddels hebben de uitgeversverenigingen (NMUV en VMN) de Federatie Muziekuitgevers (FEMU) opgericht om de diverse exploitaties op zich te nemen.

INFORMATIEBIJENKOMST ERNSTIGE MUZIEK 11 OKTOBER 2016

Op 11 oktober 2016 hield het bestuur een informatiebijeenkomst over een aantal beleidsontwikkelingen omtrent dit muziekgenre, o.a. over:

- Herverdeling van de incasso bij schouwburgen en theaters (de zgn. SCHOUW incasso) over diverse distributierubrieken.
- De Toeslag Ernstig: een toeslag op de uitkeringen in bepaalde 'ernstige' distributierubrieken, betaald uit het Sociaal-Cultureel Fonds.

ERNSTIG SCHOUWLICENTIES

Het bestuur is op 9 november 2016 akkoord gegaan met het per licentie 1 op 1 afrekenen van het geïncasseerde bedrag van schouwburgoptredens die door schouwburgen/theaters zelf zijn georganiseerd. De Schouwregeling met overgangsregeling zal ingaan vanaf de repartie over gebruiksjaar 2016 (distributiejaar 2017).

TOESLAG ERNSTIG RUBRIEKEN

Vanaf distributiejaar 2017 (gebruiksjaar 2016) gaat Buma van 11 naar 3 Toeslag Ernstig rubrieken: CR (recitals, kamermuziek), CE (symfonie orkesten) en CS (overige concertmuziek, jazz). Daarnaast is de ledenraad gevraagd te adviseren over de vraag om al dan niet inzake de rubriek HaFa (Harmonie en Fanfare) geheel of gedeeltelijk een Toeslag Ernstig te behouden op basis van de ontwikkelde 5 ernstige criteria en de bij Buma/Stemra beschikbare feiten.

REVIEW VOORKANT ERNSTIG

Mede naar aanleiding van suggesties tijdens de informatiebijeenkomst Ernstig van 11 oktober 2016 heeft het bestuur besloten een Commissie Review Voorkant Ernstig in het leven te roepen. Deze commissie zal zich richten op de voorkant d.w.z. tarieven, wijze van licentie en incasso. De commissie bestaat uit rechthebbenden uit het werkveld (experts), uit de ledenraad en uit het bestuur.

Winkels

PODIA

RUIM **71.000** LIVE OPTREDENS GELICENTIEERD.

HORECAONDERNEMINGEN, WINKELS EN ANDERE BEDRIJVEN

142.000 LOCATIES GELICENTIEERD

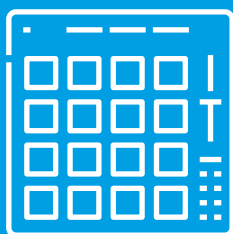
Online

DIGITAL

IN TOTAAL **927** LICENTIES IN 2016.

RTV

207 RADIO EN TV-KLANTEN HEBBEN IN 2016
ÉÉN OF MEER LICENTIES GEHAD.

Radio & TV

ONLINE

OP **7,5** MILJOEN DOWNLOADS UITGEKEERD
OP **7** MILJARD STREAMS UITGEKEERD

RADIO EN TV

TRADITIONELE RADIO- EN TV-ZENDERS:
OP **1.229** MILJARD SECONDEN UITGEKEERD

Airplayclaim

AIRPLAYCLAIM

VIA DE SITE AIRPLAYCLAIM.NL IS IN 2016 RUIM
€1,2 MILJOEN UITGEKEERD.

KERNCIJFERS BUMA

RECHTENOPBRENGST BUMA

170.982

UITKERINGEN BUMA

159.418

TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN BUMA

186.707

RESULTAAT (VOOR BELASTING) BUMA

2.231

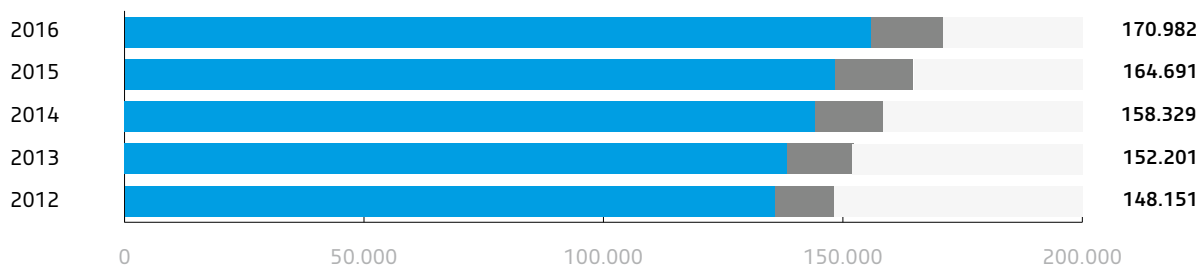
AANTAL WERKNEMERS BUMA

146,8

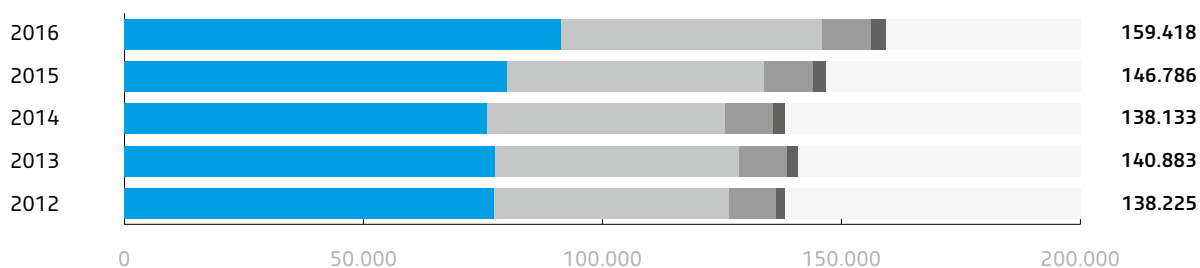
(x € 1.000)	2016	2015	2014	2013	2012
RECHTENOPBRENGSTEN					
Radio, TV en Aanbieders van netwerken	70.393	67.297	71.774	69.098	68.853
Podia	29.799	27.146	24.130	23.380	20.861
Horeca	15.074	14.554	13.469	13.559	13.483
Werkruimten	17.183	17.399	16.828	16.732	17.837
Verkoopruimten	13.179	13.436	12.317	12.494	12.554
Online	10.128	8.415	5.656	3.092	2.130
Nederlands gebruik	155.756	148.247	144.174	138.355	135.718
Buitenlands gebruik	15.226	16.444	14.155	13.846	12.433
Totaal	170.982	164.691	158.329	152.201	148.151
UITKERINGEN					
Rechthebbenden	91.334	80.086	75.779	77.503	77.339
CB0's Buitenland	54.535	53.657	49.757	50.943	49.063
Toevoeging Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	10.368	10.201	10.184	10.098	9.883
Totaal	156.237	143.946	135.720	138.544	136.285
Administratievergoeding bij distributie	3.181	2.840	2.413	2.339	1.940
Totaal	159.418	146.786	138.133	140.883	138.225
TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN					
Te verdelen auteursrechtgeden einde boekjaar	186.707	190.060	183.224	173.865	170.873
FONDS VOOR SOCIALE EN CULTURELE DOELN					
Bestedingen in boekjaar	11.863	11.581	12.376	12.631	14.734
Vrij te besteden per einde boekjaar	2.572	4.067	5.447	7.639	10.172
EXPLOITATIEREKENING					
Administratievergoeding bij distributie	3.181	2.840	2.413	2.339	1.940
Overige baten	842	791	791	862	1.320
Saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso	14.917	11.069	10.837	8.326	9.557
Totale baten	18.940	14.700	14.041	11.527	12.817
Beheerskosten	-25.080	-21.237	-20.878	-20.989	-20.088
Totale lasten	-25.080	-21.237	-20.878	-20.989	-20.088
SALDO TOTALE BATEN EN LASTEN	-6.140	-6.537	-6.837	-9.462	-7.271
Financiële baten en lasten	8.371	1.169	11.521	10.827	14.964
Resultaat (voor belastingen)	2.231	-5.368	4.684	1.365	7.693

KENGETALLEN	2016	2015	2014	2013	2012
Percentage feitelijk ingehouden kosten Online	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Buitenland	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Aanbieders van netwerken buitenland	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%	10,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten overige categorieën.	10,2%	7,9%	7,8%	6,2%	7,2%
Gemiddeld percentage feitelijk ingehouden (administratiekostenvergoedingen als percentage van incasso)	10,6%	8,4%	8,4%	7,0%	7,8%
Beheerskosten (bruto) in percentage van de totale rechtenopbrengsten)	14,7%	12,9%	13,2%	13,8%	13,6%
Beheerskosten (bruto) in percentage van de totaal uitgekeerde auteursrechtgelden (inclusief ingehouden administratievergoedingen)	14,7%	13,5%	14,3%	14,0%	13,6%
Jaarmutatie bedrijfslasten	18,1%	1,7%	-0,5%	4,5%	0,1%
Afgeleide consumentenprijsindex	0,6%	0,6%	1,0%	2,5%	2,5%
Aantal leden en deelnemers	26.531	25.151	23.951	22.850	21.841
Aantal leden en deelnemers met gereparteerde gelden	26.531	25.151	23.951	22.850	21.841
Percentage vertegenwoordigde rechthebbenden als percentage van het totaal aantal rechthebbenden.	95%	95%	95%	95%	95%
Aantal gefactureerde gebruikers	103.000	103.000	106.000	114.000	117.000
Aantal werknemers in fte	146,8	151,0	160,3	163,2	169,5

ONTWIKKELING RECHTENOPBRENGSTEN BUMA in miljoenen €

ONTWIKKELING UITKERING AUTEURSRECHTGEDEN BUMA In miljoenen €

KERNCIJFERS STEMRA

RECHTENOPBRENGST STEMRA

33.895

UITKERINGEN STEMRA

31.557

TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN STEMRA

45.483

RESULTAAT (VOOR BELASTING) STEMRA

1.837

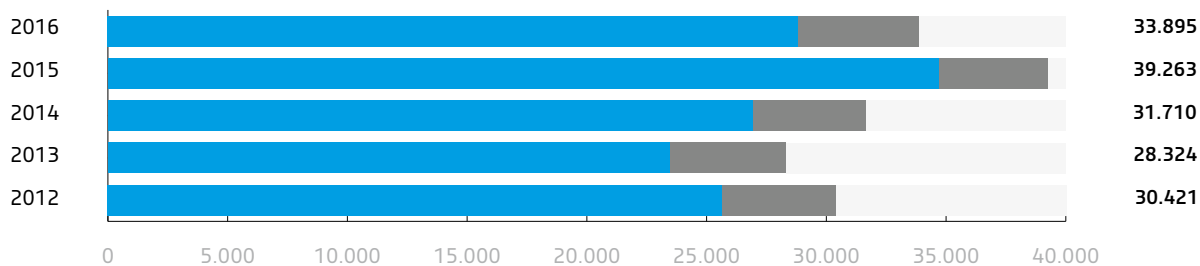
AANTAL WERKNEMERS STEMRA

15,2

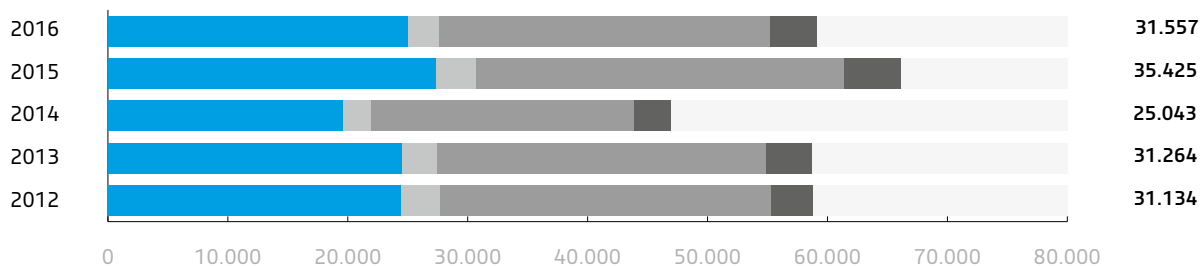
(x € 1.000)	2016	2015	2014	2013	2012
RECHTENOPBRENGSTEN					
Phono-Mechanisch recht BIEM / Central Licensing	6.192	6.169	6.895	8.119	10.370
PIEB (loonpersing)/Special Licensing	4.922	4.919	5.564	5.366	6.435
Radio & TV	6.970	6.046	5.692	5.419	5.487
Online	4.596	3.793	3.134	2.635	1.755
Thuiskopie / Leenrecht	6.214	13.414	4.631	1.479	827
Grafisch Reproductierecht	-81	341	1.006	436	770
Nederlands gebruik	28.814	34.682	26.922	23.454	25.644
Buitenlands gebruik	5.082	4.581	4.788	4.870	4.777
Totaal	33.895	39.263	31.710	28.324	30.421
UITKERINGEN					
Rechthebbenden	24.993	27.307	19.526	24.447	24.432
CBO's Buitenland	2.603	3.363	2.387	2.989	3.227
Central Licensing	-	-	-	-	-
Totaal	27.596	30.670	21.913	27.436	27.659
Administratievergoeding bij distributie	3.961	4.755	3.144	3.828	3.475
Totaal	31.557	35.425	25.043	31.264	31.134
TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN					
Te verdelen auteursrechtgelden einde boekjaar	45.483	43.145	39.321	32.654	35.594
EXPLOITATIEREKENING					
Administratievergoeding bij distributie	3.961	4.755	3.144	3.828	3.475
Overige baten	782	729	690	667	636
Totale baten	4.743	5.484	3.834	4.495	4.111
Beheerskosten	-2.966	-5.921	-6.585	-6.578	-6.292
Totale lasten	-2.966	-5.921	-6.585	-6.578	-6.292
Saldo totale baten en lasten	1.777	-437	-2.751	-2.083	-2.181
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	60	308	409	531	3.133
Resultaat (voor belastingen)	1.837	-129	-2.342	-1.552	952

KENGETALLEN	2016	2015	2014	2013	2012
Percentage feitelijk ingehouden kosten Nederlandse industrie: BIEM	7,3%	7,3%	7,3%	7,3%	7,3%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Buitenland central licensing	3,7%	3,7%	3,7%	3,7%	3,7%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Achtergrondmuziek/ AV Onderwijs- en Bedrijfsproducties	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Radio & TV	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Audio Visuals TV/ Bioscoop	12,0%	12,0%	12,0%	12,0%	12,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Audio Visuals Commercials	6,0%	6,0%	6,0%	6,0%	6,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Thuiskopie/ Leenrecht	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Online	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%	15,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten Buitenland	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Percentage feitelijk ingehouden kosten P.I.E.B./ Homevideo/ Importen/ Grafische reproductierechten	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%	25,0%
Gemiddeld percentage feitelijk ingehouden (administratiekostenvergoedingen als percentage van de repartitie)	12,6%	13,4%	12,6%	12,2%	11,2%
Beheerskosten (bruto) in percentage van de totale auteursrechtgeldeopbrengsten	8,8%	15,1%	20,8%	23,2%	20,7%
Beheerskosten (bruto) in percentage van de totaal verdeelde auteursrechtgelden	9,4%	16,7%	26,3%	21,0%	20,2%
Jaarmutatie bedrijfslasten	-49,9%	-10,1%	0,1%	4,5%	10,5%
Afgeleide consumentenprijsindex	0,6%	0,6%	1,0%	2,5%	2,5%
Aantal aangeslotenen en deelnemers	25.364	24.092	23.012	21.999	21.114
Aantal aangeslotenen en deelnemers met gereparteerde gelden	25.364	24.092	23.012	21.999	21.114
Percentage vertegenwoordigde rechthebbenden als percentage van het totaal aantal rechthebbenden.	95,0%	95,0%	95,0%	95,0%	95,0%
Aantal gefactureerde gebruikers	1.500	2.600	2.600	2.500	2.300
Aantal werknemers in fte	15,2	14,7	16,6	17,3	18,0

ONTWIKKELING RECHTENOPBRENGSTEN STEMRA in miljoenen €

ONTWIKKELING UITKERINGEN STEMRA in miljoenen €

—TOELICHTING BESTUUR EN DIRECTIE

TOELICHTING BESTUUR

INTRODUCTIE

2016 was het jaar waarin het bestuur van Buma/Stemra zich heeft gericht op een aantal belangrijke thema's. Dit alles met blijvende aandacht voor de continuïteit van de strategie die een aantal jaren geleden is ingezet. In dit verslag van het bestuur zetten wij de thema's uiteen en lichten toe welke rol het bestuur daarin speelde.

BENOEMING DIRECTIE

In 2016 trad Wim van Limpt als nieuwe CEO aan. Het bestuur was intensief betrokken bij dit proces, zowel ten aanzien van het opstellen van het profiel als ten aanzien van de selectie en benoeming. De unanieme benoeming is om meerdere redenen een belangrijk moment voor Buma/Stemra.

Ten eerste markeert de opvolging het einde van een (jarenlange) discussie over de bezoldiging van de CEO in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Ook belangrijk is dat de benoeming momentum en ruimte creëert om de organisatie voortvarend op te sturen in een periode van verandering. Het feit dat Van Limpt uit eigen gelederen komt, maakt dat er weinig inwerktijd nodig was om de organisatie goed te leren kennen. Het track record op de serviceafdeling van Buma/Stemra borgt bovendien een sterke focus op het centraal stellen van de rechthebbende – een belangrijk strategisch uitgangspunt. Bovendien is de afstand tussen Van Limpt en medewerkers klein. We zien dat als een belangrijke voorwaarde om de organisatie in beweging te brengen en houden.

De beginperiode van Van Limpt als CEO geeft blijk van een combinatie van daadkracht, focus en ambitie. De open houding en samenwerking tussen directie en bestuur geeft nieuw elan aan Buma/Stemra en getuigt van grote professionaliteit. Dit alles geeft veel vertrouwen voor de toekomst.

INTERN ONDERZOEK

Aanleiding voor het onderzoek

Na zijn aantreden als CEO van Buma/Stemra identificeerde Van Limpt een aantal vraagpunten met betrekking tot de grondslagen van vooruitbetalingen aan een leverancier. In december 2016 meldde zich een klokkenluider met aanwijzingen voor mogelijke onregelmatigheden met betrekking tot kostenverantwoording, declaraties van een leverancier, vorderingen op PNO Media en de hoogte van beloningen. Deze vraagpunten en deze melding zijn aanleiding geweest tot het verlenen van een opdracht aan NautaDutilh tot het verrichten van een intern onderzoek naar deze onderwerpen. Gegeven de aard van de vraagpunten en de onderwerpen heeft NautaDutilh opdracht verleend aan BDO Investigations tot het verrichten van een feitenonderzoek.

Aard en reikwijdte van het onderzoek

De volgende onderwerpen zijn door BDO als vraagpunten/indicaties onderzocht:

- I. Vraagpunten met betrekking tot verschillende verantwoorde kosten, die mogelijk tot een hoger kostenniveau of een lagere omzet hebben geleid in de financiële verantwoording van 2015 en

mogelijk eerder. Deze hebben betrekking op onder meer:

- a. Zeer substantiële vooruitbetalingen aan een leverancier voor nog te verrichten diensten, waarvoor de juridische en economische noodzaak op dit moment onvoldoende duidelijk is.
- b. Facturen van een leverancier zijn verantwoord in de 'nog te betalen posten' van de financiële verantwoording van 2015. De gefactureerde prestatie schijnt niet in overeenstemming te zijn met de werkelijke prestatie. Op een later tijdstip zijn de facturen gecrediteerd en is er een nieuwe factuur verzonden, waarbij de prestatie betrekking heeft op een ander tijdsbestek.
- c. Vermoedens dat diverse reserveringen (voor toekomstige kosten) te hoog zijn verantwoord op de balans.
- d. Kosten die mogelijk van de omzet zijn afgetrokken zodat de kosten binnen de bandbreedte van 15% van de omzet zijn gebleven.

- II. Een aantal werknemers van Buma/Stemra heeft kosten gedeclareerd die mogelijk niet in lijn zijn met het beleid van Buma/Stemra. Het zou hier niet-zakelijke kosten van werknemers betreffen, waaronder vliegtickets, (buitenlandse) congressen, opleidingen en het dubbel declareren van autokosten. Deze zijn betaald (of mogelijk dubbel betaald) door Buma/Stemra zonder dat daarvoor een zakelijk doel lijkt te hebben bestaan.
- III. Een vordering op PNO Media lijkt enerzijds onvoldoende actief te zijn bewaakt en anderzijds is onduidelijk of recht wordt gedaan aan het karakter van een deelbetaling op die vordering (pensioenreserve).
- IV. Twee directieleden hebben een salarisverhoging en een eenmalige uitkering gehad in plaats van een bonus, waardoor deze niet vermeld hoeven te worden in de jaarrekening in het kader van de WNT.
- V. In juni 2017 is het onderzoek uitgebreid naar het in kaart brengen van relevante feiten en omstandigheden met betrekking tot (de geldstromen van) de huur (overeenkomst) van een pand in Den Haag dat door Buma/Stemra wordt gehuurd.

Bevindingen

Ad I.

De vooruitbetalingen aan de leverancier zijn terug te voeren op een briefovereenkomst van 19 juni 2015. Onder die briefovereenkomst dient Buma/Stemra de fees voor IT-diensten twee jaar vooruit te betalen. De reden om deze vooruitbetalingen overeen te komen lijkt te zijn geweest dat de leverancier een valutarisico op zich nam dat tot 19 juni 2015 bij Buma/Stemra berustte. Buma/Stemra liep door deze afspraak een ongedekt debiteurenrisico. Deze vooruitbetalingen zijn overigens in de jaarrekening over 2015 verantwoord en toegelicht.

Twee facturen van een leverancier zijn buiten de reguliere facturenstroom gehouden en als overlopende activa geboekt in 2015. De facturen zijn gedeeltelijk gecrediteerd in 2016 en vervangen door

SUCCESVOL INSPELEN OP VERANDERING

“Nieuwe technologie heeft een enorme impact op het muzieklandschap en daarmee ook op het innen van rechten. Er ontstaat een nieuwe realiteit en in die nieuwe realiteit moet Buma/Stemra bewijzen dat het de belangen van de rechthebbenden goed bedient. In 2016 was er opnieuw sprake van een hogere uitkering aan rechthebbenden bij een bescheiden toename van de kosten.”

Arriën Molema

nieuwe facturen. Dit heeft geleid tot de verantwoording in 2015 van kosten die in 2016 zijn gemaakt. Een afdoende verklaring is niet verkregen. Het lijkt te gaan om een incident: er zijn geen indicatoren aangetroffen voor onregelmatigheden met betrekking tot andere facturen van deze leverancier. Het gaat niet om een materieel bedrag.

Buma/Stemra trof reserveringen en voorzieningen, waarvoor onvoldoende onderbouwing kon worden gevonden. Deze reserveringen en voorzieningen werden bijgehouden op in een bestand met de naam “Overzicht totale ruimte”. In het bestand staan ook posten die als “cushions” werden aangeduid, hetgeen wijst op een mate van oververantwoording. Een leverancier werd in december 2016 verzocht om een factuur te sturen voor diensten die nog niet geleverd waren met de instructie op de factuur “geen tijdsperiode” te vermelden, waardoor een vooruitbetaling kon worden geboekt. Gedurende het jaar werden kosten veelal budgettair geraamd. De “ruimte” in de balans viel in december vrij en werd aldus benut om de kosten, die op dat moment actueel waren geworden, tegen weg te boeken. Hoewel deze werkwijze niet in overeenstemming is met de boekhoudregels, is gebleken dat de impact niet materieel is geweest.

Buma/Stemra heeft de kosten van de zogenaamde “fingerprinting” ad EUR 1.566.000 (2016) op factuur betaald aan haar leverancier. Een deel van deze kosten zijn niet als kosten verantwoord, maar gesaldeerd met de opbrengsten. Over 2015 is aldus een bedrag van EUR 1.080.000 uit de kosten geboekt en ten laste van de opbrengsten gebracht. Deze methodiek is – voor de volledigheid – gehanteerd vanaf 2005; het jaar dat de fingerprinting niet meer direct werd uitgevoerd door de opbrengsten genererende RTV stations.

Ad II.

Er zijn geen bevindingen gevonden die de indicaties ten aanzien van declaraties van en declareergedrag door werknemers die hiervoor zijn beschreven ondersteunen.

Ad III.

Bij de collectie waardeoverdracht van het Pensioenfonds Buma/Stemra (“PFBS”) begin 2008 is een actief ontstaan van EUR 4.222.351 als gevolg van het feit dat de dekkingsgraad van de overdragende partij (PFBS) substantieel beter was dan van de overnemende partij (Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO; PNO Media). Dit actief is voor het leeuwendeel gebruikt voor een directe verbetering van de pensioenrechten van alle deelnemers in PFBS op dat moment (actieven, slapers en gepensioneerden) met 4,4% van hun rechten op dat moment. Dit laatste vertegenwoordigde een waarde van €2.707.147.

Het restant van dit actief (€ 1.515.204) is ondergebracht als een depot bij PNO Media en is in wezen een voorwaardelijke vordering van Buma/Stemra op PNO Media en dat alleen voor geormerkte posten mag worden aangewend. Één van de geormerkte posten is het financieren van de pensioenlasten, indien die in enig jaar meer bedragen dan 15% van de integrale salarissom. Voor het meerdere staat dan het depot ter beschikking en wordt dit deel afgeroepen bij PNO Media. Deze besteding van het depot is besproken en geaccordeerd door het bestuur van Buma en Stemra, had de instemming van de Ondernemingsraad en is expliciet gedeeld met de toezichthouder van PNO Media, De Nederlandsche Bank (DNB). Dit voorwaardelijk actief was tot en met het boekjaar 2015 niet in de jaarrekening van Buma/Stemra verantwoord, noch was het vermeld als een niet uit de balans blijkend actief en passief.

Het depot is vanaf ontstaan tot ultimo 2016 niet volledig benut, waar

dat wel mogelijk was geweest, om de kosten van pensioenpremiebetalingen in enig jaar voor het deel boven de 15% van de salarissom mee te bestrijden. Waar dat wel is gebeurd, lijkt onder andere de OR niet op tijd en/of volledig te zijn geïnformeerd, hoewel dat op grond van de afspraken in een brief van 21 mei 2008 wel de bedoeling was.

In december 2016 is een bedrag van EUR 180.000 aan het depot onttrokken en overgemaakt naar Buma/Stemra zonder dat daarvoor op dat moment een rechtvaardiging is verkregen. Dit wel afgeroepen deel van het depot per eind 2016 is derhalve on balance verantwoord onder de liquiditeiten, maar er is tegelijk ook evenzo groot toekomstig passief opgenomen onder de overlopende passiva. Daarnaast is er ook een off balance actief en passief toegelicht in de jaarrekening voor het nog niet afgeroepen deel van het depot bij PNO Media (ultimo 2016 bedraagt dit € 552.118,75), waarvan € 229.180 trouwens bestaat uit gecumuleerde interestvergoedingen op het depot van PNO Media.

Ad IV.

De bevindingen uit het onderzoek hebben geen aanwijzingen opgeleverd dat de WNT niet naar behoren te zijn nageleefd.

Ad V.

De bevindingen ten aanzien van de huur van het pand in Den Haag geven geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

Tot slot is uit het onderzoek ook naar voren gekomen dat het Bestuur in 2015 door de toenmalige Directie niet in staat is gesteld zijn goedkeuring te verlenen of te onthouden aan een belangrijke overeenkomst met een leverancier. Dat had volgens artikel 8 lid 5 van het Reglement Bestuur en Directie wel gemeeten.

Effect op de jaarrekening 2015

De onderzoeksbevindingen ten aanzien van de cijfers 2015 hebben geen belangrijke invloed op het vermogen en het resultaat en derhalve kan worden volstaan met een toelichting in het jaarverslag 2016 bij de relevante posten in de vergelijkende cijfers 2015. Het Bestuur stelt vast dat het inzicht in de jaarrekening 2015 voor de gebruikers niet is aangetast en dat de in deze jaarrekening 2016 opgenomen vergelijkende cijfers 2015 een getrouw beeld geven van vermogen en resultaat.

Mitigerende maatregelen

Het Bestuur en de Directie hebben zich in overleg met NautaDutilh beraden op maatregelen die leiden tot het naleven van de boekhoudregels en een grotere discipline in het tussentijds inzichtelijk maken van kosten, opdat het streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden kosten van gelden daadwerkelijk gestalte krijgt. Die maatregelen zullen mede omvatten het versterken van de financiële afdeling en een educatieprogramma om de taak en verantwoordelijkheid van Buma/Stemra als Collectieve Beheersorganisatie te internaliseren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Doordat de opmaak van de jaarrekeningen van Buma en Stemra door het onderzoek ernstig is vertraagd is de te onderzoeken periode met gebeurtenissen ná balansdatum, maar met een financiële uitwerking op de balans en/of de exploitatie van Buma en/of Stemra ultimo boekjaar 2016, respectievelijk over het boekjaar 2016, opgerekte tot de huidige opmaakdatum. Dit leidt er toe dat met name bij het treffen van voorzieningen voor dubieuze debiteuren en voor bijzondere invorderingen de meest actuele informatie is verwerkt. Per saldo heeft

DAADKRACHTIGE DIRECTIE

“Als bestuur waren we intensief betrokken bij de selectie en benoeming van een nieuwe CEO. Dat hebben we heel zorgvuldig gedaan, want er is een daadkrachtige directie nodig om de stevige uitdagingen met succes aan te gaan. We hebben daar alle vertrouwen in gezien de voortvarendheid die direct na de aanstelling al zichtbaar werd. Onze nieuwe CEO voelt goed aan hoe de wereld van Buma/Stemra verandert en omarmt die verandering gretig. Die energie straalt uit naar de rest van de organisatie.”

Leo de Wit

KLAAR VOOR INTERNATIONAAL SPEELVELD

“De muziekwereld internationaliseert in rap tempo en mede daarom is Buma/Stemra aangesloten bij ICE, een samenwerkingsverband tussen een aantal Europese rechtenbeheerorganisaties. ICE maakt dat we aan de achterkant kunnen beschikken over een sterke automatisering om de grote online volumes in streaming aan te kunnen. Nu dit grotendeel is afgerond heeft Buma/Stemra een goede uitgangspositie om ook aan de voorkant Pan-Europese licentiedeals af te sluiten. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de multiterritoriale overeenkomst die met Sound-Cloud is overeengekomen. Daar profiteren rechthebbenden direct van, want de afrekening van internationaal muziekgebruik loopt niet langer via meerdere schijven en is daarmee ook kostentechnisch aantrekkelijker.”

Raymond van Vliet

dit er toe geleid dat vooral de post “Te verdelen auteursrechtgelden” per jaareinde voor Buma en Stemra gunstig is beïnvloed ten opzichte van de positie zoals gepresenteerd tijdens de ALV van juni 2017, in de zin dat een bedrag van EUR 4,7 miljoen extra voor uitkering beschikbaar is.

Het rapport bevat een aantal bevindingen en aanbevelingen die passen in het reeds vorig jaar door Van Limpt in gang gezette verbeteringsproces. In het thans voorliggende jaarverslag 2016, en zoals dat zal worden aangeboden aan de leden in de extra Algemene Ledenvergadering in 2017, zijn alle noodzakelijke aanpassingen gemaakt in de balans ultimo 2016 en de exploitatieoverzichten over 2016 van zowel Buma als Stemra. De onderzoeksbevindingen ten aanzien van de cijfers 2015 hebben geen belangrijke invloed op het vermogen en het resultaat en derhalve kan worden volstaan met een toelichting in het jaarverslag 2016 bij de relevante posten in de vergelijkende cijfers 2015.

STRATEGIE

Buma/Stemra richt zich met deze strategie op een collectieve strijd voor de waarde van het auteursrecht. Die rechten dienen zo efficiënt en effectief mogelijk te worden uitgekeerd aan de leden. Om die strategie goed in te vullen lagen in 2016 onder meer de volgende thema's op tafel bij het bestuur:

1. anticiperen op de online-ontwikkelingen onder andere door pan-Europese licentiëring en verwerking,
2. een meer klantgerichte benadering van de rechthebbenden,
3. verdere versterking van de relaties met muziekgebruikers en
4. intensieve samenwerking met Nederlandse en Europese collectieve beheersorganisaties.

Het grote succes van online businessmodellen biedt voor rechtenbeheerorganisaties als Buma/Stemra – en de aangesloten leden – zowel kansen als bedreigingen. Deze verandering vergt niet alleen veel van (nieuwe) systemen om de enorme hoeveelheden data over het muziekgebruik adequaat te verwerken, het creëert ook een internationaal speelveld ten aanzien van het beheer van auteursrechten. Geografische grenzen zijn immers steeds minder relevant bij de inning daarvan. Bovendien ontstaan er ook meer mogelijkheden voor rechthebbenden om direct - zonder tussenkomst van een Collectieve Beheerorganisatie (CBO) - rechten te innen bij de gebruikers van muziek. Deze cocktail van ontwikkelingen maakt dat er meer dan ooit een sterke prikkel is voor Buma/Stemra om concurrerend te zijn en daarmee als collectief een sterke positie te behouden. Kortweg: er is een nieuwe realiteit ontstaan.

TOEZICHT

Het College van Toezicht Auteursrechtenorganisaties (CvTA) houdt toezicht op rechtenbeheerorganisaties en houdt ook Buma/Stemra scherp.

Het toezicht richt zich op hoe we als organisatie functioneren en biedt rechthebbenden ook mogelijkheden om klachten in te dienen; operationele en/of inhoudelijke onderwerpen zijn – afhankelijk van het karakter - een verantwoordelijkheid van de directie, het bestuur of de Algemene Ledenvergadering.

Van oudsher hebben we in Nederland een sterk ontwikkeld stelsel voor toezicht. In 2016 bleek uit een evaluatierapport dat er de afgelopen jaren grote stappen zijn gezet ten aanzien van transparantie en het vergroten van de effectiviteit en efficiency. Niettemin blijkt uit een kabinetsreactie dat dit politiek niet unaniem wordt onderschreven.

Dat is een belangrijke vaststelling omdat een eventuele verzwarende van het toezichtskader in de hiervoor geschetste nieuwe realiteit – waarin sprake is van internationale concurrentie en waarin ook partijen (delen van) de rol van een CBO invullen zonder toezicht – kan leiden tot de aantasting van de speelruimte om een goede concurrentiepositie te houden. Het is van groot belang in de huidige turbulente marktontwikkelingen om op Europees niveau een gelijk speelveld te hebben. Daarom hechten we aan de constructieve dialoog die we met de toezichthouder hebben.

Het CvTA heeft de resultaten van het externe onderzoek tot zich genomen en heeft op basis van de bevindingen van NautaDutilh aangegeven aanvullend onderzoek te wensen.

Buma/Stemra stelt voorop dat zij dit in die zin onderschrijft, dat het raadzaam is dat het recent verrichte onderzoek wordt opgevolgd door een breder onderzoek naar de corporate governance. Hierover is Buma/Stemra al met het CvTA in gesprek getreden.

BESTURINGSMODEL

De wijzigingen van de afgelopen jaren met betrekking tot het besturingsmodel van Buma/Stemra – met een verkleining van het bestuur, het benoemen van een onafhankelijke voorzitter die geen banden heeft met de rechthebbenden of gebruikers van muziek en het instellen van een ledenraad – heeft de afgelopen jaren geleid tot meer slagkracht en consistentie.

Een goede samenwerking met de ledenraad is daarin van groot belang. Deze ledenraad is een discussieforum over onderwerpen die te maken hebben met belangenbehartiging. De ledenraad heeft een adviserende rol vanuit die belangenbehartiging en draagt daarmee bij aan goede besluitvorming in het bestuur. In 2016 is meer verantwoordelijkheid naar de ledenraad verplaatst en heeft de ledenraad mede daardoor een steviger positie verworven. Het resultaat is dat het bestuur de handen meer vrij heeft voor de grote (strategische) lijnen, zonder vanuit specifieke belangen van een achterban te hoeven redeneren.

De Europese wetgeving houdt zich nadrukkelijk bezig met de governance, met de organisatie van de bestuursstructuur van CBO's. Een van de belangrijke uitgangspunten is de organisatie van de interne toezichthoudende functie. De Nederlandse Wet Toezicht en in het voetspoor daarvan het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) verlangt daarom van Buma/Stemra dat er op korte termijn een duidelijke scheiding komt tussen de toezichthoudende functie en de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding van het bedrijf. Zoals aangekondigd op de ledenvergadering van 21 juni 2017 is Buma/Stemra voornemens deze scheiding van verantwoordelijkheden tussen enerzijds de toezichthoudende functie en anderzijds de dagelijkse leiding van het bedrijf gestalte te geven door het bestuur om te vormen in een Raad van Toezicht (RvT). De samenstelling van de RvT wordt kleiner dan 12 personen en er wordt externe expertise en ervaring ingebouwd om ook langs die weg de controle en de toezichthoudende functie van zo'n RvT te versterken. Wij streven ernaar het nieuwe model uiterlijk 1 juni 2018 te hebben ingevoerd en daartoe een ledenvergadering bijeen te roepen voor het einde van 2017 om een uitgewerkt finaal voorstel aan de leden te kunnen voorleggen.

INTERNATIONALISERING

Buma/Stemra zet al jaren consequent in op internationale samenwerking met andere CBO's in combinatie met verdere automatisering om het muziekgebruik efficiënt te registreren en te herleiden naar de rechthebbenden. De aansluiting bij ICE, een gezamenlijke database opgericht door STIM (Svenska Tonsättares Internationella Musikbyrå, Zweden) en PRS (Performing Right Society,

Verenigd Koninkrijk), vormde daarin een belangrijk moment. ICE maakt dat we aan de achterkant kunnen beschikken over een sterke automatisering om de grote online volumes aan te kunnen .

In 2013 t/m 2016 heeft dit een groot beslag op de organisatie gelegd – geheel conform ervaringen van andere CBO's - om te komen tot een soepele operatie. We realiseren ons dat rechthebbenden dit ook aan den lijve hebben ondervonden en daar mogelijk hinder van hebben ervaren. Nu dit grotendeels is afgerond heeft Buma/Stemra een goede uitgangspositie om ook aan de voorkant Pan-Europese licentiedeals af te sluiten.

Het voordeel daarvan voor de rechthebbenden is evident: nu de afrekening van internationaal muziekgebruik (online) niet langer via meerdere schijven loopt maar direct naar Buma/Stemra krijgen zij eerder hun rechteninkomsten en zijn ook de kosten lager. Als bestuur juichen we toe dat deze zogeheten multiterritoriale licenties mogelijk zijn geworden.

TOT SLOT

Het Bestuur is belast met het besturen van Buma/Stemra, houdt toezicht op de Directie en op de algemene gang van zaken binnen Buma/Stemra. Een goed functionerende rechtenbeheerorganisatie vraagt om de beste prestaties op drie gebieden: service, transparantie en communicatie. Het gaat er niet alleen om dat Buma/Stemra de rechten goed en efficiënt beheert, maar ook dat zij open is over hoe zij tot beslissingen komt en daarover ook helder communiceert. De richting die is ingezet, waarbij de directie een belangrijke uitvoerende rol speelt, zien wij dan ook als gewenste ontwikkeling. Dat neemt niet weg dat er zowel intern als in de veranderende wereld om ons heen, nog veel werk te verzetten is.

BELEGGINGSBELEID

Sinds de jaren '90 worden de gelden, die nog niet uitgekeerd kunnen worden aan rechthebbenden, belegd. Het doel is om op verantwoorde wijze een rendement te behalen waarmee de operationele kosten ten dele gedekt worden. Hierdoor komt het behaalde rendement via lagere administratievergoedingen, die ten laste komen van de te verdelen auteursrechtgelden, uiteindelijk ten goede aan de rechthebbenden. De belangrijkste randvoorwaarde is dat het risicoprofiel van de effectenportefeuille beperkt is. De afgelopen jaren was het beleggingsprofiel, met 25% zakelijke waarden en 75% vastrentende waarden, gematigd defensief.

De beleggingen worden voor Buma ondergebracht bij stichting Buma Beleggingsfonds (BBF) en voor Stemra bij stichting Stemra Beleggingsfonds (SBF). De beleggingsportefeuille van Stemra is in 2012, onder relatief gunstige marktomstandigheden, liquide gemaakt.

De kern van het beleggingsbeleid is door het bestuur vastgesteld door middel van een Asset Liability Management (ALM)-studie. Deze studie is met ondersteuning van een gespecialiseerd bureau in 2014 uitgevoerd. Het uitgangspunt is een relatief laag risicoprofiel met een beperkt neerwaarts risico en een relatief aantrekkelijk (verwacht) rendement. Uit de ALM-studie volgt een norm conform welke in reguliere marktomstandigheden tussen de 20 en 30 procent in zakelijke waarden wordt belegd en tussen de 70 en 80 procent in vastrentende waarden. Bij meer volatiele marktomstandigheden ligt de bandbreedte voor zakelijke waarden tussen de 0 en 30 procent en voor vastrentende waarden tussen 70-100 procent.

De opbouw van beleggingen kan als volgt worden weergegeven:

	SAA 2016	Laag risico regime	Hoog risico regime
Liquiditeiten	0%	0% - 10%	0% - 25%
Zakelijke waarden	25%	20% - 30%	0% - 30%
Vastrentende waarden	75%	70% - 80%	70% - 100%

Het beleggingsbeleid wordt binnen de gestelde ALM-bandbreedtes geconcretiseerd door de beleggingscommissie. Deze commissie bestaat uit vijf bestuursleden van Buma/Stemra en wordt bijgestaan door het dagelijks bestuur van de beleggingscommissie én door een onafhankelijk externe adviseur. In 2016 bestond dit dagelijkse bestuur uit de Chief Executive Officer (CEO) en de Chief Financial Officer (CFO). De beleggingscommissie stelt aan het begin van elk jaar een beleggingsplan op, waarin de beleggingsstrategie via de strategische asset allocatie (SAA) voor het komende jaar uiteen wordt gezet. Hierin wordt tevens opgenomen bij welke vermogensbeheerders wordt belegd en in welke beleggingscategorieën en - producten. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is het spreiden van de beleggingen

over meerdere categorieën, regio's en sectoren. Daarnaast worden fondsen, die niet aan het criterium van maatschappelijk verantwoord ondernemen voldoen waar mogelijk buiten de portefeuille gehouden. Het beleggingsbeleid wordt jaarlijks toegelicht bij de Algemene Ledenvergadering en met de jaarstukken goedgekeurd.

De vastrentende portefeuille had in 2016 een strategische weging van circa 75%, verdeeld over staatsobligaties met een kredietwaardigheid van AA of hoger en een gemiddelde looptijd van minder dan 5 jaar (27,5%), een fonds dat belegt in staatsobligaties van opkomende markten (15%) en een tweetal bedrijfsobligatiefondsen (32,5%). De portefeuille zakelijke waarden (aandelen) had in 2016 een weging van circa 25% en werd via een aandelenfonds belegd in een wereldwijd gespreide portefeuille. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de criteria voor maatschappelijk verantwoord ondernemen volgens de United Nations Global Compact. De volledige beleggingsportefeuille bestaat grotendeels uit direct verhandelbare effecten en/of fondsen.

De beleggingsportefeuille wordt voor het grootste deel aangehouden in euro. Waar, buiten de opkomende markten, niet in euro wordt belegd of waar geen afdekking naar de euro plaatsvindt binnen het desbetreffende beleggingsfonds worden de grootste niet-euro posities afgedekt door middel van 3-maands fx-forward valutacontracten. Als gevolg van de brede spreiding en de beperkte positie in aandelen is het risicoprofiel van de portefeuille als geheel relatief laag. In 2016 heeft de beleggingsportefeuille een rendement behaald van 4,14% (2015: 0,66%). Zowel de vastrentende als de aandelenportefeuille hebben positief bijgedragen aan het behaalde rendement. Voor de aandelenportefeuille reflecteert het rendement de algehele stijging van de markten. Het rendement van de vastrentende waarden wordt deels verklaard door de rente, die in 2016 gedaald is, waardoor de aangehouden portefeuille meer waard werd. Ondanks dat de daling van de rente op kortere termijn leidt tot een waardevermindering, betekent een lagere rente op de langere termijn dat de opbrengsten uit coupons afnemen.

Voor 2017 is het de visie van Buma/Stemra dat de wereldeconomie een bescheiden, maar stabiele groei zal doormaken en dat de rentes relatief laag zullen blijven. Deze verwachting dat de rente relatief laag zal blijven komt niet alleen voort uit de acties van de centrale banken, maar ook uit de demografische ontwikkelingen in ontwikkelde landen.

Het is de normaalste zaak van de wereld: wie muziek componeert of een songtekst schrijft behoort een beloning te ontvangen als iemand anders daarvan geniet. Buma/Stemra speelt een centrale rol bij het innen en distribueren van de inkomsten uit auteursrechten. Onze doelstelling is dan ook heel eenvoudig: de opbrengsten voor de rechthebbenden – componisten, tekstschrijvers en hun muziekuitgevers – maximaliseren en daarbij zo min mogelijk kosten maken.

Hoe simpel die doelstelling ook is, de uitvoering daarvan is soms nogal complex en weerbarstig. Dat valt niet los te zien van het snel veranderende muzieklandschap. De administratieve verwerking van miljarden online streams vraagt om heel andere IT-capaciteit dan vroeger en de explosieve groei van dit segment lijkt nog niet ten einde; er komen online steeds weer nieuwe bedrijven op met bijbehorende nieuwe businessmodellen en de huidige wetgeving voor auteursrechten sluit daar niet altijd goed op aan; landsgrenzen spelen geen rol meer nu veel van die bedrijven internationaal opereren; en de transparantie is groter dan ooit tevoren met als neveneffect dat belangentegenstellingen tussen makers en gebruikers van muziek ook steeds duidelijker worden.

Die complexiteit doet echter niks af aan de rol van Buma/Stemra. Ook in het nieuwe muzieklandschap is het onze taak te zorgen dat de rechthebbende de rechten op zijn/haar werk optimaal kan verzilveren, zo simpel en efficiënt mogelijk.

De manier waarop we dat doen verandert wél behoorlijk ingrijpend. Allereerst natuurlijk doordat de opkomst van online streaming heel andere eisen stelt aan onze IT-capaciteit. Deze moet meegroeien met de ontwikkelingen om zo het muziekgebruik in kaart te brengen en dat financieel goed af te rekenen. Naast deze technische uitdaging – waar de afgelopen jaren stappen zijn gezet – speelt er echter nog wat anders. Buma/Stemra zal als organisatie ook (veel) wendbaarder moeten zijn om steeds in te spelen op verandering, zal de blik meer naar buiten moeten richten en meer gericht zijn op samenwerking. We moeten onszelf als organisatie opnieuw uitvinden. Alleen dan zijn we in staat om ook in de toekomst de belangen van de rechthebbenden goed te dienen.

Overigens kan dat in sommige gevallen zelfs betekenen dat Buma/Stemra zelf geen operationele rol speelt in de inning en distributie voor een rechthebbende. Als de maker en de gebruiker er zonder onze tussenkomst goed uitkomen – bijvoorbeeld door inzet van nieuwe technologie en/of directe contracten – dan is dat prima. Want ook dat draagt bij aan onze doelstelling: optimaliseren van de inkomsten voor de makers.

Hoe dan ook, we zitten middenin een uitdagende verandering. En verandering gaat nooit vanzelf. We zijn vastbesloten om hier een succes van te maken en hebben op een breed front acties in gang gezet. Daarbij hanteren we een aantal belangrijke uitgangspunten.

SAMEN KUN JE MEER

Een collectieve rechtenbeheerorganisatie kon het in de ‘oude wereld’ prima alleen af. Die tijd ligt echter achter ons. Nu zetten we vol in op

samenwerking omdat we samen met partners de belangen van de rechthebbenden veel beter kunnen behartigen. Dat betekent bijvoorbeeld dat we zeer intensief samenwerken met beheerorganisaties uit andere landen, dit om samen de technische oplossingen voor het verwerken van de grote online volumes te realiseren. Het betekent ook dat we met marktpartijen samenwerken om innovaties mogelijk te maken. Een ander mooi voorbeeld van samenwerking is de nieuwe licentieregeling voor evenementen. Deze is samen met marktpartijen vormgegeven en staat daarmee model voor hoe we graag willen werken.

RICHT DE BLIK NAAR BUITEN

Buma/Stemra maakt geen winst, we dragen alle inkomsten – onder aftrek van onze eigen kosten – af aan de makers. Maar dat betekent niet dat we ons niet als bedrijf moeten gedragen. Juist nu de muziekwereld zo ingrijpend verandert is dat essentieel. We moeten ons gedragen als een “naar buiten gerichte” organisatie. Daadkracht is daarbij essentieel: we analyseren wat de impact is van verandering én vertalen dat ook naar verbeteringen in onze eigen manier van werken.

Een voorbeeld van die daadkracht is de recente pan-Europese deal met Soundcloud die inspeelt op de internationalisering van het muzieklandschap. Soundcloud heeft nu met Buma/Stemra een licentiedeal voor heel Europa en dat is voor alle partijen aantrekkelijk. Voor Soundcloud is het overzichtelijker zaken doen, voor de rechthebbende betekent het meer inkomsten, die bovendien sneller uitgekeerd kunnen worden. In de oude situatie, waarin Soundcloud deals moest sluiten met meerdere organisaties, was er sprake van hogere kosten en bleef er dus minder over voor de rechthebbende.

INNOVEREN MOET

Als we stellen dat we een echt bedrijf zijn dan moeten we ons ook vernieuwen. Dit kunnen we doen door steeds weer te onderzoeken hoe en waar we meer waarde kunnen toevoegen. Daarop moeten we vervolgens inspelen met innovaties. Dat is geen luxe maar pure noodzaak want ook onze sector kan te maken krijgen met disruptie zoals dat de afgelopen jaren bijvoorbeeld is gebeurd in de taxi- en hotelsector. Een partij die slimme technologie ontwikkelt kan daarmee de rol van een rechtenbeheersorganisatie wellicht overnemen en zelfs verbeteren. De vraag is eigenlijk niet of dat gebeurt, maar wanneer het zo ver is.

Daarom moeten wij proberen onszelf te ‘disrupten’, in plaats van afwachten tot iemand anders het doet. Door die houding aan te nemen komen nieuwe kansen bovendien. Een van de domeinen waar kansen liggen is Big Data. We hebben grote hoeveelheden data over muziekgebruik, tot op het laagste detailniveau. Mits op de juiste wijze geanalyseerd en gevisualiseerd is die data van grote waarde voor de rechthebbenden. Zij krijgen immers inzicht in welke werken het goed doen – en waar, wanneer en waarom – en kunnen daarop inspelen.

Een voorbeeld van een heel andere orde is de blockchain, een nieuw concept dat bekendheid kreeg als mechanisme onder de cryptovaluta Bitcoin. De blockchain zou op termijn een geweldig concept kunnen zijn om de inning van rechten radicaal te automatiseren zonder dat er

nog een tussenpartij nodig is tussen maker en gebruiker. Zover is het nog lang niet, maar het is wel zaak om er nu al kleinschalig ervaring mee op te doen.

WENDBAARHEID IS ESSENTIEEL

De muziekwereld blijft zich ontwikkelen en er is geen blauwdruk van de toekomst. We zullen dus voortdurend moeten blijven reageren en anticiperen op veranderingen. Ondervinden wat wel en niet werkt. Oftewel: doen is de beste strategie.

Dat vraagt om wendbaarheid. Dat is even wennen voor een organisatie die gewend is om in redelijk vaste structuren en processen te denken. De opgave waar we voor staan: niet denken vanuit de (on)mogelijkheden van de wettelijke voorschriften maar vanuit de ontwikkelingen in de markt.

Vanuit die achtergrond werken we aan een nieuwe structuur voor onze organisatie. Deze voorziet niet alleen in verplating maar vooral ook in duidelijker eigenaarschap van verantwoordelijkheden. Tegelijkertijd is er sprake van bestuurlijke vernieuwing: een nieuw governance model biedt ook in de top van de organisatie meer mogelijkheden om snel en flexibel in te spelen op kansen en uitdagingen.

Last but not least, gaat het vooral ook om de juiste organisatiecultuur waarin medewerkers worden uitgedaagd om samen daadkracht te laten zien. Ook op dat front werken we aan verandering. Daarbij hoort in onze ogen ook een nieuwe werkomgeving. Eind 2017 verhuizen we dan ook naar een goedkoper pand dat niet alleen qua uitstraling beter bij ons past maar ook qua werkomgeving meer prikkelt tot openheid, samenwerking en externe focus.

TOT SLOT

We zijn ons ervan bewust dat Buma/Stemra er bij de buitenwereld niet altijd goed op stond de afgelopen jaren. We moeten beter communiceren over wat we doen om mispercepties in de markt te voorkomen. Ook daar werken we aan. We zijn open over wat we doen en waarom we het doen. De beste manier om een reputatie te verbeteren is door het simpelweg beter te doen. De Directie betreurt dat de bevindingen uit het interne onderzoek ondanks een gerichte mediastrategie om dat te voorkomen ongecontroleerd naar buiten zijn gekomen, waardoor ten onrechte het beeld kon ontstaan dat sprake is geweest van 'miljoenenfraude'. De Directie doet aan de ernst van de bevindingen niets af, maar er zijn geen aanwijzingen dat op onrechtmatige wijze geld aan het vermogen van Buma/Stemra is onttrokken. Daarnaast wordt geconstateerd dat de met betrekking tot de over 2015 opgemaakte jaarverslagging weliswaar diverse aanpassingen zijn geïdentificeerd, maar dat deze niet zullen leiden tot het wijzigen van de cijfers 2015 in deze verslagging, waar deze cijfers vergeleken worden met de cijfers 2016.

In het proces van verbeteringen zijn er ook vragen gerezen over de jaarrekening en financiële verslaggeving die intern niet konden worden beantwoord. Daarom is besloten om een intern onderzoek uit te voeren door onafhankelijke, externe partijen waarbij de financiële administratie is geanalyseerd. Uit het onderzoek blijkt dat het bestuur in het verleden onvoldoende is betrokken bij belangrijke financiële beslissingen. Daarnaast is er sprake geweest van het niet volgen van de boekhoudkundige regels waardoor inzicht in de kostenstructuur werd belemmerd en, naar nu blijkt, reserveringen en voorzieningen zonder voldoende grondslag of met een mate van overvolledigheid zijn opgevoerd. Daarnaast is duidelijk geworden dat bij de presentatie van de kosten van een grote leveranciersdienst de kosten gedurende

vele jaren ten onrechte zijn gesaldeerd met de opbrengsten. Tenslotte is de jarenlange benutting van het depot bij PNO Media niet verantwoord.

De uitkomsten van het onderzoek zijn betreurenswaardig maar de vragen die er waren zijn nu beantwoord en hebben geleid tot aanpassingen in de thans voorliggende jaarrekeningen 2016 van Buma en Stemra. Er worden dan ook maatregelen genomen om gemaakte fouten te herstellen en in de toekomst te voorkomen. Het rapport bevat een aantal aanbevelingen die passen in het reeds vorig jaar in gang gezette verbeteringsproces. Het onderzoek is de reden dat de jaarrekening later gereed is dan gebruikelijk.

Tegelijkertijd bevestigen de onderzoeksuitkomsten dat de juiste vragen zijn gesteld en dat we nu op de goede weg zijn. De ontwikkelingen en uitkomsten hebben veel impact op de medewerkers van onze organisatie. Toch heeft juist hun inzet er toe bijgedragen dat wij inmiddels de eerste stappen richting een nieuwe organisatie en een nieuwe manier van werken hebben gezet. Daar gaan we in 2017 en 2018 voortvarend mee verder. Speerpunten zijn ons huis op orde krijgen en Buma/Stemra transformeren naar een flexibele, innovatieve en naar buiten gerichte organisatie. Dat gaat ervoor zorgen dat wij ook in de toekomst onze kerntaak optimaal blijven uitvoeren, namelijk het zorgdragen voor een optimale verzilvering van rechten voor onze leden tegen zo laag mogelijke kosten.

Wim van Limpt
CEO

TOELICHTING DIRECTIE

Buma/Stemra is er voor de rechthebbenden. Onze doelstelling is de opbrengsten voor hen te maximaliseren en daarbij zo efficiënt mogelijk met de middelen omgaan. We doen dat nadrukkelijk in samenwerking met andere partijen. De wereld om ons heen verandert, onder meer als gevolg van digitalisering, en het is dan ook zaak om goed in te spelen op die veranderingen. Hierna gaan we in op de belangrijkste actuele ontwikkelingen en hoe we ons beleid daarop afstemmen.

1. INZETTEN OP BETERE INFORMATIE VOOR EEN SNELLERE EN BETERE DISTRIBUTIE

Buma/Stemra streeft ernaar rechthebbenden zo snel mogelijk te betalen wat hen toekomt. Een belangrijk onderdeel van het werk van Buma/Stemra is dan ook het in kaart brengen van muziekgebruik en dat koppelen aan de database waarin de nummers met hun rechthebbenden zijn opgenomen. Dat vraagt soms om handwerk maar steeds vaker om een geavanceerd IT-systeem dat kan omgaan met hoge volumes en grote complexiteit. Een goed geoliede machine voor de herkenning en verwerking van muziekgebruik is echter geen garantie voor snelle en volledige uitbetaling van rechten. We zijn als collectieve beheersorganisatie ook sterk afhankelijk van informatie van derden.

Aan de ene kant zijn we afhankelijk van juiste en volledige informatie over de werken in onze database. Alleen als we weten wie de rechthebbenden van werken zijn, kunnen we tot uitbetaling van de geïncasseerde gelden overgaan. Aan de andere kant moeten we goede informatie hebben over het gebruik van muziek in de diverse kanalen. Voor een deel hebben we dat in eigen hand, voor een deel zijn we afhankelijk van andere partijen.

Het is bij het verwerken van het gebruik van vele miljoenen nummers onvermijdelijk dat er soms sprake is van onjuiste informatie of informatie die pas laat beschikbaar komt. En daarmee is het soms ook onvermijdelijk dat rechthebbenden pas maanden na het gebruik van hun muziek krijgen uitbetaald wat hen toekomt.

Gelukkig kunnen we aan beide zijden, zowel op het gebied van database als muziekgebruik, ook initiatieven ontplooiën om de informatie en de verwerkingsprocessen te verbeteren en daarmee sneller en beter tot uitkering over te gaan:

Betere informatie over de werken in de database

Hoe beter, sneller en completer een rechthebbende zijn of haar werken vastlegt in onze database, hoe beter Buma/Stemra de gebruikte muziek daarmee kan matchen. Leden hebben door deze 'metadata' op orde te brengen dus zelf veel invloed op hun opbrengsten en uitbetaling. Ter indicatie: op dit moment kan 7% van het muziekgebruik niet direct worden uitbetaald omdat er geen (volledige) metadata beschikbaar is. Dat betekent niet dat de desbetreffende leden inkomsten mislopen maar wel dat er sprake is van vertraging en dat er (kostbare) handmatige acties nodig zijn om muziekgebruik te herleiden.

Onze rol is dat we het de rechthebbende zo eenvoudig mogelijk maken om de werken goed vast te leggen in de database. Daarom

werken we voortdurend aan verbeteringen aan de portal. In 2016 zijn diverse operationele verbeteringen doorgevoerd. We streven naar de lancering van een volledig herziene portal aan het begin van 2018. Dit moet de rechthebbenden veel meer gebruiksgemak opleveren. Door een andere opzet in de architectuur is het portal dan onafhankelijk van het grote onderliggende systeem. Storingen in dat grote systeem hebben dan geen merkbare gevolgen meer voor de dienstverlening aan de rechthebbende.

Op langere termijn streven we ernaar het aanmelden van werken nog gemakkelijker te maken, geheel in lijn met hoe digitale diensten overal in de maatschappij een ongekend gemak brengen voor consumenten.

Een andere relevante dienst in dit verband is de website airplayclaim.nl. Rechthebbenden kunnen hier zien welke werken niet zijn herkend na gebruik op radio of tv en deze werken alsnog claimen. Daarmee komt 100% herkenning weer een stap dichterbij, maar vereist wel een inspanning van de rechthebbende zelf.

Betere informatie over gebruik van muziek

Het gebruik van muziek is zeer divers. De manier waarop informatie over het gebruik van muziek naar ons toe komt is zo mogelijk nog diverser.

Bijvoorbeeld in het geval van radio & tv – nog steeds een van de grootste inkomstenbronnen voor veel leden – zijn we voor de verdeling niet alleen afhankelijk van het herkennen van de gebruikte werken maar ook van de omzetcijfers die bepalend zijn voor de vergoeding aan rechthebbenden. Die omzetcijfers van omroepen zijn niet direct beschikbaar en komen vaak geruime tijd na afloop van een boekjaar binnen. Dit heeft gevolgen voor de snelheid van uitkeren.

Bij muziekgebruik op podia worden setlijsten aan ons verstrekt – veelal handmatig en soms zelfs handgeschreven.

In het geval van online muziekdiensten is er sprake van een heel andere uitdaging: het gaat daarbij om het herkennen en afhandelen van miljarden streams. Dat vraagt om state-of-the-art systemen die deze volumes aankunnen en betrouwbaar verwerken. Omdat alle rechtenbeheersorganisaties te maken hebben met deze uitdaging en omdat streaming per definitie om een internationale aanpak vraagt, ligt het voor de hand om dit door middel van een gezamenlijke database aan te pakken. Wij doen dit in een samenwerking met het Zweeds/Engelse International Copyright Enterprise (ICE). Dit levert ons – en daarmee de rechthebbenden – uiteindelijk kostenefficiëntie op want in eigen beheer is het inrichten van een backoffice voor deze online platformen met massale volumes en lage tarieven veel duurder.

De rode draad is ook hier dat we de informatievoorziening willen optimaliseren, en wel samen met onze partners. Een actueel voorbeeld is de introductie van de setlijsten-app waarmee setlijsten van live optredens heel eenvoudig via een smartphone kunnen worden aangemeld. Dat maakt het gemakkelijker voor de gebruiker van muziek, zorgt voor een snellere verwerking in ons systeem en daarmee ook voor een adequatere uitbetaling aan rechthebbenden.

2. MEER WAARDE HALEN UIT ONZE SYSTEMEN VOOR DE RECHTHEBBENDE

De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet in het verbeteren van het systeem voor het herkennen en verwerken van muziekgebruik. Dat komt onder meer tot uiting in het hoge aantal distributies (betaalmomenten aan leden). In 2016 zijn 100 distributies gedraaid. We blijven werken aan het verfijnen en optimaliseren van dit systeem.

Daarnaast wordt ook duidelijker dat niet alleen financiële opbrengsten maar ook inzicht in muziekgebruik voor de rechthebbenden van grote waarde is. Door de digitalisering van de maatschappij is vrijwel alles meetbaar en die informatie is ook in de muziekindustrie een belangrijke bron van waarde. Rechthebbenden kunnen analyseren hoe en waarom hun werken het goed doen en eventueel inspanningen daarop afstemmen. Buma/Stemra zet er dan ook op in om niet alleen de financiële afwikkeling voor rechthebbenden goed te doen maar hen daarnaast ook nieuwe mogelijkheden te bieden om data over hun muziekgebruik te benutten.

We zetten daartoe in op een modulaire benadering van systemen, omdat het hierbij gaat om een heel andere dynamiek. Het systeem voor de financiële afwikkeling loopt per definitie enige tijd achter op het muziekgebruik, de data(analyse) van het muziekgebruik kan echter wel snel (of zelfs realtime) worden gedeeld met leden.

In zekere zin is sprake van een analogie met een olietanker omgeven door speedbootjes. De olietanker is het grote systeem voor de financiële afwikkeling en moet vooral een stabiele koers houden. De speedbootjes zijn de nieuwe mogelijkheden als gevolg van digitalisering en spelen snel en flexibel in op nieuwe mogelijkheden.

3. BLIJVEN INZETTEN OP PROMOTIE VAN NEDERLANDSE MUZIEK

Nederlandse muziek doet het erg goed, ook in internationaal verband. Buma Cultuur doet er ten behoeve van rechthebbenden alles aan om het gebruik van Nederlands auteursrecht verder te laten groeien. Dat gebeurt met een programma aan activiteiten die zichtbaar en aantrekkelijk zijn voor een breed publiek. Voorbeelden daarvan zijn Amsterdam Dance Event (ADE), inJazz, Buma NL en Eurosonic Noorderslag.

Ook op andere manieren promoten wij Nederlandse muziek, niet altijd zichtbaar maar net zo belangrijk is het om te zorgen dat mensen in de muziekwereld zaken met elkaar kunnen doen. Om mensen aan elkaar te koppelen zetten we ons uitgebreide internationale netwerk in, zo zorgen wij ervoor dat uitgevers en geïnteresseerden in Nederlandse muziek elkaar ontmoeten. Een van die wellicht iets minder zichtbare activiteiten is dan ook het gebruik van Nederlandse muziek (auteursrecht) te promoten door deel te nemen aan internationale handelsmissies.

Samenwerking met partners is voor iedereen goed

Inzetten op samenwerking met partners is de beste manier om onze doelstelling – een hoger gebruik van het Nederlandse auteursrecht – te realiseren. Een mooi voorbeeld daarvan is ADE. Buma Cultuur was jaren geleden de initiator van dit evenement dat in de loop der jaren een steeds sterkere (internationale) bekendheid kreeg. Onze rol in de organisatie ervan is nu beperkt, mede doordat partners investeren in de verdere uitbouw van ADE. We zijn daarbij overigens wel scherp op partijen die onder de vlag van het label ADE activiteiten organiseren zonder dat ze een officiële partner zijn van ADE. Ook bij Eurosonic Noorderslag – het belangrijkste muziekplatform voor Europese

popmuziek – is sprake van een samenwerkingsverband tussen partijen. Juist deze samenwerkingen maken onze evenementen succesvol.

De focus op samenwerking pakt dus goed uit voor het succes van de evenementen – en daarmee voor de promotie van Nederlandse muziek – maar heeft ook een ander voordeel: het zorgt ervoor dat we onze eigen middelen zo effectief mogelijk kunnen besteden. In 2016 was het budget 4,0 miljoen, 1,5 miljoen lager dan twee jaar eerder, terwijl het aantal en de omvang van de evenementen gegroeid is. We zoeken actief naar partijen die graag willen investeren en dat kan bijvoorbeeld ook betekenen dat evenementen in de loop der jaren in andere steden worden georganiseerd als daar bijvoorbeeld meer draagvlak en/of bereidheid tot investeren bestaat.

We doen dus meer met minder door in te zetten op samenwerking – bijvoorbeeld door merken die zich willen verbinden aan onze evenementen. Daarnaast houden we onze eigen organisatie daadkrachtig, klein en flexibel – onder andere door tijdelijke projectorganisaties – en blijven we kritisch op alle uitgaven.

De jeugd heeft de toekomst

De basis voor een sterke positie van Nederlandse muziek ligt bij de jeugd. Als we interesse voor muziek onder jongeren prikkelen en hen muzikale vaardigheden bijbrengen, dan betaalt hun talent zich later uit in mooie werken die ook internationaal aanslaan. Vanuit die gedachte – en de kaalslag als gevolg van een terugtrekkende overheid op dit gebied – zijn we enkele jaren geleden de Buma Music Academy (BMA) gestart. Het initiatief zet in op boeiend en eigentijds muziekonderwijs op middelbare scholen. Het is een inspirerend online lesprogramma rondom pop, hiphop, klassieke en dancemuziek dat na een start op 50 scholen inmiddels een vaste plaats heeft veroverd op 650 scholen. Ook hier geldt dat we zoeken naar manieren om deze rol zoveel mogelijk door (markt)partijen te laten invullen.

4. SAMEN MET PARTNERS WERKEN AAN NIEUWE MOGELIJKHEDEN

Buma/Stemra wil marktpartijen de ruimte bieden zich te kunnen blijven ontwikkelen. Daarom hechten we aan goede samenwerking met hen om zo nieuwe initiatieven en/of businessmodellen de ruimte te geven, bijvoorbeeld met een experimentele licentie.

Die samenwerking is ook essentieel om te zorgen dat regelingen kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Een mooi actueel voorbeeld over hoe we graag die samenwerking zien is de ontwikkeling van de nieuwe licentieregeling voor live muziek. Niet iedereen was tevreden met de bestaande regeling, omdat het verstrekken van volumekortingen als ondoorzichtig werd ervaren en omdat dit zou kunnen leiden tot oneerlijke concurrentie tussen grote en kleine partijen in de livemarkt. Ook het College van Toezicht meende dat hier verandering gewenst was.

Het nieuwe tarievenstelsel maakt een einde aan de genoemde nadelen. Er is nog steeds sprake van een volumekorting op de tarieven maar de staffel wordt toegepast per event, zodat kleine en grote organisatoren bij gelijke omstandigheden dezelfde korting krijgen. Dat 'level playing field' is de uitkomst van een goede dialoog met betrokken partijen en pakt budgetneutraal uit. Deze dialoog leidde bovendien tot betere afspraken over onder meer het aanleveren van setlijsten en een eerlijke omgang met inkomsten uit kamperen bij evenementen.

5. BETER EN SNELLER RECHTENBEHEER VAN PAN-EUROPESE DIENSTEN

Een van de onderdelen van nieuwe Europese regelgeving – specifiek: de Europese Richtlijn Collectief Beheer uit 2014 - betreft het zogeheten multiterritoriaal licenseren van muziek. Het gaat hier om afspraken voor het repertoire van de bij ons aangesloten rechthebbenden met online muziekplatforms die entertainment bieden in meerdere landen (zoals iTunes of Spotify). Het voordeel van multiterritoriaal licenseren is dat er dan geen andere Europese beheerorganisaties meer bij nodig zijn in de informatievoorziening en afrekening. Rechthebbenden krijgen dus eerder hun geld, tegen lagere kosten, daarnaast is ook het verband tussen de streaming van muziek en opbrengsten heel transparant.

In 2015 hebben we het eerste contract in dit verband afgesloten met iTunes (licentie voor downloads in het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, België en Hongarije), in 2016 volgde een overeenkomst met de nieuwe streamingdienst van SoundCloud. Buma/Stemra vertegenwoordigt nu de rechten voor muziekgebruik in Frankrijk, Engeland en Ierland, de landen waar SoundCloud als eerste haar streaming dienst introduceerde. Als SoundCloud andere landen toevoegt zal de overeenkomst ook daar geldig zijn.

Onze inzet is dat meerdere partijen de komende jaren volgen. We zien de opkomst van pan-Europees licenseren van online gebruik nadrukkelijk niet als een verplichting maar vooral als een kans om onze slagkracht te versterken en daarmee een krachtige positie te behouden. Ook hier geldt weer dat dit direct in het belang is voor onze rechthebbenden: een krachtig Buma/Stemra dat de concurrentie met andere CBO's aan kan vertaalt zich dan ook in een maximale opbrengst voor hun werken.

6. OPKOMEN VOOR EEN STERKERE POSITIE VAN RECHTHEBBENDEN

Wetgeving loopt per definitie achter op maatschappelijke ontwikkelingen en dat effect is ook zichtbaar in de muziekwereld. De afgelopen jaren zijn er verschillende voorbeelden geweest van organisaties die geen rechten afdroegen over de via hun platform beschikbaar gestelde muziek, bijvoorbeeld bij online initiatieven waar sprake was van user generated content (zoals Facebook). De betreffende marktpartijen stellen zich dan op het standpunt zelf geen muziek aan te bieden en in hun visie zijn ze niet verplicht rechten af te dragen. Ook andere manieren van gebruik van muziek online levert op basis van de jurisprudentie niet altijd een openbaarmaking op in de juridische betekenis van dat begrip. De jurisprudentie laat zien dat rechterlijke instanties bij de beoordeling van dergelijke zaken overwegend oordelen vanuit een technisch perspectief, wat de belangen van rechthebbenden enorm kan schaden. Het gaat hier om een belangrijk dossier dat nadrukkelijk op Europees niveau moet worden aangepakt. Buma/Stemra maakt zich, samen met anderen, dan ook sterk voor de lobby om wetgeving te realiseren die resulteert in een vergoeding voor rechthebbenden.

7. BUSINESS DEVELOPMENT

De wereld verandert continu, onder meer door technologische ontwikkelingen. Dat vraagt om innovaties. In samenwerking met andere partijen stimuleren we die innovatie, bijvoorbeeld door het Buma Music meets Tech programma dat start-ups ondersteunt, stimuleert en de groei versnelt. Buma Music meets Tech biedt hen een platform voor het promoten aan bijvoorbeeld professionals en publiek. Ook voor Buma/Stemra zelf geldt dat innovatie nodig is. Daartoe exploreren we bijvoorbeeld de mogelijkheden die blockchain biedt en onderzoeken we samen met onderzoekers van de Vrije Universiteit Amsterdam welke mogelijkheden data (-analyse) biedt.

SIGNALLEN UIT DE LEDENRAAD

Buma/Stemra is er voor de aangesloten componisten, tekstschrijvers en hun muzikuitgevers. Het is essentieel om goed voeling te houden met deze diverse groepen: bestuur en directie kunnen hun belangen immers alleen goed behartigen als ze weten wat er leeft. Even belangrijk is dat de leden goed geïnformeerd zijn over waar Buma/Stemra aan werkt. De Ledenraad vervult precies die brugfunctie tussen leden enerzijds en bestuur en directie anderzijds. Door het bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren draagt het daarmee bij aan betere beslissingen. Tijdens een reguliere vergadering – een van de in totaal tien in 2016 - haalden we wat signalen op over hoe de ledenraad haar functie vervult.

Over het collectief:

“Nog steeds zijn er veel misverstanden over wat Buma/Stemra is. Iemand voorspelde laatst het einde van Buma/Stemra omdat we als muzikauteurs helemaal geen ‘middleman’ meer nodig hebben en zelf deals kunnen sluiten met de gebruikers van muziek. Maar Buma/Stemra is helemaal geen intermediair. Wij zijn als leden Buma/Stemra. Juist doordat we ons verenigen winnen we aan kracht en dat draagt bij aan betere deals met gebruikers van muziek. Juist nu het muzieklandschap online versnipperd is die gezamenlijkheid – het collectief dus – van groot belang.”

Over het clubgevoel:

“De achtergrond van de leden is heel verschillend maar we maken wel allemaal deel uit van dezelfde club. Als je dat clubgevoel wilt koesteren en laten groeien moet je wel zorgen dat de afstanden klein zijn en klein aanvoelen. Daarin ligt de basis voor de goede relatie met bestuur en directie.”

Over het belang van goede informatie:

“We overleggen als ledenraad zowel formeel als informeel met het bestuur en willen graag zo goed mogelijk geïnformeerd worden over wat er speelt. Het is heel simpel: hoe beter wij geïnformeerd zijn, hoe beter we tot goede beslissingen kunnen komen. Dat is in ieders belang. “Het bestuur denkt daar hetzelfde over en zet steeds meer in op een open en transparante communicatie met ons. De sfeer is zonder meer constructief.”

Over waar het beter kan:

“Leden zouden soms graag meer snelheid zien. Dat is heel begrijpelijk, maar sommige grote thema’s - zoals de verbetering van het portal of de discussie over de toeslag ernstig – kosten nu eenmaal tijd. Op kleinere onderwerpen is vaak sneller resultaat te boeken. We moedigen leden in onze achterban dan ook actief aan om vragen of ideeën vooral met ons te delen, ook als het om kleine dingen gaat. Wij kunnen dan dingen agenderen bij bestuur of directie en in goed overleg nagaan wat er mogelijk is.”

Over contact met de achterban:

“Hoe we zorgen dat we voeling houden met de achterban? Voor een groot deel gaat dat vanzelf, omdat je elkaar toch wel tegenkomt in het circuit. Daarnaast zijn we prominent aanwezig tijdens evenementen als Eurosonic Noorderslag, ADE of InJazz. En we organiseren informatieavonden en workshops. Daarnaast hebben we een actieve Facebookgroep. Daar zijn we ook regelmatig met elkaar in gesprek en krijgen wij vragen en opmerkingen. We roepen leden actief op om ons te benaderen met input en ideeën waar het anders en beter kan.”

Over uiteenlopende belangen:

“Voor sommige thema’s is er sprake van verschillende inzichten in de ledenraad. Dat is heel logisch want het is nu eenmaal een groep met verschillende achtergronden en belangen. Het is vaak heel leerzaam om elkaars werelden goed te begrijpen in dat soort discussies. In dergelijke gevallen komt er geen unaniem advies aan het bestuur uit.”

Over de missie van de ledenraad:

“Wij maken ons hard voor het behoud van een sterk collectief met oog voor het belang van de individu, waar iedere auteur en muzikuitgever zich door vertegenwoordigd voelt.”

— FINANCIËLE RESULTATEN, — MARKTONTWIKKELINGEN EN VOORUITZICHTEN

RECHTENOPBRENGSTEN BUMA/STEMRA IN 2016

BUMA

De auteursrechtgelden zijn uit de volgende categorieën ontvangen:

(x € 1.000)

	Budget 2017	Realisatie 2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Horeca	13.671	15.074	13.696	14.554
Werkruimten	16.452	17.183	16.523	17.399
Verkoopruimten	12.677	13.179	12.740	13.436
TOTAAL ALGEMENE LICENTIES BUMA	42.800	45.436	42.959	45.389
Radio, TV en Aanbieders van netwerken	65.001	64.629	66.006	67.297
Podia	28.163	29.863	25.386	27.146
Online	13.686	10.113	8.190	8.415
Buitenland	15.750	15.226	15.500	16.444
TOTAAL BUMA	165.400	170.982	158.041	164.691
TOTAAL STEMRA	29.096	33.895	26.590	39.263
TOTAAL BUMA/STEMRA	194.496	204.877	184.631	203.954

Presentatiewijziging vanaf boekjaar 2016 inzake kosten fingerprinting.

Buma en Stemra hebben in hun verslaggeving over 2016 een presentatiewijziging doorgevoerd inzake de verantwoording van zogeheten fingerprinting kosten. Fingerprinting maakt het mogelijk om muziek op uiteenlopende zenders te herkennen en te analyseren. Dit levert gegevens op die essentieel zijn voor de distributie van auteursrechtgelden. Tot en met 2015 is een deel van deze kosten in de exploitatie van Buma en Stemra gesaldeerd met de hiermee samenhangende ontvangen auteursrechtgelden. Belangrijkste reden voor deze saldering was dat tot 2006 de betreffende zenders de fingerprinting diensten zelf verzorgden en de kosten derhalve direct verrekend werden met af te dragen auteursrechtgelden. Sindsdien wordt de fingerprint dienstverlening echter door andere partijen verricht en zijn - door de saldering - zowel auteursrechtgelden als kosten op een te laag niveau gepresenteerd. Vanaf verslagjaar 2016 worden de voor Buma en Stemra relevante delen van de gezamenlijke kosten voor fingerprinting (€ 1,1 miljoen in de verhouding 90/10) niet meer gesaldeerd met de inkomsten. Het exploitatieresultaat van Buma wordt door deze presentatiewijziging niet beïnvloed en bij Stemra is er door de methodiek van ongewijzigde administratievergoedingen sprake van een beperkte daling van het exploitatie resultaat met € 0,1 miljoen. De auteursrechtgelden worden door deze presentatiewijziging initieel verhoogd met € 1,1 miljoen, maar door de verhoogde administratievergoeding bij incasso bij Buma is het effect op de balanspost "Te verdelen auteursrechtgelden" nagenoeg nihil en bij Stemra leidt dit tot een toename van € 0,1 miljoen per jaareinde 2016. In de vergelijkende cijfers 2015 is deze presentatiewijziging niet verwerkt, maar zou leiden tot exact dezelfde aanpassingen in de exploitatie 2015 en de post "Te verdelen auteursrechtgelden" ultimo 2015.

Buma heeft in 2016 met € 171,0 miljoen een incasso gerealiseerd die € 6,3 miljoen hoger is dan in 2015. Hiervan is € 1,0 miljoen bij Radio én TV het gevolg van het niet meer salderen van geïncasseerde

auteursrechtgelden met fingerprinting kosten. De stijging bij Radio én TV wordt aanvullend veroorzaakt doordat onderhandelingen met enkele grote marktpartijen inzake rechteninkomsten over meerdere jaren recent zijn afgewikkeld, dan wel met de kennis van nu positiever worden beoordeeld. Dit leidt tot additionele rechtenopbrengsten uit eerdere jaren.

Rechtenopbrengsten uit bijna alle categorieën zijn hoger dan in 2015 met uitzondering van de rechtenopbrengsten uit het buitenland. De reden voor het laatste is dat in 2015 voor een aantal zeer grote hits van Nederlandse auteurs kon worden afgerekend, terwijl dat in 2016 in mindere mate het geval was. De lange termijn trend van auteursrechtgelden vanuit het buitenland is onverminderd positief.

De rechtenopbrengsten van Buma uit de podia-markt nemen, evenals in voorgaande jaren, ook in 2016 toe. De stijging van deze rechtenopbrengsten wordt voor een groot deel verklaard door de stijging van het aantal muziekfestivals, alsmede de uitbreiding van deze festivals naar meerdaagse evenementen. Naast de stijging van de rechtenopbrengsten uit festivals is het aantal theaterbezoekers in 2016 gestegen en waren er in 2016 meer bioscoopbezoekers dan in 2015. Ook leidt de verbeterde aanlevering van set- en speellijsten ertoe dat Buma beter zicht heeft op kleinere optredens en daarom meer licenties realiseert.

De stijging van de rechtenopbrengsten uit de online markt wordt met name verklaard door de sterke stijging van online abonnementsdiensten. Dit betreft zowel de muziek streamingdiensten als de VOD-diensten. De rechtenopbrengsten uit downloads zijn in 2016 wel teruggelopen ten opzichte van 2015, maar deze daling wordt ruimschoots gecompenseerd door de stijging van het streaming segment.

De rechtenopbrengsten uit verkoop- en werkruimten zijn in 2016 iets

gedaald ten opzichte van 2015. Voor verkooppriemtes geldt dat de daling met name wordt verklaard door de faillissementen van een aantal grote winkelketens. Voor werkpriemtes geldt dat een aantal grote instellingen zijn overgestapt op rechten inclusieve 'muziek'. De rechtenopbrengsten uit de horeca laten een stijging zien ten opzichte van 2015 van € 0,5 miljoen.

Het budget van Buma voor 2017 is € 5,6 miljoen lager dan de

gerealiseerde rechtenopbrengsten van 2016. Hierbij geldt dat bij Online een grote groei wordt verwacht en dat ook de rechtenopbrengsten uit het buitenland zullen stijgen, maar dat voor de andere categorieën een daling van de rechtenopbrengsten wordt verwacht. Deze in 2017 te verwachten daling bij radio en televisie wordt versterkt, omdat in 2016 onderhandelingen met enkele partijen betreffende meerdere incasso jaren zijn afgewikkeld, dan wel met de kennis van nu positiever worden beoordeeld.

STEMRA

De auteursrechtgelden zijn uit de volgende categorieën ontvangen:

(x € 1.000)	Budget 2017	Realisatie 2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Phonomechanisch recht BIEM / Central Licensing	4.900	6.192	5.050	6.169
PIEB (loonpersing) / Special Licensing	3.806	4.922	3.710	4.919
Radio & TV	6.321	6.970	5.340	6.046
Online	5.359	4.596	3.530	3.793
Thuiskopie / Leenrecht	4.460	6.214	4.460	13.414
Grafisch Reproductierecht	-	-81	-	341
Buitenland	4.250	5.082	4.500	4.581
TOTAAL STEMRA	29.096	33.895	26.590	39.263
TOTAAL BUMA	165.400	170.982	158.041	164.691
TOTAAL BUMA/STEMRA	194.496	204.877	184.631	203.954

De rechtenopbrengsten van Stemra zijn in 2016 ten opzichte van 2015 met € 5,4 miljoen gedaald naar € 33,9 miljoen. Deze daling van de rechtenopbrengsten wordt veroorzaakt door de aanzienlijke afname van Thuiskopiegelden in 2016 in vergelijking tot 2015. In 2015 is namelijk een groot deel van het schikkingsbedrag van Stichting de Thuiskopie met de Nederlandse Staat aan Stemra uitgekeerd, waardoor de Thuiskopie rechteninkomsten in 2015 exceptioneel hoog waren.

De rechteninkomsten uit de categorieën Phono-mechanisch recht BIEM/ Central licensing en PIEB (loonpersing)/Special Licensing zijn nagenoeg ongewijzigd in 2016 ten opzichte van 2015. Dit wordt mede veroorzaakt door bescheiden meevallers bij enkele voorzieningen. Onderliggend is er sprake van een krimpende markt voor het mechanisch recht, met name voor CD's.

De rechtenopbrengsten in de categorieën Online, Radio & TV en Buitenland zijn fors toegenomen ten opzichte van 2015. Voor Online geldt dat de rechtenopbrengsten, ondanks de daling van de downloadmarkt, zijn gestegen. De reden hiervoor is dat de streaming markt in 2016 sterk is gestegen en hier een mechanische vastleggingselement in zit van 25%.

Ook bij Stemra wordt de stijging van de rechtenopbrengsten bij Radio & TV veroorzaakt door de afwikkeling van de onderhandelingen met enkele grote marktpartijen, dan wel dat deze onderhandelingen met de kennis van nu positiever worden beoordeeld. Dit leidt dus tot additionele rechtenopbrengsten uit eerdere jaren. Aanvullend leidt de presentatiewijziging van fingerprinting kosten (geen saldering meer met inkomsten) ook bij Stemra in 2016 tot een bescheiden verhoging van de ontvangen auteursrechtgelden uit Radio én TV met €0,1 miljoen. In de categorie Buitenland wordt de stijging van de rechtenopbrengsten met name verklaard door hogere eindafrekeningen over oudere jaren.

Het budget aan rechtenopbrengsten van Stemra voor 2017 is € 4,8 miljoen lager dan de realisatie in 2016. Deze daling wordt met name verklaard door de afname van de mechanische vastlegging, die zich zowel in Nederland (PIEB en BIEM) als in het buitenland voortzet. Daarnaast is het gebudgetteerde bedrag voor Thuiskopie lager dan de ontvangsten in 2016, omdat in 2016 de reservering van Stichting de Thuiskopie is vrijgevallen en een dergelijke uitkering in 2017 niet wordt verwacht.

EXPLOITATIELASTEN BUMA/STEMRA 2016

De lasten van Buma/Stemra kunnen als volgt worden opgesplitst:

(x € 1.000)

	Budget 2017	Realisatie 2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Personeelskosten	13.549	13.130	13.506	13.476
Huisvestingskosten	1.178	1.044	1.139	1.130
Afschrijvingskosten	1.719	1.553	1.999	2.318
Overige kosten	14.814	12.319	12.871	10.234
TOTAAL BUMA/STEMRA	31.260	28.046	29.515	27.158

De exploitatiekosten van de beheersorganisatie Buma/Stemra gezamenlijk zijn € 28,0 miljoen, hetgeen € 0,8 miljoen hoger is dan de kosten van 2015. Deze stijging is het resultaat van diverse componenten.

De grootste stijging vindt plaats bij "Overige kosten". Deze bedraagt €2,1 miljoen. De presentatiewijziging van de kosten voor fingerprinting leidt tot een toename van "Overige kosten" in 2016, ten opzichte van de ongewijzigde cijfers 2015, van €1,1 miljoen. Hierdoor resteert een feitelijke stijging van €1,0 miljoen bij "Overige kosten". De stijging van de overige kosten wordt met name veroorzaakt door een toename van diverse advieskosten én de ICE outsource kosten. De laatste stijging wordt met name verklaard door grotere datavolumes voor de werkendatabase en de hogere omzet uit de Online streamingmarkt.

De personeelskosten zijn ondanks de reguliere indexatie gedaald in 2016 ten opzichte van 2015. Deze daling wordt voor een groot deel verklaard doordat de CEO-functie in 2016 vier maanden niet was ingevuld en dat de nieuwe CEO een salaris heeft dat voldoet aan de WNT-II-norm. Daarnaast is gedurende 2016 een aantal functies niet of niet volledig ingevuld.

De lagere afschrijvingskosten in 2016, ten opzichte van 2015, houden met name verband met de versnelde afschrijving in 2015 van de werkenmodule in AX-2012. Deze versnelde afschrijving heeft in 2015 eenmalig tot hogere afschrijvingskosten geleid. In 2017 zullen wel majeure investeringen worden gedaan in vooral de IT-omgeving.

In 2016 waren de huisvestingskosten iets lager dan in 2015. De reden hiervoor is dat het onderhoud aan het gebouw tot het minimum wordt beperkt aangezien het huurcontract van Buma/Stemra per 31 december 2017 afloopt. Buma/Stemra zal in december 2017 verhuizen naar een nieuw bedrijfspand.

Voor 2017 wordt voor alle categorieën een stijging van de kosten gebudgetteerd. Voor de personeelskosten wordt deze stijging ten opzichte van 2016 verklaard doordat een deel van de functies die in 2016 niet zijn ingevuld wel in het formatieplan voor 2017 zijn opgenomen. Daarnaast wordt de stijging verklaard door de geplande verhoging van de bezoldiging van het bestuur en van de ledenraad.

Het hogere budget voor de afschrijvingskosten wordt met name verklaard doordat een aantal lopende investeringen in het IT-systeem naar verwachting in 2017 worden afgerond, waardoor vanaf dat moment ook hierop zal worden afgeschreven. De stijging van de huisvestingskosten houdt met name verband met de verhuizing naar een nieuw bedrijfspand eind 2017 alsmede de oplevering van het

huidige bedrijfspand.

De stijging van de gebudgetteerde overige kosten houdt onder andere verband met het gegeven dat er in 2016 diverse kostenreserveringen zijn vrijgevallen en hierdoor de overige kosten in 2016 op een éénmalig laag niveau zijn gekomen. Daarnaast speelt mee dat er additionele kosten zijn in 2017 als gevolg van het overbrengen c.q. verhuizen van het datacenter. Tevens wordt de toename verklaard door een hoger budget voor IT-projecten en een stijging van de kosten voor externe dataverwerking. Buma verwerkt immers steeds meer data en dit gaat met extra kosten gepaard. Ook de hogere omzet van Online gaat gepaard met hogere outsourcekosten. Tenslotte worden er in 2017 substantiële kosten verwacht in verband met externe advieskosten voor de herstructureringsoperatie.

VERDELING KOSTEN TUSSEN BUMA EN STEMRA

De afgelopen jaren zijn de kosten van Buma/Stemra, die niet direct toerekenbaar waren aan Buma of Stemra, verdeeld met een 75/25 verdeelsleutel, waarbij Buma 75% van de totale niet toerekenbare kosten heeft gedragen. In de loop van 2016 heeft het bestuur besloten deze kostenverdeelsleutel aan te passen naar 90/10. Hierdoor zijn de kosten van Buma sterk gestegen ten opzichte van 2015, terwijl de kosten van Stemra juist zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar. De verdeling van de kosten is hieronder weergegeven. Opgemerkt wordt dat in het budget 2016 nog werd uitgegaan van de 75/25 verdeling.

Het besluit tot aanpassing van de verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma en Stemra in 2016 is onder andere gebaseerd op de afwijkende ontwikkeling van de auteursrechteninkomsten tussen beide entiteiten over de afgelopen jaren (Buma groeit en Stemra daalt), en de sterk toegenomen complexiteit en navenante IT en front office ontwikkelingen bij Buma in vergelijking tot Stemra. Aanvullend was er de aanwijzing dat er sinds jaren exploitatietekorten bij Stemra bestaan als gevolg van inkomstendaling in combinatie met een beperkt aangepaste kostenniveau.

Zowel de oude als de nieuwe verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma enerzijds en Stemra anderzijds heeft in zekere mate een arbitrair karakter. Desalniettemin benadert naar de mening van het bestuur de nieuwe kostenverdeling op adequate wijze het intrinsieke activiteitsniveau van beide entiteiten.

De aanpassing geldt in beginsel voor een periode van maximaal drie jaar en zal in 2018 nader geëvalueerd worden. Dit laatste in combinatie met het verkennen van de mogelijkheden tot een verdere juridische integratie van beide CBO's.

De lasten van Buma kunnen als volgt worden opgesplitst:

(x € 1.000)	Budget 2017	Realisatie 2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Personeelskosten	11.706	11.366	9.987	9.976
Huisvestingskosten	1.060	940	854	848
Afschrijvingskosten	1.547	1.398	1.499	1.738
Overige kosten	13.447	11.376	10.227	8.675
TOTAAL BUMA	27.760	25.080	22.567	21.237

De lasten van Stemra kunnen als volgt worden opgesplitst:

(x € 1.000)	Budget 2017	Realisatie 2016	Budget 2016	Realisatie 2015
Personeelskosten	1.843	1.764	3.519	3.500
Huisvestingskosten	118	104	285	282
Afschrijvingskosten	172	155	500	580
Overige kosten	1.367	943	2.644	1.559
TOTAAL STEMRA	3.500	2.966	6.948	5.921

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN BUMA/STEMRA

BUMA

Buma belegt gelden, die nog niet aan rechthebbenden uitgekeerd kunnen worden, conform het beleggingsbeleid, zoals eerder uiteen is gezet. Daarnaast maakt Buma gebruik van een aantal depositofaciliteiten. In 2016 heeft Buma een rendement op haar vermogen gemaakt van € 9,1 miljoen; dit is € 7,1 miljoen hoger dan in 2015. De reden dat het rendement op het vermogen groter is dan in 2015 houdt verband met de relatief gunstige ontwikkeling van de markten in 2016, alsmede met de rentes die in 2016 verder gedaald zijn. Hierdoor zijn de reeds in de portefeuille aanwezige vastrentende stukken meer waard geworden.

De beleggingsopbrengsten worden door Vereniging Buma gebruikt om de exploitatielasten (deels) te dekken. Omdat, zoals ook uit het verschil in rendement tussen 2015 en 2016 blijkt, de resultaten uit beleggingen van jaar tot jaar sterk kunnen fluctueren wordt een normatief rendement op de beleggingen gehanteerd. Dit normatief rendement is vanaf het boekjaar 2016 vastgesteld, op basis van de

(overheids)commissie Parameters. In voorgaande jaren werd het normatief rendement vastgesteld op basis van de vigerende rente en een risico-opslag. Deze aanpassing heeft beperkte invloed gehad op de hoogte van het normatief rendement.

Indien de beleggingsopbrengsten hoger zijn dan het normatief rendement wordt het verschil aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Als deze lager zijn dan het normatief rendement wordt het verschil aan de bestemmingsreserve, voor zover deze toereikend is, onttrokken. De systematiek van het normatief rendement zorgt voor consistentie in de (gedeeltelijke) dekking van de exploitatiekosten. Op deze wijze wordt in jaren met hoge beleggingsopbrengsten (hoger dan het normatief rendement) een buffer opgebouwd in een bestemmingsreserve die in jaren van lagere beleggingsopbrengsten (lager dan het normatief rendement) kan worden aangewend. In 2016 waren de beleggingsopbrengsten hoger dan het normatief rendement en wordt derhalve een bedrag aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

TOEVOEGING AAN BESTEMMINGRESERVE

(x € 1.000)	Budget 2017	2016	2015
Opbrengsten van effecten en waardeveranderingen	5.711	9.050	1.934
Af: Normatief rendement	3.982	6.819	7.302
DOTATIE/ONTTREKKING BESTEMMINGRESERVE	1.729	2.231	-5.368

STEMRA

Voor Stemra geldt dat ze haar liquide middelen niet belegt, maar deze aanhoudt op verschillende vrij opneembare depositorekeningen.

Aangezien de rente op deze deposito's in 2016 lager was dan in 2015, zijn de financiële baten van Stemra gedaald van € 0,3 miljoen naar minder dan € 0,1 miljoen.

DEKING VAN DE EXPLOITATIELASTEN

BUMA

Administratievergoedingen zijn de bedragen die Vereniging Buma inhoudt op rechtenopbrengsten om de exploitatielasten van de Vereniging te dekken. Deze bestaan enerzijds uit een vaste administratievergoeding die wordt ingehouden op distributie van gelden uit Online (15%), Buitenland (5%) en Aanbieders van netwerken

buitenland (10%), en anderzijds uit een variabel bedrag dat bij incasso wordt ingehouden op de andere rechtencategorieën. De variabele administratievergoeding wordt berekend op basis van de totale kosten, de vaste administratievergoedingen en de overige baten die Vereniging Buma ontvangt. Deze berekening is in de navolgende tabel opgenomen en wordt onder deze tabel nader toegelicht.

DEKING VAN DE EXPLOITATIELASTEN			
(x € 1.000)	Budget 2017	2016	2015
TOTALE LASTEN	-27.760	-25.080	-21.237
TOTALE DEKking	27.760	25.080	21.237
Toelichting op dekking			
(1) Entree en jaargelden	700	782	729
(2) Overige baten	54	60	62
(3) Ingehouden administratievergoeding bij distributie	3.276	3.181	2.840
Dekking kosten vanuit baten	4.030	4.023	3.631
(4) Normatief rendement	3.982	6.819	7.302
(5) Saldo overige financiële baten en lasten	-745	-679	-765
Dekking vanuit financieel resultaat en/of bestemmingsreserve	3.237	6.141	6.537
TOTALE DEKking UIT BATEN EN FINANCIEEL RESULTAAT EN/OF BESTEMMINGRESERVE	7.267	10.163	10.168
(6) Variabele administratievergoeding op overige rechtencategorieën	20.493	14.917	11.069
TOTALE DEKking	27.760	25.080	21.237

De exploitatielasten van Vereniging Buma worden gedekt uit een zestal baten, zijnde de entree- en jaargelden van rechthebbenden (1), de overige baten (2), de vaste administratievergoedingen op de incasso van Online, Buitenland en Aanbieders netwerken buitenland (3), het normatief rendement op de beleggingen (4) en het saldo van de overige financiële baten en lasten (5). De resterende kosten worden over alle rechtencategorieën, behalve Online, Buitenland en Aanbieders netwerken buitenland, verdeeld (6).

De vaste administratievergoeding op Online, Buitenland en Aanbieders netwerken buitenland, tezamen met de variabele administratievergoedingen op overige rechtencategorieën betreffen de totaal op de incasso ingehouden kosten. In 2016 is totaal € 18,1 miljoen aan administratievergoedingen ingehouden bij de rechthebbenden; dit is € 4,2 miljoen meer dan in 2015. De stijging van de ingehouden administratievergoeding wordt met name verklaard

door de hogere kosten van Buma in 2016, hetgeen grotendeels het gevolg is van de aangepaste verdeelsleutel van de indirecte kosten tussen Buma en Stemra. De stijging van de ingehouden administratievergoeding wordt daarnaast verklaard door de afname van het normatief rendement. Deze afname wordt met name veroorzaakt door de daling van het belegd vermogen in 2016 ten opzichte van 2015.

Voor 2017 wordt verwacht dat de kosten van Buma zullen stijgen, hetgeen leidt tot een hogere inhouding bij de rechthebbenden. Daarnaast daalt het normatief rendement omdat enerzijds het belegd vermogen van Buma afneemt en anderzijds doordat de rentestand aanhoudend laag is. De stijging van de kosten en de daling van het normatief rendement leiden ertoe dat de inhouding bij rechthebbenden in 2017 naar verwachting € 23,8 miljoen is.

TOTALE ADMINISTRATIEVERGOEDING			
(x € 1.000)	Budget 2017	2016	2015
(3) Vaste administratievergoedingen	3.276	3.181	2.840
(6) Variabele administratievergoedingen	20.493	14.917	11.069
TOTAAL INGEHOUDEN OP RECHTENOPBRENGSTEN	23.769	18.098	13.909

STEMRA

(x € 1.000)

	Budget 2017	2016	2015
Totale lasten	3.500	2.966	5.921
Toelichting op dekking			
(1) Entree en jaargelden	3.363	3.961	4.755
(2) Overige baten	700	782	729
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	90	60	308
Dekking kosten vanuit baten	4.153	4.803	5.792
TOEVOEGING/ONTTREKKING AAN DE BESTEMMINGSRESERVE	653	1.854	-129

Stemra maakt in tegenstelling tot Buma alleen gebruik van een vaste administratievergoeding en geen gebruik van een variabele administratievergoeding. Indien de vaste administratievergoeding plus andere baten hoger is dan de kosten van Stemra dan wordt het overschot toegevoegd aan de bestemmingsreserve; indien deze lager zijn dan de exploitatiekosten moet een bedrag uit de bestemmingsreserve worden onttrokken. De afgelopen jaren waren

bij Stemra de kosten hoger dan de baten, waardoor gelden uit de bestemmingsreserve werden onttrokken. De aanpassing van de kostenverdeelsleutel tussen Buma en Stemra leidt tot een daling van de exploitatiekosten van Stemra. Hierdoor zijn de baten in 2016 hoger dan de kosten van Stemra en wordt een exploitatieoverschot van € 1,8 miljoen aan de bestemmingsreserve toegevoegd.

UITKERINGEN BUMA/STEMRA

BUMA

Buma heeft in 2016 € 145,9 miljoen uitgekeerd aan haar rechthebbenden en organisaties waarmee ze een wederkerigheidscontract heeft, dit is € 12,2 miljoen meer dan in 2015. Deze stijging wordt deels verklaard door de stijgende rechtenopbrengsten in de afgelopen jaren, maar ook doordat in 2016 door gerichte acties een hoger bedrag kon worden uitgekeerd voor Buitenland en Online. Behalve de uitkering aan rechthebbenden en organisaties waarmee Buma een wederkerigheidscontract heeft is € 10,4 miljoen toegevoegd aan het Fonds voor Sociale en Culturele Doeleinden (SoCu fonds). Dit bedrag is slechts licht hoger dan vorig jaar, omdat enerzijds de relevante categorieën aan rechtenopbrengsten in 2016 zijn toegenomen, maar anderzijds ook de administratiekosten van Buma zijn gestegen, als gevolg van de aanpassing van de kostenverdeelsleutel tussen Buma en Stemra voor de niet direct toewijsbare kosten. De dotatie aan het SoCu fonds vindt immers plaats na aftrek van de administratiekosten vergoeding bij incasso.

Het SoCu fonds staat onder toezicht van het bestuur van Buma/ Stemra en dient ter behartiging van de ideële of materiële belangen van de bij Buma aangesloten componisten, tekstdichters en muziekuitgevers en ter bevordering van het Nederlandse muziekleven. Op grond van artikel 29, lid 4 van de statuten kan maximaal 10% van het bruto voor distributie beschikbare bedrag beschikbaar gesteld worden aan het SoCu fonds. In 2016 was dit percentage, evenals in voorgaande jaren, 8% van het bruto beschikbare bedrag van alle incassorubrieken met uitzondering van Online, Buitenland en Aanbieder van netwerken uit het buitenland. De bestedingen van het fonds gaan onder meer naar de stichting Buma Cultuur, de toeslag Ernstig, de stichting Sociaal Fonds Buma en een oudedagsvoorziening voor auteurs en muziekuitgevers. De verantwoording van de bestedingen is in de jaarrekening bij toelichting 10 opgenomen. Hieruit blijkt dat de bestedingen van het SoCu fonds de afgelopen jaren hoger zijn geweest dan de toevoeging aan het fonds; dit betreft een bewust beleid om de aanwezige reserves in het SoCu fonds te verminderen.

STEMRA

Stemra heeft in 2016 € 27,6 miljoen uitgekeerd aan rechthebbenden en organisaties waarmee ze een wederkerigheidscontract heeft. Dit is € 3,1 miljoen minder dan vorig jaar. Deze daling van de uitgekeerde gelden wordt behalve door de dalende rechtenopbrengsten van Stemra met name verklaard door de hoge uitkering van Thuis kopie gelden die eind 2015 heeft plaatsgevonden. De daling van de uitkering van Thuis kopie gelden wordt deels gecompenseerd door de stijging van de Online en Buitenland uitkeringen.

KOSTENNORM 2016 EN VOORUITZICHTEN 2017

Sinds de invoering van de Wet Toezicht Collectief Beheer in juli 2013 heeft de overheid drie kostennormen gesteld voor collectieve beheersorganisaties. Bij overschrijding dient daarvan in het jaarverslag en ten genoegen van het CvTA met redenen omkleed aangegeven te worden waaraan deze overschrijding te wijten is. Van overschrijding van deze normen is sprake indien:

- De beheerskosten (bruto) in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft, meer bedragen dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is geïnd (de incasso/rechtenopbrengsten);
- De beheerskosten (bruto) in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft meer bedragen dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is verdeeld (de distributie/repartitie);
- De beheerskosten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft ten opzichte van de beheerskosten in het voorafgaande jaar met meer zijn gestegen dan de consumentenprijsindex van het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft.

KOSTENPERCENTAGES

(x € 1.000)

Budget 2017**2016****2015**

	Budget 2017	2016	2015
Incasso Buma	165.400	170.982	164.691
Incasso Stemra	29.096	33.895	39.263
Incasso Buma/Stemra	194.496	204.878	203.954
Repartitie Buma	142.421	156.237	143.946
Repartitie Stemra	29.278	27.596	35.424
Repartitie Buma/Stemra	171.699	183.833	179.370
Kosten Buma	27.760	25.080	21.237
Kosten Stemra	3.500	2.966	5.921
Kosten Buma/Stemra	31.260	28.046	27.158
Kosten Buma als % van de incasso (bruto)	16,8%	14,7%	12,9%
Kosten Stemra als % van de incasso (bruto)	12,0%	8,7%	15,1%
Kosten Buma/Stemra als % van de incasso (bruto)	16,1%	13,7%	13,3%
Kosten Buma als % van de repartitie (bruto)*	17,3%	14,7%	13,5%
Kosten Stemra als % van de repartitie (bruto)*	12,0%	10,7%	16,7%
Kosten Buma/Stemra als % van de repartitie (bruto)*	16,5%	14,2%	14,1%
Mutatie kosten Buma tov vorig jaar	10,7%	18,1%	1,2%
Mutatie kosten Stemra tov vorig jaar	18,0%	-49,9%	-10,0%
Mutatie kosten Buma/Stemra tov vorig jaar	11,5%	3,3%	-1,5%
Gemiddeld percentage feitelijk ingehouden Buma (netto)**	13,8%	10,6%	8,4%
Gemiddeld percentage feitelijk ingehouden Stemra (netto)**	11,5%	14,4%	13,4%
Gemiddeld percentage feitelijk ingehouden Buma/Stemra (netto)**	13,5%	10,8%	9,2%

* Buma hanteert een systeem van verrekening van de administratievergoeding bij incasso, waardoor de verdeelde gelden in de jaarrekening de netto-verdeling betreft. Voor de bepaling van de kosten als percentage van de repartitie is het corresponderende saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso (die van het voorgaande jaar) en de administratievergoeding bij distributie opgeteld bij de verdeelde gelden.

** Het kostenpercentage dat daadwerkelijk in rekening wordt gebracht bij de rechthebbenden is lager dan de bruto beheerskosten waarvoor de normen van het CvTA zijn gesteld. Dit komt enerzijds omdat vooraf vastgestelde vaste inhoudingspercentages worden gehanteerd (met name bij Stemra maar ook bij bepaalde opbrengstencategorieën van Buma) en anderzijds omdat door (financiële) baten minder kosten bij rechthebbenden in rekening worden gebracht (uitsluitend Buma). In verband met het verschillende moment van inhouding van de administratiekosten, bij Buma met name vooraf en bij Stemra achteraf, betreft de berekening van de ingehouden kosten voor Buma een percentage van de incasso en voor Stemra een percentage van de repartitie. Voor het percentage van Buma/Stemra, alsmede het gebudgetteerd percentage van Stemra, geldt dat de totale kosten inhouding op de rechtenopbrengsten als percentage van de totale incasso is gepresenteerd.

KOSTEN ALS PERCENTAGE VAN DE INCASSO

BUMA

Buma voldoet in 2016 met een kostenpercentage van 14,7% aan de norm, die stelt dat de kosten in beginsel niet meer dan 15% van de incasso mogen bedragen (principe: comply or explain). Ondanks dat voldaan wordt aan deze norm is het percentage in 2016 wel duidelijk toegenomen ten opzichte van 2015 met 1,8 procentpunt. Dit wordt met name verklaard door de hogere toerekening aan Buma van niet direct aan Buma of Stemra toewijsbare kosten, waardoor de totale kosten van Buma in 2016 sterk zijn gestegen. Vanwege het systeem waarbij (financiële) baten en lasten worden gebruikt om de beheerskosten te dekken en waarbij voor bepaalde rechtenopbrengsten een vast percentage wordt ingehouden, is het feitelijk bij rechthebbenden ingehouden kostenpercentage met een gemiddelde van 10,6% echter aanzienlijk lager.

STEMRA

Het percentage van Stemra voldoet met 8,7% ook aan de norm. De voornaamste verklaring dat Stemra, in tegenstelling tot voorgaande jaren, wel voldoet aan de norm die stelt dat de kosten in beginsel niet meer dan 15% van de incasso mogen bedragen is dat de verdeelsleutel van de indirecte kosten tussen Buma en Stemra is aangepast naar een voor Stemra realistischere verhouding. Vanwege het systeem van vaste administratievergoedingen geldt echter voor Stemra dat het bedrag dat daadwerkelijk bij rechthebbenden in rekening wordt gebracht met 14,4% hoger is dan het kostenpercentage. Het hogere bedrag dat in rekening is gebracht wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve van Stemra.

Voor Buma/Stemra gezamenlijk geldt dat de kosten 13,7% betreffen van de totale incasso. Ook als geheel voldoet Buma/Stemra aan de belangrijkste kostennorm. Ook hierbij geldt dat het daadwerkelijk bij rechthebbenden ingehouden bedrag aanzienlijk lager is.

KOSTEN ALS PERCENTAGE VAN DE REPARTITIE

Zowel Buma als Stemra als Buma/Stemra gezamenlijk voldoen aan de norm die stelt dat de kosten niet hoger mogen zijn dan 15% van het uitgekeerde bedrag.

KOSTENSTIJGING TEN OPZICHTE VAN DE CPI

Uit de tabel blijkt dat de kosten van Buma met 18,1% zijn gestegen ten opzichte van 2015 en dat de kosten van Stemra zijn gedaald met 49,9%. Deze grote mutaties worden verklaard door de aanpassing van de verdeelsleutel van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma en Stemra. Door deze grote aanpassing is de kostennorm die aangeeft dat de kosten in beginsel niet sterker mogen stijgen dan de CPI voor Buma en Stemra (separaat) niet van toepassing. Voor Buma/Stemra gezamenlijk geldt echter dat de norm wel het gewenste inzicht geeft. Voor Buma/Stemra blijkt dat de kosten zijn gestegen met 3,3%, ten opzichte van een CPI-norm van 0,6%. Deze stijging van de kosten is reeds bij de toelichting op de exploitatiekosten toegelicht. De sterke stijging in 2016 ten opzichte van 2015 wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de gewijzigde presentatie van de kosten voor fingerprinting (€1,1 miljoen). Dit betreft een eenmalige presentatie wijziging.

TOESTAND OP BALANSDATUM

Buma en Stemra hebben als vereniging en stichting geen eigen vermogen, zoals een BV of NV, maar (bestemmings-)reserves. Het berekenen van de solvabiliteit op basis van eigen vermogen gedeeld door vreemd vermogen heeft geen directe betekenis omdat de balans van Buma en Stemra vooral de activiteiten weergeeft die Buma en

Stemra voor haar rechthebbenden (derden) uitvoeren en deze externe verplichtingen niet in relatie staan tot het eigen vermogen van de vereniging en stichting zelf.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de schulden op korte termijn kunnen worden voldaan vanuit de liquide middelen en vorderingen. Voor een representatieve berekening van de liquiditeit wordt de beleggingsportefeuille van Buma opgeteld bij de liquide middelen, omdat deze beleggingsportefeuille in directe relatie staat met de te verdelen auteursrechtgelden en omdat de beleggingsportefeuille zeer liquide wordt aangehouden. Het liquiditeitscijfer van Buma komt dan uit op 1,12, hetgeen betekent dat Buma kan voldoen aan haar verplichtingen op korte termijn.

Voor Stemra geldt voor de liquiditeit in hoofdlijnen hetzelfde als voor Buma, met de kanttekening dat Stemra geen beleggingsbeleid voert. Voor Stemra is het liquiditeitscijfer 1,22.

DE KASSTROMEN EN DE FINANCIERINGSBEHOEFTE

Aangezien Buma en Stemra de ontvangen auteursrechtgelden grotendeels uitkeren in het jaar na ontvangst van die gelden en een groot deel van de ontvangsten van auteursrechtgelden in het begin van het jaar plaatsvinden, hebben Buma en Stemra geen externe financieringsbehoefte. De bovengenoemde systematiek leidt tot een tijdelijke liquiditeit aan te verdelen auteursrechtgelden die kan worden gebruikt voor de lopende kosten alsmede voor de investeringen.

De belangrijkste kasstromen voor Buma en Stemra zijn de auteursrechtgelden die gedurende het jaar worden ontvangen en uitgekeerd. Voor Buma geldt daarnaast dat er voor de looptijd van de beleggingsportefeuille aan- en verkopen worden gedaan en dat er in 2016 een mutatie van het belegd vermogen heeft plaatsgevonden naar liquide middelen. Deze mutatie was het gevolg van de toegenomen hoeveelheid geld in de distributies in 2016, omdat Buma in 2016 veel energie heeft gestoken in het sneller uitkeren van auteursrechtgelden en het directe gevolg hiervan is dat de te verdelen auteursrechtgelden die belegd waren vrijgemaakt dienden te worden.

VOORNAAMSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Buma/Stemra staat voor muziek en haar auteurs; dat doen we al meer dan honderd jaar. Hoewel de manier waarop de muziek wordt vastgelegd en openbaar wordt gemaakt in deze honderd jaar continu is gewijzigd, is de kern altijd hetzelfde gebleven: een auteur maakt muziek die openbaar wordt gemaakt en waarvoor wordt betaald. De afgelopen tijd wordt er echter aan deze kern gezaagd: het is momenteel mogelijk met artificiële intelligentie een muziekstuk te maken zonder dat daar een auteur in de traditionele zin van het woord aan te pas komt. Dergelijke algoritmes kunnen in no-time uren aan muziek creëren, hetgeen (deels) ten koste zou kunnen gaan van de inkomsten van onze rechthebbenden. Zo ver is het nog niet en wij zijn van mening dat met name de menselijke creativiteit niet door een computer kan worden geëvenaard, maar het is desondanks een belangrijk strategisch risico voor onze bedrijfsvoering. In de strategie voor de jaren 2018 en verder zal derhalve ook nadrukkelijk rekening worden gehouden met deze en dergelijke nieuwe ontwikkelingen.

Op operationeel vlak heeft Buma/Stemra de afgelopen jaren bewust gekozen voor nationale en internationale samenwerking. Dit betreft onder andere de samenwerking met ICE met de werkendatabase en de online facturatie en de outsourcing van een deel van het IT-proces naar Accenture. Dergelijke samenwerking geeft Buma/Stemra

operational leverage (flexibiliteit), maar betekent ook een afhankelijkheid van andere partijen. Deze afhankelijkheid is een risico dat bewust wordt genomen, maar wel betekent dat Buma/Stemra bij alle partijen met wie ze cruciale samenwerkingsverbanden heeft een belangrijke vinger aan de pols moet houden. Dit geschiedt op zowel strategisch, tactisch als operationeel niveau.

Op financieel gebied is het grootste risico voor Buma een (significante) waardedaling van de beleggingsportefeuille waardoor Buma niet aan haar uitbetalingsverplichting jegens haar rechthebbenden kan voldoen. In dit verslag zijn een aantal beheersmaatregelen genoemd waarmee Buma het risico van koersdalingen mitigeert. Dit betreft onder ander het gematigd defensieve beleggingsbeleid dat is gestoeld op een ALM-studie en de bestemmingsreserve die als doel heeft fluctuaties van beleggingsresultaten op te kunnen vangen.

Op het gebied van wet- en regelgeving houdt het voornaamste risico verband met de invoering van de Europese Richtlijn voor Collectief Beheer. Deze richtlijn maakt onder andere internationale concurrentie op het gebied van auteursrecht mogelijk en creëert een gelijk speelveld voor alle Europese CBO's. Dit biedt kansen waar Buma/Stemra op inspeelt, maar ook de uitdaging om in een meer concurrerende omgeving te manoeuvreren. Naast de concurrentievergroting zal ook de transparantieplichting voor Buma/Stemra toenemen. Dit betreft onder andere eisen aan informatievoorziening op de website en vanaf het jaarverslag 2017 een toegenomen transparantieplichting in het jaarverslag.

Uit bovenstaande risicoparagraaf blijkt dat de directie van Buma/Stemra de risico's en onzekerheden in kaart heeft en waar nodig bereid is maatregelen te nemen om deze risico's te mitigeren. De aanwezige risico's nopen de directie tot waakzaamheid en een proactief strategisch beleid om tijdig in te spelen op de veranderde wereld van het muziekauteursrecht.

INFORMATIE OVER FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Stemra maakt geen gebruik van financiële instrumenten om risico's af te dekken. Voor Buma geldt dat de aandelenportefeuille voor een groot deel is opgebouwd met effecten in valuta's anders dan de euro. De 6 grootste posities in vreemde valuta worden door middel van valutatermijncontracten afgedekt naar de euro. Dit betreft puur een afdekkingsmechanisme en heeft niet ten doel om koersresultaten te behalen.

VOORUITZICHTEN

Buma/Stemra zal de komende jaren belangrijke investeringen moeten doen om haar huidige concurrerende positie te behouden. Komend jaar moet onder andere geïnvesteerd worden in een nieuw datacenter en zal geïnvesteerd worden in een verbeterde interface met gebruikers en rechthebbenden. Daarnaast zal de Europese Richtlijn, waaronder ook het multi-territoriaal licenseren valt, een belangrijke investering vergen, welke noodzakelijk is voor Buma/Stemra om internationaal concurrerend te blijven.

Qua totale personeelsbezetting is het de verwachting dat hier het komende jaar weinig veranderingen in zal plaatsvinden. Wel is het zo dat de veranderende wereld van het auteursrecht en de grote technologische ontwikkelingen in onze sector vragen om flexibiliteit van medewerkers om andere taken uit te voeren dan zij de afgelopen jaren hebben gedaan.

Zoals in dit jaarverslag reeds een aantal keer is benoemd, is in 2016 de verdeelsleutel van de indirecte kosten van Buma/Stemra aangepast

van 75% Buma en 25% Stemra naar een verhouding van 90-10.. De komende jaren zal worden gekeken naar een verdere samenvoeging van Buma en Stemra waarbij ook zal worden gekeken naar een gezamenlijke inhoudingsmethodiek.

De Code Cultuur die vanaf 2017 zal worden ingevoerd is een instrument voor goed bestuur en toezicht. Voor Buma/Stemra zal dit met name de huidige manier van werken van het bestuur formaliseren en slechts tot beperkte aanpassingen van de werkwijze van het bestuur leiden. Tezamen met de Europese Richtlijn zal deze Code wel leiden tot een verdere verbetering van de transparantie van Buma/Stemra naar zowel gebruikers als rechthebbenden alsook naar andere stakeholders.

Een belangrijk vooruitzicht is dat Buma/Stemra na vele jaren haar huidige kantoorpand zal verruilen voor een nieuw bedrijfspand. Buma/Stemra blijft in Hoofddorp, maar zal naar een bedrijfspand en kantoorconcept gaan dat meer aansluit bij de moderne tijd. Het gebouw moet, net als Buma/Stemra, openheid en transparantie uitstralen en een plek zijn waar zowel gebruikers als rechthebbenden van harte welkom zijn. Daarnaast is het belangrijk dat het pand, in tegenstelling tot de perceptie over ons huidige kantoorpand, kostenbewustheid uitstraalt: wij staan immers voor de optimale incasso en verdeling van auteursrechtgelden aan onze leden en aangeslotenen en dat betekent een zo kostenefficiënt mogelijke organisatie.

GOEDKEURING JAARREKENINGEN

De jaarrekeningen zijn na controle door KPMG Accountants N.V. van een goedkeurende controleverklaring voorzien. Wij stellen voor de jaarrekening 2016 Buma en de jaarrekening 2016 Stemra op grond van artikel 26 lid 7 van de statuten goed te keuren en de besturen en de directie decharge te verlenen.

Hoofddorp, 24 oktober 2017

BESTUUR

De heer mr. Leo. de Wit	Voorzitter
De heer drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter
De heer André de Raaff	Secretaris
De heer Anthony Fiumara	Bestuurslid
De heer René Meister	Bestuurslid
De heer Arriën Molema	Bestuurslid
De heer Pieter Perquin	Bestuurslid
De heer Davo van Peursen	Bestuurslid
De heer Martijn Schimmer	Bestuurslid
De heer Marc Swemle	Bestuurslid
De heer Raymond van Vliet	Bestuurslid
De heer Johan van der Voet	Bestuurslid
De heer drs. Niels Walboomers	Bestuurslid

DIRECTIE

De heer Wim van Limpt	Chief Executive Officer
-----------------------	-------------------------

—JAARREKENING **BUMA 2016**

BALANS BUMA PER 31 DECEMBER

voor resultaatbestemming

(x € 1.000)

	2016	2015
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa (1)	4.351	5.329
Materiële vaste activa (2)	473	741
	4.824	6.070
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren (3)	15.713	12.272
Overige vorderingen (4)	1.445	1.250
Belastingen en premies sociale verzekeringen	48	941
Overlopende activa (5)	5.873	8.878
Effecten (6)	199.864	214.005
Liquide middelen (7)	20.742	9.229
	243.685	246.575
TOTAAL ACTIVA	248.509	252.646

(x € 1.000)

	2016	2015
PASSIVA		
Reserves (8)		
Continuïteitsreserve	1.855	1.855
Bestemmingsreserve	14.528	19.896
Onverdeeld resultaat	2.231	-5.368
	18.614	16.383
Vorzieningen (9)	9.724	10.341
Langlopende schulden (10)	2.572	4.067
Kortlopende schulden		
Te verdelen auteursrechtgelden (11)	186.707	190.060
Crediteuren	2.574	3.134
Belastingen en premies sociale verzekeringen	300	315
Overige schulden (12)	22.604	21.276
Overlopende passiva (13)	5.414	7.070
	217.599	221.855
TOTAAL PASSIVA	248.509	252.646

EXPLOITATIEREKENING BUMA

(x € 1.000)	2016	Budget 2016*	2015
BATEN			
Ingehouden administratievergoeding bij distributie (17, 11)	3.181	2.742	2.840
Entree en jaargelden	782	700	729
Overige baten	60	54	62
	4.023	3.496	3.631
Saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso (17, 11)	14.917	13.033	11.069
Totale baten	18.940	16.529	14.700
LASTEN			
Lonen en salarissen (18, 19)	8.323	7.291	8.439
Sociale lasten (18, 19)	1.247	1.099	1.163
Overige personele kosten (18, 19)	1.796	1.598	374
Huisvestingskosten	940	855	848
Afschrijvingskosten	1.398	1.499	1.738
Overige kosten (20)	11.376	10.227	8.675
Totale lasten	25.080	22.569	21.237
Saldo baten en lasten	-6.140	-6.040	-6.537
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Opbrengsten van effecten (21)	1.025	677	1.922
Waardeveranderingen (21)	8.018	5.703	12
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten (21)	8	35	56
Rentelasten en soortgelijke kosten (21)	-680	-815	-821
Saldo financiële baten en lasten (21)	8.371	5.600	1.169
Resultaat voor belastingen	2.231	-440	-5.368
Belastingen (22)	-	-	-
Resultaat na belastingen	2.231	-440	-5.368
Dotatie/onttrekking aan bestemmingsreserve (8)	2.231	-440	-5.368

* Budget 2016 is niet gecontroleerd door controlerend accountant.

KASSTROOMOVERZICHT BUMA

(x € 1.000)	2016	2015
SALDO BATEN EN LASTEN	-6.140	-6.537
aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.452	1.608
Waardevermindering immateriële vaste activa	-	568
Mutatie voorzieningen (9)	-617	-823
Mutatie in werkkapitaal	7.708	-28.811
Overige waardeveranderingen	-9.560	-6.000
Waardeverandering valutatermijn	-322	713
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-1.339	-32.745
Mutatie in te verdelen auteursrechtgelden	-3.353	6.836
Aankopen effecten (6)	-48.220	-224.806
Aflossingen en/of verkopen effecten (6)	71.920	258.864
Ontvangen interest	2	16
Ontvangen interest en dividend op effecten	1.025	1.922
Betaalde interest	-681	-821
SoCu fonds (10)	-1.495	-1.380
Kasstroom uit operationele activiteiten	19.198	40.631
Investerings in immateriële vaste activa (1)	-138	-740
Investerings in materiële vaste activa (2)	-68	-424
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-206	-1.164
Netto kasstroom	11.513	185
(x € 1.000)	2016	2015
Liquide middelen per 1 januari	9.229	9.044
Liquide middelen per 31 december	20.742	9.229
Mutatie liquide middelen	11.513	185

MUTATIEOVERZICHT TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN **BUMA**

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	190.060	183.224
incasso:		
Nederlands gebruik	155.756	148.247
CBO's Buitenland	15.226	16.444
Opbrengst auteursrechtgelden (11)	170.982	164.691
Uitkeringen aan:		
Direct aangesloten rechthebbenden	-91.337	-80.086
CBO's Buitenland	-54.535	-53.657
Toevoegingen aan Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	-10.368	-10.201
Uitkeringen (10,11)	-156.237	-143.946
Ingehouden administratievergoeding bij distributie	-3.181	-2.840
Ingehouden administratievergoeding in het jaar van incasso	-14.917	-11.069
Inhoudingen (17,11)	-18.098	-13.909
Stand per 31 december	186.707	190.060

Mutatie ten opzichte van vorig jaar is -3.353, (2015: 6.836) zie 'Mutatie in nog te verdelen auteursrechten' in het 'Kasstroomoverzicht Buma'.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

Statutaire doelstelling, zetel en kantooradres

Vereniging Buma (de Vereniging of Buma) stelt zich ten doel zowel de materiële als de immateriële belangen van auteurs en hun rechtverkrijgenden, uitgevers en uitgeversbedrijven te bevorderen, zonder winst oogmerk voor zichzelf. Buma is op grond van wet bij Koninklijk Besluit aangewezen om voornoemde rechthebbenden te vertegenwoordigen op een groot aantal exploitatiegebieden. Buma staat voor Bureau Muziek Auteursrechten. Vereniging Buma is statutair gevestigd in Amstelveen, en houdt kantoor aan de Siriusdreef 22-28 te Hoofddorp.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zoals vereist door artikel 2 lid 2 sub a (i) van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (Wet Toezicht). Tevens is rekening gehouden met de geldende keurmerkcriteria van VOI@E (de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren).

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

In de jaarrekening 2015 zijn, nadat deze is vastgesteld, een aantal niet-materiële onjuistheden geconstateerd. Deze niet-materiële onjuistheden zijn verwerkt in de balans en exploitatierekening in 2016. Als gevolg van deze correcties is in 2016 de post 'te verdelen auteursrechtgelden', waarvan het saldo ultimo 2015 EUR 190,1 miljoen bedroeg, toegenomen met EUR 1,6 miljoen. Een vrijval van overige reserveringen van in totaal EUR 0,5 miljoen ultimo 2015 is in 2016 ten gunste van het resultaat gebracht als correctie op de 'overige kosten'. Dit zelfde bedrag heeft geleid tot een daling in 2016 van de post 'Saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso', waardoor per saldo deze correctie geen invloed heeft op het netto resultaat in 2016.

Daarnaast heeft Buma in haar verslaggeving over 2016 een presentatiewijziging doorgevoerd inzake de verantwoording van zogeheten fingerprinting kosten. Tot en met 2015 is een deel van deze kosten in de exploitatie van Buma gesaldeerd met de hiermee samenhangende ontvangen auteursrechtgelden. In de vergelijkende cijfers 2015 is deze wijziging bij Buma niet verwerkt, maar zou bij de thans in 2016 doorgevoerde presentatiewijziging leiden tot exact dezelfde aanpassingen in de exploitatie 2015 en de post "Te verdelen auteursrechtgelden" ultimo 2015.

Het effect van de voorgenoemde geconstateerde niet-materiële onjuistheden op het kostenpercentage 2015, zijnde beheerkosten in het jaar ten opzichte van incasso, is 0,1%. Tevens heeft Buma in 2016 een wijziging in de toelichting op de jaarrekening doorgevoerd. Dit betreft een toelichting op een niet uit de balans blijvende actief post zijnde een pensioenpremie depot dat wordt aangehouden bij Pensioenfonds PNO Media.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar noot 15.

Met betrekking tot de vergelijkende cijfers 2015 wordt opgemerkt dat deze in geen enkel opzicht zijn gewijzigd ten opzichte van de in de jaarrekening 2015 gerapporteerde cijfers. Indien er toch sprake is van een relevante (presentatie)wijziging, die wel verwerkt is in de jaarrekening 2016, maar niet in de vergelijkende cijfers 2015, dan wordt dit bij de desbetreffende post(en) afzonderlijk toegelicht.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische nadelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord wanneer de dienstverlening ten aanzien van de auteursrechtgeldenopbrengst betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De functionele valuta van Vereniging Buma is de euro. Alle bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven.

Schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de directie gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde voor activa en verplichtingen en baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en andere factoren die

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd, en worden periodiek geëvalueerd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende veranderingsgrondslagen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- *Waardering van debiteuren;*
- *Actuarieel bepaalde voorziening zoals voorziening jaargeldregeling SFB;*
- *Claims ten aanzien van incasso en repartitie van auteursrechtgelden door licentiehouders en of rechthebbenden;*
- *Doorbelasting van niet direct toerekenbare kosten van Buma aan Stemra. (zie noot 16).*

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

Monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de exploitatierekening in de periode dat zij zich voordoen.

Niet-monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden omgerekend in euro's tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de exploitatierekening verwerkt.

Consolidatie

De jaarrekening van Vereniging Buma betreft een enkelvoudige jaarrekening. In overeenstemming met geldende wet- en regelgeving is geen sprake van een groepsrelatie met gerelateerde verwante organisaties, behalve voor Stichting Buma Beleggingsfonds.

Stichting Buma Beleggingsfonds

Vereniging Buma belegt de gelden die nog niet uitgekeerd kunnen worden aan rechthebbenden met als doel een hoger rendement dan storting op een depositorekening te realiseren. De financiële middelen voor beleggen van Vereniging Buma zijn ondergebracht bij Stichting Buma Beleggingsfonds. Deze stichting belegt voor rekening en risico van Vereniging Buma. Het juridisch eigendom van de effecten ligt, teneinde de benodigde beheerstaken uit te kunnen voeren, bij de Stichting zelf; het economisch eigendom van de beleggingen behoort toe aan Vereniging Buma. Derhalve worden de activa en passiva, alsmede de resultaten van de Stichting, verantwoord in de financiële verantwoording van Vereniging Buma. Gezien voornoemde is consolidatie achterwege gelaten.

Stichting Stemra

Op grond van bepalingen in de Auteurswet is Buma opgericht om haar rechthebbenden te vertegenwoordigen op een groot aantal exploitatiegebieden. In later stadium is, door de opkomst van opnamenapparatuur, Stichting Stemra opgericht om ook op dit gebied haar rechthebbenden te vertegenwoordigen. Ondanks dat

Vereniging Buma en Stichting Stemra samenwerken in één personele unie is, door de wettelijke bepalingen en strikte scheiding van economische eenheid, geen sprake van een groepsrelatie.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten zowel primaire instrumenten (vorderingen, effecten, liquide middelen en schulden) als afgeleide instrumenten (termijncontracten). Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de exploitatierekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij eerste waardering direct verwerkt in de exploitatierekening.

Na eerste opname worden financiële instrumenten als volgt gewaardeerd:

- *Vorderingen worden gewaardeerd tegen de gearmordiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.*
- *Effecten (staatsobligaties, obligatiefondsenhypotheekfondsen en aandelenfondsen) zijn onderdeel van de beleggingsportefeuille en worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardewijzigingen in de exploitatierekening. De reële waarde wordt bepaald aan de hand van de beursnotering.*
- *Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta.*
- *Schulden worden gewaardeerd tegen de gearmordiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de exploitatierekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.*
- *Afgeleide financiële instrumenten (gebruikt voor de afdekking van de vreemde valuta component van effecten en voor de afdekking van verplichtingen in vreemde valuta) worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij waardewijzigingen in de exploitatierekening worden verwerkt in de post "Waardeveranderingen".*

Immateriële en materiële vaste activa

Immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op vaste activa wordt niet afgeschreven. Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder

waardevermindingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen.

De verwachte economische levensduur is als volgt:

- *bedrijfsinformatiesysteem 3 - 7 jaar*
- *hardware/computerinstallaties 3 jaar*
- *overige bedrijfsmiddelen 3 - 7 jaar*

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft onder andere ten doel de continuïteit van de uitvoering van de werkzaamheden te verzekeren en dient mede ter nakoming van verplichtingen jegens derden, onder andere met betrekking tot de distributie van de volgens de jaarrekening nog te verdelen auteursrechtgelden. Deze reserve dient tevens ter egalisatie van ongewenste fluctuaties in de voor uitkering beschikbare bedragen.

Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve heeft tot doel het rendement op beleggingen op een evenwichtige manier uit te keren aan rechthebbenden. Hiertoe worden de opbrengsten en waardeveranderingen van effecten die in de exploitatierekening zijn verantwoord via de bestemming van het resultaat toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Jaarlijks bepaalt het bestuur (in overeenstemming met art. 18 lid 3 van de statuten) het uit de bestemmingsreserve voor uitkering aan rechthebbenden beschikbare bedrag. Dit vloeit voort uit het gerealiseerde rendement, het verwachte rendement en ingewonnen advies van vermogensbeheerders. Het bedrag wordt in de exploitatierekening in mindering gebracht op de aan rechthebbenden in rekening gebrachte administratievergoeding, en via de bestemming van het resultaat onttrokken aan de bestemmingsreserve voor zover deze toereikend is.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen voor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling ervan een uitstroom van middelen nodig is, en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om deze af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen voor actieve medewerkers met een vast dienstverband. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

Voorziening jaargelden Stichting Sociaal Fonds Buma

De voorziening jaargelden Stichting Sociaal Fonds Buma (SFB) betreft een voorziening van de jaargelden die via SFB worden betaald aan (gewezen) muzikanten en -uitgevers en hun nabestaanden. De verplichtingen zijn weliswaar voorwaardelijk, maar op basis van gemaakte afspraken en het opgewekte vertrouwen verantwoord als

een feitelijke verplichting. De voorziening is gevormd ten laste van Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden (SoCu fonds). Een eventuele vrijval van de voorziening komt daarom ten gunste van het SoCu fonds. De voorziening wordt opgenomen voor de actuariële waarde van de gedane toezeggingen. De uitgaven voor de afwikkeling van de voorziening worden gedaan via SFB.

Pensioenregeling werknemers

Vereniging Buma heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen waarbij de pensioenuitkeringen zijn gebaseerd op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media, PNO. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een verplichting opgenomen. Aangezien pensioenverplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft Vereniging Buma geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden

Het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden (SoCu fonds) is ter behartiging van de ideële of materiële belangen van componisten, tekstdichters en muzikanten en de bevordering van het Nederlandse muzikantenleven. De dotatie aan het fonds bestaat uit de inhouding van een percentage op de voor verdeling beschikbare auteursrechtgelden. Op grond van artikel 29, lid 4 van de statuten wordt het percentage jaarlijks vastgesteld door het bestuur, op voorstel van de directie, met een maximum van 10%. De inhouding maakt deel uit van de distributie. Het bestuur van Buma besluit over bestedingen en uitkeringen ten laste van het fonds. Het SoCu fonds heeft een langlopend karakter, omdat zij niet binnen 12 maanden na balansdatum kan worden opgeëist.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

Auteursrechtgelden

Buma neemt een vordering voor auteursrechtgelden op als de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, het waarschijnlijk is dat deze aan Buma zal toevloeien, en deze op balansdatum afdwingbaar is. Auteursrechtgelden die worden ontvangen van andere Collectieve Beheersorganisatie (CBO's), hoofdzakelijk internationale CBO's, worden veelal op kasbasis verantwoord, omdat de omvang ervan niet op een eerder moment op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Auteursrechtgelden worden in de balans verantwoord in de post te verdelen auteursrechtgelden. Het repartitiereglement bepaalt de verdeling (distributie) en betaling van de door Buma uit hoofde van muziek auteursrecht ontvangen gelden aan deelnemers en andere belanghebbenden. Het repartitiereglement wordt eens in de drie jaar getoetst door het bestuur.

In het distributieproces worden o.a. reserveringen gemaakt voor:

- *Werken waarvoor Buma onvoldoende informatie bezit om te kunnen uitkeren, bijvoorbeeld door het ontbreken van gegevens van rechthebbenden, copyright informatie of zogenaamde cuesheets van films, series of commercials;*
- *Werken met een cumulatieve opbrengst die lager is dan de ondergrens voor distributie (bagatel);*
- *Commentaren inzake de distributie (onder andere met het oog op de vrijwaring die Buma aan de betalende muziekgebruiker geeft*). De reservering is gebaseerd op ervaringscijfers inzake de gegrond bevonden en uitgekeerde commentaren per distributierubriek, en ligt tussen de 0 en de 2 procent.*

* In de overeenkomsten die Buma sluit met de muziekgebruiker vrijwaart Buma de muziekgebruiker voor claims van rechtstreeks of via zusterorganisaties aangesloten rechthebbenden. Daarnaast verwijzen wij naar artikel 26 a-c van de Auteurswet waarin verplicht collectief beheer is geregeld.

Reserveringen worden periodiek beoordeeld en uitgekeerd wanneer de benodigde informatie is aangevuld of, bij een bagatel, de ondergrens voor distributie is gehaald. Reserveringen die niet binnen 3 kalenderjaren na het jaar van incasso zijn uitgekeerd, worden in het 4e kalenderjaar na incasso via de reguliere distributie pro rata over de verschillende distributierubrieken uitgekeerd. Werken die door meerdere rechthebbenden worden geclaimd (dubbelclaims) worden niet uitgekeerd totdat duidelijk is wie de rechthebbende is. Een langere reserveringstermijn kan worden aangehouden voor gelden die van zusterorganisaties zijn ontvangen met onvoldoende informatie om uit te kunnen keren.

Administratievergoeding

De administratievergoeding wordt als bate in de exploitatierekening verantwoord. Voor het overgrote deel van de in een boekjaar geïncasseerde auteursrechtgelden bepaalt het repartitiereglement dat de baten en lasten in het betreffende boekjaar volledig verrekenend mogen worden met de auteursrechtgelden. Deze verrekenende administratievergoeding wordt aansluitend in het jaar van incasso als bate in de exploitatierekening verantwoord als 'Saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso'. Voor enkele categorieën auteursrechtgelden (dit betreft voornamelijk uit het buitenland ontvangen gelden, aan buitenlandse zusterorganisaties uitgekeerde kabelgelden en de Online gelden) wordt bij distributie naar rechthebbenden een vast percentage van de geïncasseerde auteursrechtgelden ingehouden als administratievergoeding. Deze

administratievergoeding wordt in het jaar van distributie als bate verantwoord als 'Ingehouden administratievergoeding bij distributie', omdat op dat moment de omvang van de inhouding op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten en kosten van beleggingen worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben. De kosten van de beleggingen zijn verwerkt in de daarmee samenhangende beleggingsresultaten. Transactieresultaten worden verantwoord in de periode waarin de transactie heeft plaatsgevonden. Veranderingen in de reële waarde van effecten en afgeleide financiële instrumenten worden in de exploitatierekening verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Als kasstromen uit hoofde van beleggingen worden de aan- en verkoop van beleggingen, ontvangen rente en dividenden en betaalde rente en kosten van beleggingen beschouwd. In de presentatie van het kasstroomoverzicht worden de ontvangen auteursgelden namens de belanghebbenden en de verrichte uitkeringen aan de aangesloten belanghebbenden, de CBO's in het buitenland niet in het kasstroomoverzicht verantwoord. De kasstromen die samenhangen met de te verdelen auteursgelden Buma zijn afzonderlijk toegelicht. De te verdelen auteursgelden kunnen niet door Buma worden gebruikt om zijn eigen kasvereisten te financieren.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen. De belastingen worden in de exploitatierekening opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum.

De Belastingdienst heeft ten aanzien van Buma in een vaststellingsovereenkomst lopende tot 31-12-2017 bepaald dat Vereniging Buma belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Op de uit hoofde van deze vaststellingsovereenkomst verschuldigde belasting mag verrekenbare buitenlandse bronbelasting en Nederlandse dividendbelasting in mindering worden gebracht. Derhalve is over het boekjaar 2016 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedpijs.
- De reële waarde van derivaten waarbij geen collateral wordt uitgewisseld, wordt bepaald door het contant maken van de kasstromen aan de hand van de relevante swapcurve vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de afzonderlijke posten is als volgt:

(x € 1.000)	Bedrijfs- informatiesysteem	Vooruitbetalingen op activa in uitvoering	Totaal
Aanschafprijs t/m 31-12-2015	9.685	-	9.685
Cumulatieve afschrijvingen t/m 31-12-2015	-4.356	-	-4.356
Boekwaarde per 1 januari 2016	5.329	-	5.329
Investerings in boekjaar	-	138	138
Afschrijvingen in boekjaar	-1.116	-	-1.116
Mutaties in boekwaarde	-1.116	138	-978
Aanschafprijs totaal	9.685	138	9.823
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-5.472	-	-5.472
Boekwaarde per 31 december 2016	4.213	138	4.351

Van de totale afschrijvingskosten inclusief waardeverminderingen wordt een bedrag van € 0,1 miljoen doorbelast naar Stemra. De vooruitbetaling op activa heeft betrekking op lopende projecten ter verbetering en uitbreiding van het ERP-systeem.

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de afzonderlijke posten is als volgt:

(x € 1.000)	Hardware / computerinstallaties	Overige bedrijfsmiddelen	Totaal
Aanschafprijs t/m 31-12-2015	2.937	4.774	7.711
Cumulatieve afschrijvingen t/m 31-12-2015	-2.498	-4.472	-6.970
Boekwaarde per 1 januari 2016	439	302	741
Investerings in boekjaar	34	34	68
Afschrijvingen in boekjaar	-200	-136	-336
Desinvesteringen in boekjaar	-843	-	-843
Afschrijvingen op desinvesteringen in boekjaar	843	-	843
Mutaties in boekwaarde	-166	-102	-268
Aanschafprijs totaal	2.128	4.808	6.936
Cumulatieve afschrijvingen	-1.855	-4.608	-6.463
Boekwaarde per 31 december 2016	273	200	473

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(3) DEBITEUREN

Het debiteurensaldo ultimo boekjaar bestaat uit debiteurengelden die rechtstreeks door Buma geïncasseerd worden en debiteuren waarbij incasso plaatsvindt door Stichting Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten (SCAN) en Ice Copyright Services AB (ICE).

In de vorderingen op handelsdebiteuren is een bedrag begrepen van € 3,5 miljoen (2015: € 4,6 miljoen) met een looptijd langer dan 1 jaar. Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar.

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2016 heeft Buma de onderhandelingen met diverse marktpartijen kunnen afwikkelen, dan wel met de huidige kennis de voorziening kunnen bijstellen waardoor de totale waardering van de post debiteuren substantieel positief is bijgesteld. De totale voorziening van oninbaarheid bedraagt per ultimo 2016 €2,9 miljoen (2015: €7,9 miljoen). Zie verder noot 13.

De debiteuren hebben een looptijd van korter dan een jaar.

(4) OVERIGE VORDERINGEN

(x € 1.000)	2016	2015
Buma leden en deelnemers	1.120	1.054
Rekening courant Buma Cultuur	-	54
Overige vorderingen	325	142
Totaal	1.445	1.250

De overige vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

(5) OVERLOPENDE ACTIVA

(x € 1.000)	2016	2015
Te ontvangen interest	330	396
Vooruitbetaalde pensioenpremie	1.393	1.238
Vooruitbetaalde kosten	3.678	7.036
Overige overlopende activa	472	208
Totaal	5.873	8.878

De daling van de vooruitbetaalde kosten wordt met name verklaard doordat in 2016 een lagere vooruitbetaling aan de IT-outsourcing partner heeft plaatsgevonden dan in 2015.

De overlopende activa heeft een looptijd van korter dan een jaar.

(6) EFFECTEN

(x € 1.000)

2016**2015**

Vastrentende waarden	149.502	159.062
Aandelenfondsen	50.362	54.943
Totaal	199.864	214.005

Het verloop van de afzonderlijke posten is als volgt:

(x € 1.000)	Vastrentende waarden	Aandelenfondsen	Totaal
Stand per 1 januari 2016	159.062	54.943	214.005
Aankopen	48.104	115	48.219
Aflossingen/verkoop	-61.920	-10.000	-71.920
Waardeveranderingen	4.256	5.304	9.560
Totale mutaties	-9.560	-4.581	-14.141
Stand per 31 december 2016	149.502	50.362	199.864

De vastrentende waarden bestaan voor een deel uit staatsobligaties die via een mandaathouder worden aangehouden en deels uit fondsen voor vastrentende waarden.

Het aandelenfonds betreft een fonds dat is genoteerd in euro maar dat onderliggende waarden heeft in verschillende valuta. Het valutarisico op een zestal grote posities in vreemde valuta's wordt afgedekt door middel van valutatermijncontracten. Deze valutatermijncontracten zijn gepresenteerd onder overige schulden in toelichting 12. De gepresenteerde schuld uit hoofde van valutatermijncontracten wordt, door de aard van de afdekking, gespiegeld door een nagenoeg even grote waardeinstijging in het aandelenfonds.

In 2016 heeft Buma meer en sneller gelden uitgekeerd dan in 2015. Om deze grotere uitgaande geldstroom te faciliteren is het belegd vermogen in 2016 naar beneden bijgesteld.

In 2016 bedroeg het gemiddeld belegd vermogen inclusief liquide middelen € 216 miljoen (2015 € 246 miljoen). Het rendement op de belegde gelden bedroeg in 2016 4,14% (2015: 0,66%). Dit rendement wordt berekend op basis van de Time Weighted rate of Return (TWR), hetgeen de samengestelde procentuele groei weergeeft van een euro die in het begin van het jaar is geïnvesteerd. De stijging van het resultaat ten opzichte van 2015 houdt verband met gunstigere ontwikkeling van de beurzen in 2016 alsmede met de daling van de rentevoet gedurende 2016. In noot 21 wordt in meer detail ingegaan op de resultaten van de verschillende beleggingscategorieën.

De aan- en verkopen van vastrentende waarden betreffen de reguliere transacties ten behoeve van het behoud van de looptijd van de portefeuille, de periodieke rebalancing van de beleggingsportefeuille en een verkoop ten behoeve van de verlaging van het belegd vermogen. Daarnaast heeft een herallocatie plaatsgevonden van bedrijfsobligatiefondsen naar een hypotheekfonds. De aan- en verkopen in het aandelenfonds hebben betrekking op de periodieke rebalancing van de beleggingsportefeuille naar de in het beleggingsbeleid overeengekomen benchmark alsmede op hierboven genoemde verlaging van het belegd vermogen.

De effecten zijn ofwel ondergebracht bij onze effectenbewaarder Kas Bank N.V. of bij de effectenbewaarder van de fondsbeheerders zelf. Hierbij is een strikte scheiding van bewaar en beheer gehanteerd, waardoor de effecten van Vereniging Buma buiten een mogelijk faillissement van derde partijen blijven.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(7) LIQUIDE MIDDELEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Liquide middelen	20.742	9.229
Totaal	20.742	9.229

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar met dien verstande dat voor de huur van het bedrijfspand een bankgarantie van € 0,3 miljoen is afgegeven (2015: € 0,3 miljoen). De liquide middelen zijn voornamelijk ondergebracht bij Nederlandse systeembanken en bij de effectenbewaarder die een S&P A-2 rating heeft voor het korte termijn krediet risico en een S&P BBB+ rating voor het lange termijn krediet risico.

De stijging van de liquide middelen houdt met name verband met een aantal grote bedragen die in 2016 vlak voor balansdatum zijn ontvangen.

(8) RESERVES

(x € 1.000)

	Continuïteits-reserve	Bestemmings-reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal 2016
Stand per 1 januari 2015	1.855	15.212	4.684	21.751
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	-	4.684	-4.684	-
Resultaat boekjaar	-	-	-5.368	-5.368
Totale mutaties	-	4.684	-10.052	-5.368
Stand per 31 december 2015	1.855	19.896	-5.368	16.383
Stand per 1 januari 2016	1.855	19.896	-5.368	16.383
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	-	-5.368	5.368	-
Resultaat boekjaar	-	-	2.231	2.231
Totale mutaties	-	-5.368	7.599	2.231
Stand per 31 december 2016	1.855	14.528	2.231	18.614

Van de opbrengsten van effecten, waardeveranderingen en soortgelijke opbrengsten over 2016 van € 9,0 miljoen (2015: € 1,9 miljoen) is € 6,8 miljoen (2015: € 7,3 miljoen) verrekend met de aan rechthebbenden doorberekende administratievergoeding.

Ingevolge artikel 18 lid 3 van de statuten van de Vereniging beslist het bestuur over de resultaatbestemming. Zij doet dit middels het geheel of gedeeltelijk bestemmen tot vorming van, storting in of onttrekking uit een of meer algemene of bijzondere (bestemmings) reserves. Het bestuur heeft voorgesteld het positieve resultaat van € 2,2 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Na bestemming van het resultaat van € 2,2 miljoen aan de bestemmingsreserve zal deze € 16,7 miljoen (€ 14,5 miljoen + € 2,2 miljoen) bedragen (2015: € 14,5 miljoen).

(9) VOORZIENINGEN

De voorzieningen betreffen de voorziening jaargeldregeling SFB en de voorziening jubileumuitkeringen.

(x € 1.000)

	2016	2015
Jaargeldregeling SFB	9.497	10.089
Jubileumuitkeringen	227	252
Totaal	9.724	10.341

Het verloop van de voorziening jaargeldregeling SFB is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	10.089	10.866
Interestvergoeding	88	138
Sterfteresultaat	110	-131
Indexering jaargelden	-117	181
Wijziging rentevoet	269	136
Wijziging levensverwachting	125	13
Uitkeringen	-1.067	-1.114
Totale mutaties	-592	-777
Stand per 31 december	9.497	10.089

Het verloop van de voorziening jubileumuitkeringen is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	252	298
Interest vergoeding	4	5
Toevoeging ten laste van /vrijval ten gunste van het resultaat	9	-11
Uitkeringen	-37	-43
Wijziging rentevoet	0	3
Totale mutaties	-24	-46
Stand per 31 december	228	252

Voorziening Jaargeldregeling SFB

Stichting Sociaal Fonds Buma (SFB) heeft in het verleden een toezegging gedaan om jaargelden uit te keren aan deelnemers van de jaargeldregeling en – na hun overlijden – aan hun nabestaande partner. Deze toezegging is een voorwaardelijke toezegging en wordt uitgevoerd in eigen beheer. De voorwaardelijke jaargeld bedragen worden tot nu toe jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS prijsindex.

De jaargeldregeling is per 1 juli 1997 gesloten voor nieuwe deelnemers. Besloten is om de uitkeringen aan de op 1 juli 1997 bestaande groep ontvangers ongewijzigd te continueren. Vereniging Buma heeft een voorziening getroffen voor de totale verplichting omdat zij het stellige voornemen heeft om de jaargeldregeling voor zover mogelijk te blijven uitvoeren (met SFB als uitvoerder). De voorziening is gevormd vanuit het SoCu fonds. Mutaties komen derhalve ook ten gunste of ten laste van dit fonds. De uitkeringen aan de deelnemers van de jaargeldregeling uit de voorziening vinden plaats via Stichting Sociaal Fonds Buma.

Per 31 december is de voorziening van de jaargeldregeling vastgesteld op basis van een disconteringsvoet van 0,92% ten opzichte van 1,34% in 2015. Hierdoor daalt de interestvergoeding ten opzichte van vorig jaar. De indexatie van de jaargelden is lager dan waar eind 2015 rekening mee was gehouden, waardoor de voorziening naar beneden bijgesteld wordt en het te hoge bedrag vrijvalt. Vanwege een lagere sterfte dan de actuele sterftetabel, te weten Prognosetabel AG 2016, is de voorziening gecorrigeerd voor de lagere sterfte met € 110. Aangezien in de Prognosetabel uit wordt gegaan van een hogere levensverwachting is de voorziening op dit vlak naar boven aangepast.

In de voorziening jaargelden SFB is een bedrag opgenomen van € 1.022 (2015: € 1.108) met een looptijd korter dan een jaar.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend.

In de voorziening jubileumuitkeringen is een bedrag opgenomen van € 12 (2015: € 37) met een looptijd korter dan een jaar.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(10) LANGLOPENDE SCHULDEN

Onder de langlopende schulden is het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden opgenomen. De toelichting op dit fonds is hieronder opgenomen.

Het verloop van de verplichting inzake het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Stand per 1 januari	4.067	5.447
Toevoeging vanuit te verdelen rechtenopbrengsten	10.368	10.201
Onttrekkingen	-11.863	-11.581
Totale mutaties	-1.495	-1.380
Stand per 31 december	2.572	4.067

De onttrekking aan het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden is als volgt opgebouwd:

(x € 1.000)	2016	2015
Sociaal		
Oudedagsvoorzieningen muzikanten en -uitgevers	-5.368	-4.800
Mutatie oudedagsvoorzieningen muzikanten en -uitgevers t/m 2015	499	618
Stichting Sociaal Fonds Buma toezegging respectievelijk 2017 en 2016	-1.215	-1.215
Stichting Sociaal Fonds Buma afrekening voorgaande jaren	82	191
Mutatie voorziening jaargeldregeling	592	777
Overige	-63	-97
Onttrekkingen Sociaal	-5.473	-4.526
Cultureel		
Stichting Buma Cultuur toezegging respectievelijk 2017 en 2016	-3.997	-3.983
Stichting Buma Cultuur afrekening voorgaande jaren	7	111
Toeslag Ernstig	-2.200	-2.360
Brein	299	-299
Beroepsverenigingen	-217	-218
Overige	-282	-306
Onttrekkingen Cultureel	-6.390	-7.055
Totaal onttrekkingen	-11.863	-11.581

Vanaf 2009 zijn de jaarlijkse bestedingen van het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden hoger dan de jaarlijkse dotaties aan het Fonds. Het saldo van deze jaarlagen is dan ook in mindering gebracht op de jaarlaag 2008 en eerder. De jaarlagen vanaf 2009 zijn derhalve nihil.

De inhouding op het voor Nederland voor verdeling beschikbare bedrag auteursrechtgelden, en daarmee de dotatie aan het fonds, is voor 2016 door het bestuur vastgesteld op 8,0% (2015: 8,0%).

Het saldo van de verplichting inzake het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden per 31 december is opgebouwd uit de volgende jaarlagen:

(x € 1.000)	2016	2015
2008 en eerder	2.572	4.067
Totaal onttrekkingen	2.572	2.687

Regeling Oudedagsvoorzieningen

Vanuit het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden worden oudedagsvoorzieningen gefinancierd door geld beschikbaar te stellen voor bij Buma aangesloten muzikauteurs en muzikuitgevers die aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze gelden moeten door de muzikauteurs en muzikuitgevers zelf worden aangewend voor een eigen oudedagsvoorziening. De basis voor de beschikbaar gestelde gelden voor muzikauteurs bedraagt in 2016 10% (2015: 10%) van de via Buma ontvangen auteursrechtelijke vergoeding. De oudedagsvoorziening voor uitgevers bedraagt 50% van het voor de auteurs maximaal beschikbare bedrag. Voor zowel auteurs als uitgevers wordt een inkomensgrens van € 1.100,- (2015: € 1.096,-) op jaarbasis genomen.

In november 2015 heeft Buma met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013 de oudedagsvoorziening voor haar rechthebbenden op zich genomen; tot 2013 was deze ondergebracht bij AENA. In 2016 is een bedrag van € 5,4 miljoen onttrokken uit het SoCu-fonds ten behoeve van de oudedagsuitkering inzake 2016. Dit bedrag is als een verplichting bij de overige schulden (toelichting 12) opgenomen.

Stichting Sociaal Fonds Buma

Stichting Sociaal Fonds Buma heeft ten doel in materiële en immateriële zin hulp en bijstand in de meest brede zin te verlenen aan componisten, tekstdichters en muzikuitgevers die bij Buma zijn aangesloten.

Het opgenomen bedrag inzake Sociaal Fonds Buma betreft de toegezegde jaargeldensubsidie 2017 van € 1.067 (in 2015 € 1.091 inzake toezegging 2016) en de overige kosten voor Stichting Sociaal Fonds Buma van € 148 (2015: € 124 inzake toezegging 2015). Daarnaast heeft er een eindafrekening betreffende voorgaande boekjaren plaatsgevonden van -/- € 106 (2015: € -/-254).

Stichting Buma Cultuur

Stichting Buma Cultuur ondersteunt en promoot het Nederlands muzikauteursrecht in zowel Nederland als in de belangrijkste exportmarkten voor de Nederlandse (niet per se Nederlandstalige) muziek. Het doel van Stichting Buma Cultuur is het cultuurbeleid van Buma mede vorm te geven en uit voeren en het tot stand brengen en propageren van muziekwerken en hiermee verbonden culturele uitingen, behorende tot de Nederlandse muziek.

De opgenomen bedragen inzake Stichting Buma Cultuur betreffen de toegezegde subsidies voor 2017 van € 3.997 (in 2015 € 3.983 inzake toezegging 2016) en de afrekening met betrekking tot voorgaande boekjaren -/- € 7 (2015: -/- € 111).

Overig

De toeslag Ernstig is een onttrekking uit het fonds ten behoeve van de distributie aan rechthebbenden in de rubriek Ernstige muziek. De toeslag Ernstig is uitbetaald in het eerste kwartaal van 2017. De post 'overige' onder culturele bestedingen betreft met name bestedingen in het kader van de bescherming van het auteursrecht.

Voor Brein geldt dat in 2016 is besloten dat deze stichting vanaf het boekjaar 2016 wordt gefinancierd vanuit Stichting de Thuis kopie. De onttrekking in 2015 van € 299 ten behoeve van het jaar 2016 is derhalve in 2016 weer teruggevloeid in het SoCu-fonds.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(11) TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN

De samenstelling van de uit te keren auteursrechtgelden per balansdatum is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Reservering auteursrechtgelden	31.606	39.715
Nog te verdelen auteursrechtgelden uit boekjaar	150.379	145.150
Te verdelen auteursrechtgelden exclusief reservering dubbelclaims	181.985	184.865
Reservering dubbelclaims	4.722	5.195
Totaal	186.707	190.060

Per saldo zijn de te verdelen auteursrechtgelden € 3,4 miljoen lager dan vorig jaar. Deze daling is met name zichtbaar in de reservering van auteursrechtgelden en reflecteert dat Buma in 2016 in staat was een deel van de gelden uit voorgaande jaren uit te keren.

De te verdelen auteursrechtgelden zijn deels langlopend van aard. Onderstaande toelichting naar jaarlaag geeft inzicht in het verloop van de te verdelen auteursrechtgelden en de opbouw naar jaarlagen.

Het verloop van de uit te keren auteursrechtgelden naar jaarlaag is als volgt:

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Opgebouwd in boekjaar inclusief vrijval	Uitgekeerd in boekjaar	Vrijval in boekjaar	Stand per 31 december
Oudere jaren	13.155	-	-3.408	-5.497	4.250
2013	10.767	-	-4.495	-	6.272
2014	20.988	-	-12.440	-	8.548
2015	145.150	-	-127.892	-	17.258
2016	-	161.562	-11.183	-	150.379
Totaal*	190.060	161.562	-159.418	-5.497	186.707
Ingehouden administratievergoeding bij distributie			3.181		
Totaal uitgekeerd aan leden en deelnemers			-156.237		

* Dit totaal is inclusief de administratievergoeding bij distributie en exclusief administratievergoeding in het jaar ontvangen van incasso.

De reservering voor incasso uit de jaren voor 2013 bestaat naast de reservering dubbelclaim van € 2,5 miljoen voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is. Aan het beschikbare bedrag voor verdeling wordt € 5,5 miljoen aan vrijval reserveringen auteursrechtgelden toegevoegd. Voor de verdeling van de nog te verdelen auteursrechtgelden zullen door de organisatie in 2017 nog kosten gemaakt moeten worden.

De samenstelling van gedurende het boekjaar voor uitkering beschikbaar gekomen auteursrechtgelden is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Opbrengsten auteursrechtgelden	170.982	164.691
Ingehouden administratievergoeding in het jaar van incasso	-14.917	-11.069
Toevoeging uit vrijval reserveringen auteursrechtgelden	5.497	6.986
Gedurende het jaar beschikbaar gekomen voor distributie	161.562	160.608

De ingehouden administratievergoeding van € 14,9 miljoen betreft de vergoeding die Buma bij rechthebbenden in rekening brengt voor de door Buma verleende diensten waar geen vaste administratievergoeding voor is vastgesteld. De stijging ten opzichte van 2015 wordt met name verklaard door de aanpassing van de verdeelsleutel tussen Buma en Stemra van bedragen die niet direct aan een van beide entiteiten toe te rekenen zijn van 75% Buma 25% Stemra naar 90%/10%. Voorts wordt aan het beschikbare bedrag voor verdeling € 5,5 miljoen aan vrijval reserveringen auteursrechtengelden toegevoegd (2015: € 7,0 miljoen), betreffende de vervallen reserveringen naar verloop van de (wettelijke) reserveringstermijn.

De auteursrechtgelden zijn uit de volgende categorieën ontvangen:

(x € 1.000)	2016	2015
Radio, TV en Aanbieders van netwerken	70.393	67.297
Podia	29.799	27.146
Horeca	15.074	14.554
Werkruimten	17.183	17.399
Verkoopruimten	13.179	13.436
Online	10.128	8.415
Buitenland	15.226	16.444
Totaal	170.982	164.691

De ontvangen auteursrechtgelden 2016 worden als volgt verdeeld:

Distributierubrieken met in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso	Auteursrechtgelden	Ingehouden administratiekosten vergoeding bij incasso	Bruto beschikbaar voor distributie	8% Inhouding Fonds Sociale en Culturele doeleinden	Toevoeging uit vrijval reserveringen auteursrechtgelden	Netto beschikbaar voor distributie
(x € 1.000)						
Ernstige rubrieken	3.490	-360	3.130	-250	133	3.013
Amusement levend (excl. Mega Live Acts)	23.361	-2.412	20.949	-1.676	889	20.162
Amusement Mechanisch*	43.605	-4.502	39.103	-3.128	1.659	37.634
Radio	12.546	-1.295	11.251	-900	477	10.828
Televisie	38.796	-4.005	34.791	-2.783	1.476	33.484
Film	3.666	-378	3.288	-263	139	3.164
Kabel	19.052	-1.965	17.087	-1.368	724	16.443
	144.516	-14.917	129.599	-10.368	5.497	124.728
Dotatie Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden	-	-	-	10.368	-	10.368
Distributierubrieken met in te houden administratievergoeding bij distributie	Auteursrechtgelden					bruto beschikbaar voor distributie
Mega Live Acts	1.112	-	1.112	-	-	1.112
Buitenland	15.226	-	15.226	-	-	15.226
Online	10.128	-	10.128	-	-	10.128
Totaal	170.982	-14.917	156.065	-	5.497	161.562

* Amusement mechanisch betreft met name achtergrondmuziek bij verkoopruimten, werkruimten en horeca.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(12) OVERIGE SCHULDEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Verplichtingen uit hoofde van sociaal culturele doeleinden	14.304	15.632
Rekening courant Stichting Sociaal Fonds Buma	2.247	2.201
Rekening courant Stemra	3.727	1.311
Buma leden en deelnemers	795	843
Derden kabelrechthebbenden	14	327
Valutatermijncontracten	1.121	799
Overige	396	163
Totaal	22.604	21.276

De stijging van de rekening courant met Stemra wordt verklaard door de aanpassing van de verdeelsleutel van niet direct toewijsbare kosten tussen Buma en Stemra van 75/25 naar 90/10. De stijging van de kosten als gevolg van deze aanpassing was ultimo 2016 nog niet volledig verrekend.

De daling van de verplichtingen uit hoofde van sociaal culturele doeleinden wordt hieronder nader toegesplitst en toegelicht.

De valutatermijncontracten betreffen de afdekking van een zestal vreemde valuta in de achterliggende waarden van het aandelefonds zoals gepresenteerd in toelichting 6. Aangezien dit afdekking betreft van de vreemde valuta in de achterliggende waarde van het fonds, wordt de opgebouwde schuld uit hoofde van het valutatermijncontract gespiegeld door een positieve waardeverandering in het aandelenfonds.

De verplichtingen uit hoofde van sociaal en culturele doeleinden zijn als volgt:

(x € 1.000)

	2016	2015
Subsidieverplichtingen aan Stichting Buma Cultuur voor respectievelijk 2017 en 2016	3.926	3.983
Oudedagsvoorzieningen muzikauteurs en -uitgevers	7.911	8.768
Toeslag Ernstig	2.319	2.458
Subsidieverplichtingen aan Stichting Brein voor respectievelijk boekjaar 2017 en 2016	-	299
Subsidieverplichtingen aan Stichting Sociaal Fonds Buma voor respectievelijk boekjaar 2017 en 2016	148	124
Totaal	14.304	15.632

In november 2015 heeft Buma met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2013 de oudedagsvoorziening voor haar rechthebbenden op zich genomen; tot 2013 was deze ondergebracht bij AENA. Het saldo oudedagsvoorziening muzikauteurs en -uitgevers betreft voor € 2,5 miljoen aan nog uit te keren gelden voor de periode 2013-2015 en voor € 5,4 miljoen de raming voor 2016.

De subsidieverplichting aan Stichting Brein is vanaf 2016 door Stichting de ThuisKopie op zich genomen.

(13) OVERLOPENDE PASSIVA

(x € 1.000)

	2016	2015
Nog te betalen facturen	1.485	3.417
Nog te crediteren bedragen	1.781	280
Vooruit gefactureerde bedragen	725	1.380
Vakantiegeld- en dagen	850	770
Huurafrekeningen komende jaren	294	732
Overige	279	491
Totaal	5.414	7.070

De post "Nog te crediteren bedragen" heeft betrekking op gelden die per ultimo 2016 nog afgerekend moet worden met enkele partijen. De afrekeningen hebben in het eerste kwartaal 2017 plaatsgevonden. In de jaarrekening 2015 zijn deze gelden onder de post debiteuren gepresenteerd.

In de overlopende passiva zijn per 31 december 2016 geen bedragen opgenomen met een looptijd langer dan een jaar (2015: € 351). Zie ook noot 3.

(14) FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De belangrijkste financiële instrumenten van Buma betreffen effecten (80% van het balanstotaal; 2015: 85%). Effecten worden gebruikt bij de uitvoering van het beleggingsbeleid, waarmee gelden die nog niet kunnen worden uitgekeerd aan rechthebbenden worden belegd. Effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Het beleggingsbeleid van Buma is nader toegelicht in het bestuursverslag. Het renterisico op de vastrentende portefeuille is verdisconteerd in de beurskoers van de obligaties en obligatiefondsen. Beleggingen in aandelenfondsen zijn niet onderhevig aan een direct renterisico. Een toename respectievelijk afname van de rente met 1% zou de waarde van de totale portefeuille op balansdatum laten afnemen respectievelijk toenemen met circa 2,2%. Een toename respectievelijk afname van de beurskoers van aandelen met 5% zou de waarde van de totale portefeuille op balansdatum laten toenemen respectievelijk afnemen met circa 1,3%. Als gevolg van beleggingen in een aandelenfonds dat noteert in EUR maar waarin aandelen zijn opgenomen met een niet afgedekte beursnotering in vreemde valuta loopt Buma valutarisico. Dit valutarisico is conform het beleggingsbeleid voor de belangrijkste valuta afgedekt met valuta termijncontracten die periodiek worden afgesloten voor het belang van de vreemde valuta in het aandelenfonds. De belangrijkste valuta betreffen USD, GBP, AUD, CAD, JPY en CHF. Indien de EUR per 31 december 2016 tegenover de belangrijkste valuta sterker of zwakker zou worden leidt dat tot hogere of lagere waardeverandering van het aandelenfonds maar vanwege de afdekking van het valutarisico tot een ongeveer gelijke tegengestelde waardeverandering van het afgesloten valuta termijn contract. Het kredietrisico is gelet op de grote allocatie staatsobligaties met een hoge rating en de solide rating van overige (staats)obligatiefondsen laag. De liquide middelen zijn voornamelijk ondergebracht bij Nederlandse systeembanken en bij de effectenbewaarder die een S&P A-2 rating heeft voor het korte termijn krediet risico en een S&P BBB+ rating voor het lange termijn krediet risico.

De overige financiële instrumenten onder de activa zijn vorderingen en liquide middelen (9% respectievelijk 8% van het balanstotaal; 2015: 9% respectievelijk 4%), welke worden gewaardeerd tegen respectievelijk geamortiseerde kostprijs en nominale waarde. Vorderingen zijn in principe niet rentedragend. De rentevergoeding op liquide middelen is marginaal.

Het maximale kredietrisico inzake vorderingen en liquide middelen is gelijk aan de boekwaarde. Er is geen sprake van concentratie van kredietrisico. De financiële verplichtingen vertegenwoordigen 89% van het balanstotaal (2015: 89%). De belangrijkste component hiervan is de te verdelen auteursrechtgelden, goed voor 75 % (2015: 75%). Deze wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Financiële verplichtingen zijn niet rentedragend. Voor alle financiële instrumenten geldt dat de reële waarde de boekwaarde benadert. Er is geen sprake van financiële instrumenten met een boekwaarde die hoger is dan de reële waarde. Buma past geen hedge-accounting toe.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(15) NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Vereniging Buma en Stichting Stemra werken samen in een personele unie, waardoor één werkorganisatie actief is onder één bestuur, één ledenraad en één directie. De niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen zijn voor de outsourcing aangegaan door Buma en Stemra gezamenlijk en worden zowel bij Vereniging Buma als Stichting Stemra volledig opgenomen. In de toelichting is per verplichting de kostenverdeling tussen Buma en Stemra opgenomen. De verplichtingen betreffende de huur en leasing zijn door Buma aangegaan; hiervoor worden kosten doorbelast aan Stemra. De hoogte van de doorbelasting is in de toelichtingen opgenomen.

MEERJARIGE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN (BETREFT DEPOT PNO-MEDIA)

De toekomstige pensioenlasten voor Buma c.q. Stemra zijn beperkt tot 15% van de integrale salarissom voor zover een hiervoor bestemd depot, ter grootte van € 732.000 ultimo 2016, waarvan € 180.000 eind 2016 is ondergebracht bij Buma (in de post "Overige Schulden"), toereikende financiering biedt. Dit depot is begin 2008 ontstaan bij de collectieve pensioenwaardeoverdracht van Stichting Pensioenfonds Buma en Stemra (SPBS) naar PNO Media.

Door een hogere dekkingsgraad van SPBS ten opzichte van PNO Media is bij de collectieve waardeoverdracht een aanvullende waarde ontstaan ter grootte van € 4,2 miljoen. Dit is destijds voor € 2,7 miljoen benut voor de verhoging van de pensioenrechten van alle deelnemers in SPBS (actieven, gepensioneerden en slapers).

Het restant van € 1,5 miljoen is met instemming van alle betrokkenen, inclusief de werknemers van Buma en Stemra, vertegenwoordigd via de OR, bestempeld als een pensioenlasten egalisatie fonds ten behoeve van de werkgever, zijnde Buma of Stemra; d.w.z. egalisatie van de toekomstige pensioenlasten voor zover deze uitstijgen boven 15% van de salarissom. Deze 15% (van de salarissom) was de op dat moment geldende pensioenlast voor Buma/Stemra.

Doordat de indexatie van de pensioenrechten vóór de collectieve waardeoverdracht conditioneel verbonden was aan de waardeontwikkeling van de beleggingen en ná de overdracht zou lopen via een toename van de feitelijke pensioenpremiedruk en daarmee de toekomstige indexatie van de rechten een grotere mate van zekerheid had verkregen is besloten de eventuele pensioenpremiedruk boven de eerder geldende grens van 15% via de additioneel verkregen waarde bij de collectieve pensioenoverdracht voor een reeks van jaren "af te financieren".

De pensioenpremiedruk zou immers door de verbeterde indexatieregeling sowieso toenemen ten opzichte van de pensioenregeling vóór de collectieve waardeoverdracht. Dit betreft het eerder gemelde restant van € 1,5 miljoen. De vermoedelijke termijn waarbinnen het depot benut zou worden voor de pensioenpremie egalisatie was 10 jaar gebaseerd op de kennis van dat moment.

Ultimo 2016 is van het oorspronkelijke depot ad. € 1,5 miljoen nog bijna 50% (€ 732.000) beschikbaar. Dit depot heeft geen invloed op de vermogenspositie van Buma en Stemra, noch op de post "Te verdelen auteursrechtgelden". Het depot kan alleen aangewend worden om toekomstige pensioenlasten, voor zover groter dan 15% van de salarissom, te compenseren. Het depot kan aanvullend verminderd worden, indien PNO Media in een situatie zou geraken van korting op de pensioenrechten van alle deelnemers op grond van de eisen en instructies van de toezichthouder DNB geldend in een situatie van ernstige en aanhoudende dekkingstekorten. Van deze situatie is momenteel geen sprake.

Samenvattend zijn zowel het nog niet afgeroepen deel van het depot ad. € 552.000 als de evenzo grote nominale waarde van de direct hiermee samenhangende onzekere toekomstige pensioenverplichtingen (dit zijn de pensioenlasten van Buma en Stemra voor zover deze meer bedragen dan 15% van de integrale salarissom in hetzelfde boekjaar) niet in de balans van beide entiteiten verwerkt. Het depot is immers alleen beschikbaar voor Buma en Stemra op hetzelfde moment dat er een evenzo grote verplichting ontstaat én daarmee dit deel van het depot kan worden afgeroepen, maar tegelijk ook alleen voor dit doel kan worden aangewend. Het eind 2016 wel afgeroepen deel van het depot (€ 180.000) is opgenomen in de liquide middelen van Buma en kan alleen benut worden voor de dekking van toekomstige pensioenlasten, die groter zijn dan 15% van de salarissom. Daarom is dit bedrag als overlopend passief in de balans van Buma verwerkt. In 2017 zal beoordeeld worden of het wel afgeroepen deel van het depot (€ 180.000) zal worden teruggestort bij PNO Media.

MEERJARIGE VERPLICHTINGEN

De opgenomen niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen hebben per 31 december de volgende looptijd:

(x € 1.000)

	2016	2015
Gezamenlijke contracten met Stichting Stemra		
Niet langer dan 1 jaar	788	810
Tussen 1 en 5 jaar	6.066	6.777
Langer dan 5 jaar	-	-
	6.854	7.587
Zelfstandig aangegane contracten		
Niet langer dan 1 jaar	926	963
Tussen 1 en 5 jaar	104	747
Langer dan 5 jaar	-	-
	1.030	1.710
Totaal	7.884	9.297

De meerjarige verplichtingen uit bovenstaande tabel betreffen leasekosten, huurkosten en kosten voor outsourcing activiteiten. De contracten voor de outsourcing zijn tezamen met Stichting Stemra aangegaan. De verplichtingen betreffen derhalve de verplichting van Buma en Stemra gezamenlijk.

Leasing

De operationele leasekosten voor koffieautomaten, printers en leaseauto's zijn door Buma aangegaan en worden op basis van 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra. De kosten worden lineair over de leaseperiode in de exploitatierekening verwerkt. De verplichting niet langer dan een jaar bedraagt € 103 (2015: € 195) en de verplichtingen tussen 1 en 5 jaar bedragen € 103 (2015: € 229).

Huur

De financiële verplichting ten aanzien van de huisvesting in Hoofddorp loopt tot 31 december 2017. De huurverplichting is aangegaan door Buma. De (jaarlijkse) huurverplichting wordt op basis van 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra. De totale huurverplichting voor de resterende looptijd van het contract bedraagt gezamenlijk € 0,8 miljoen; dit betreft één jaar huur. De in de jaarrekening verantwoorde last is lager dan de kasstroomverplichting vanwege amortisatie van de huurvrije periode en de ontvangen bijdrage van de verhuurder.

Outsourcing van activiteiten - Accenture

Vereniging Buma en Stichting Stemra hebben zich tezamen contractueel verplicht om tot en met 31 maart 2019 een groot deel van de back-office-activiteiten door Accenture te laten uitvoeren. De hieruit voortvloeiende financiële verplichting voor de resterende looptijd van het contract die is opgenomen in bovenstaande tabel bedraagt € 3,1 miljoen bij gelijkblijvende volumes. Deze kosten worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra.

Outsourcing van activiteiten - ICE-Copyright

Vereniging Buma en Stichting Stemra zijn, voor een periode van 5 jaar (met ingang van maart 2015), tezamen de verplichting aangegaan om hun werkendatabase onder te brengen bij ICE. De resterende financiële verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 1,9 miljoen (SEK 17,8 miljoen). De kosten van ICE worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra.

Outsourcing van activiteiten - ICE-Online

Vereniging Buma en Stichting Stemra zijn, voor een periode van 5 jaar (met ingang van maart 2015), tezamen de verplichting aangegaan de verwerking van online gebruik onder te brengen bij ICE. De resterende financiële verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 0,5 miljoen. Deze kosten worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra.

Claims

Tegen Vereniging Buma is een aantal claims ingediend die door haar worden betwist alsmede een aantal claims betreffende welke een uitstroom van middelen wordt verwacht. Waar een uitstroom van liquide middelen wordt verwacht en de omvang daarvan ook betrouwbaar kan worden bepaald, is een voorziening opgenomen. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt - mede op grond van ingewonnen juridisch advies - aangenomen dat deze geen nadelige invloed van betekenis zal hebben op de gepresenteerde financiële positie van Buma.

Hoofdelijke aansprakelijkheid

Vereniging Buma is hoofdelijk aansprakelijk voor de uit de rechtshandelingen van Stichting Service Centrum Auteurs en Naburige rechten (SCAN) voortvloeiende schulden en staat garant voor de nakoming van de verplichtingen van de Stichting tot een maximum van € 1,0 miljoen

(16) VERBONDEN PARTIJEN

Als verbonden partijen van Vereniging Buma zijn te onderscheiden: Stichting Stemra, Stichting Buma Cultuur (en daarmee Stichting Amsterdam Dance Event), Stichting Sociaal Fonds Buma, Stichting Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten (Service Centrum) en de statutaire directie, bestuursleden en ledenraad van Vereniging Buma en Stichting Stemra. Voor meer informatie over de vergoedingen aan de bestuursleden, leden van de ledenraad en de statutaire directie wordt verwezen naar toelichting (19). Reguliere transacties uit hoofde van exploitatie van auteursrechten van bestuursleden en aan leden van de ledenraad of aan bestuursleden en ledenraad verbonden partijen zijn niet expliciet toegelicht in de jaarrekening.

Eventuele uitkeringen van auteursrechten aan bestuursleden en leden van de ledenraad of aan bestuursleden of leden van de ledenraad verbonden partijen zijn op dezelfde wijze berekend als de uitkeringen aan alle leden en zijn uitbetaald in overeenstemming met de normale procedures binnen Buma. Als gevolg van de verbondenheid binnen de bedrijfstak kunnen bestuursleden en leden van de ledenraad ook verbonden zijn als klanten van Buma, bijvoorbeeld via een muziek gerelateerde dienst waar Buma gebruik van maakt. Transacties met deze partijen worden uitgevoerd tegen marktcondities en voorwaarden die niet anders zijn dan die bedongen zouden zijn met andere partijen.

Voor de realisatie van hun doelstellingen worden aan Stichting Buma Cultuur en Stichting Sociaal Fonds Buma gelden ter beschikking gesteld uit het Fonds voor Sociale en Culturele doeleinden. Voor meer informatie wordt verwezen naar toelichting 10. Aan Stichting Stemra, Stichting Buma Cultuur, Stichting Sociaal Fonds en het Service Centrum worden door Vereniging Buma kosten doorbelast inzake personeel, huisvesting en overhead. Doorbelasting vindt plaats op basis van kostprijs. Daarnaast wordt door het Service Centrum voor de uitvoering van haar taken € 1.879 (2015: € 1.916) in rekening gebracht aan Buma. Het Service Centrum is verantwoordelijk voor een deel van de facturering en incasso namens Buma en Sena. Onderstaande tabel betreft een overzicht van de door Buma doorbelaste kosten.

De doorbelaste kosten bedragen:

(x € 1.000)	2016	2015
Stichting Stemra	2.096	5.508
Stichting Buma Cultuur	4	147
Stichting Sociaal Fonds Buma	69	65
Service Centrum	362	365
Totaal	2.531	6.085

De daling van de aan Stemra doorbelaste kosten wordt verklaard door de aanpassing van de verdeling van de niet direct toewijsbare kosten tussen Buma en Stemra van 75/25 naar 90/10.

De afgelopen jaren zijn de kosten van Buma/Stemra, die niet direct toerekenbaar waren aan Buma of Stemra, verdeeld met een 75/25 verdeelsleutel, waarbij Buma 75% van de totale niet toerekenbare kosten heeft gedragen. In de loop van 2016 heeft het bestuur besloten deze kostenverdeelsleutel aan te passen naar 90/10. Hierdoor zijn de kosten van Buma gestegen ten opzichte van 2015, terwijl de kosten van Stemra juist zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Het besluit tot aanpassing van de verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma en Stemra in 2016 is onder andere gebaseerd op de afwijkende ontwikkeling van de auteursrechteninkomsten tussen beide entiteiten over de afgelopen jaren (Buma groeit en Stemra daalt), de sterk toegenomen complexiteit en navenante IT ontwikkelingen bij Buma in vergelijking tot Stemra én de sinds jaren bestaande exploitatiekosten bij Stemra als gevolg van inkomstendaling in combinatie met een beperkt aangepaste kostenniveau.

Zowel de oude als de nieuwe verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma enerzijds en Stemra anderzijds heeft in zekere mate een arbitrair karakter. Desalniettemin benadert naar de mening van het bestuur de nieuwe kostenverdeling op adequate wijze het intrinsieke activiteitsniveau van beide entiteiten.

De aanpassing geldt in beginsel voor een periode van maximaal drie jaar en zal in 2018 nader geëvalueerd worden. Dit laatste in combinatie met het verkennen van de mogelijkheden tot een verdere juridische integratie van beide CBO's.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(17) INGEHOUDEN ADMINISTRATIEVERGOEDING

Voor de administratievergoeding die wordt ingehouden bij distributie betreft dit een percentage van de geïncasseerde auteursrechtgelden. De samenstelling van de ingehouden administratievergoeding in het jaar van incasso is hieronder opgenomen.

Het saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso is als volgt opgebouwd:

(x € 1.000)	2016	Budget 2016	2015
Ingehouden administratievergoeding bij distributie	3.181	2.742	2.840
Entree en jaargelden	782	700	729
Overige baten	60	54	62
Dekking van exploitatiekosten vanuit baten	4.023	3.496	3.631
Normatief rendement	6.819	6.819	7.302
Saldo overige financiële baten en lasten	-679	-780	-765
Dekking van exploitatiekosten vanuit financieel resultaat	6.140	6.039	6.537
"Totale dekking van de exploitatiekosten uit baten en financieel resultaat"	10.162	9.535	10.168
	10.163	9.535	10.168
Totale lasten	-25.080	-22.568	-21.237
Saldo in te houden administratievergoeding in het jaar van incasso	14.917	13.033	11.069

Zoals aangegeven in de grondslagen bepaalt het bestuur in overeenstemming met art. 18 lid 3 van de statuten het normatief rendement dat jaarlijks ter dekking van de kosten van de Vereniging wordt aangewend. Het normatief rendement wordt berekend op basis van het meest recente rapport van de (overheids-)commissie Parameters. Het verschil tussen het normatief rendement en de opbrengsten en waardeveranderingen van effecten wordt jaarlijks via de bestemming van het resultaat onttrokken of toegevoegd aan de bestemmingsreserve voor zover deze toereikend is. In 2016 is een bedrag van € 2,2 miljoen aan de bestemmingsreserve toegevoegd, omdat het financieel resultaat over 2016 hoger is dan het normatief rendement. In noot 21 is het resultaat over het jaar 2016 nader toegelicht.

De dotatie/onttrekking van de bestemmingsreserve is als volgt bepaald:

(x € 1.000)	2016	2015
Opbrengsten van effecten, waardeveranderingen en soortgelijke opbrengsten	9.050	1.934
Af: Normatief rendement	6.819	7.302
Dotatie/onttrekking bestemmingsreserve	2.231	-5.368

(18) PERSONEELSKOSTEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Salarissen	8.323	8.439
Sociale lasten	1.247	1.163
Pensioenlasten	821	1.066
Inhuur tijdelijk personeel	694	691
Bestuursvergoedingen	279	277
Vergoeding reiskosten	531	515
Overige personeelskosten	819	1.143
	12.714	13.294
Toegerekend aan derden	-1.348	-3.318
Totaal	11.366	9.976

De daling van de overige personeelskosten ten opzichte van 2015 houdt met name verband met de hoge overige personeelskosten in 2015, omdat in dat jaar de beëindigingsvergoeding van de toenmalige directievoorzitter was meegenomen.

De daling van de post 'Toegerekend aan derden' houdt verband met de reeds toegelichte daling van de doorbelasting van Buma aan Stemra.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO bedraagt per 31 december 2016: 91,3% (31 december 2015: 97,3 %). Omdat de actuele dekkingsgraad aan het eind van 2016 boven de kritische ondergrens van circa 90% lag, hoeft PNO Media de pensioenen in 2017 niet te verlagen. Vanwege de relatief lage dekkingsgraad heeft PNO Media in 2015 een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank, welke is goedgekeurd. Door dit herstelplan wordt verwacht dat in 2019 weer indexatie van de pensioenen mogelijk is en dat in 2024 de dekkingsgraad weer op het vereiste niveau van 124% is. PNO Media heeft geen mededeling gedaan dat het herstelplan is aangepast aan de omstandigheden op de markten, welke in 2016 hebben geleid tot een daling van de dekkingsgraad ten opzichte van 2015 in plaats van de beoogde stijging.

In 2016 is het gemiddeld aantal fte's gedaald ten opzichte van 2015.

Gedurende het boekjaar 2016 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar volledige fte's, 146,8 (2015: 151,0 fte).

Deze personeelsomvang is conform onderstaande tabel onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën.

Dit is inclusief:

- *Werknemers die ten dele voor Stemra werkzaam zijn op grond waarvan een deel van de kosten aan Stemra wordt doorbelast;*
- *1.0 fte (2015 1,0 fte) doorbelast aan andere gelieerde stichtingen.*

	2016	2015
Directie & directiesecretariaat	4,3	6,6
Bestuurssecretariaat	3,1	3,3
Juridische zaken & Lobby	5,5	5,9
Algemene zaken	35,2	37,4
Front office	74,4	73,1
Back office	24,3	24,7
Totaal	146,8	151,0

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

(19) BEZOLDIGING VAN BESTUUR, LEDENRAAD EN DIRECTIE

Op grond van de Wet Toezicht, welke is ingegaan per 1 juli 2013, is een aantal paragrafen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van overeenkomstige toepassing op collectieve beheersorganisaties (CBO's). Vereniging Buma en Stichting Stemra werken samen in een personele unie, waardoor één werkorganisatie actief is onder één bestuur, één ledenraad en één directie. De overeenkomsten met de directie, bestuur en ledenraad zijn door Buma en Stemra gezamenlijk aangegaan. In onderstaande tabellen zijn conform artikel 4.1 van de WNT op kasbasis de volledige bezoldigingen van de directie, het bestuur en de ledenraad opgenomen, meer in het bijzonder van diegenen die door Buma/Stemra op advies van het CvTA als 'topfunctionaris' van Vereniging Buma worden aangemerkt. De kosten voor bestuur en ledenraad worden echter voor 50% door Buma en voor 50% door Stemra in de jaarrekening verantwoord. De bezoldiging van de directie wordt op basis van 90% / 10% opgenomen in de jaarrekening van Buma respectievelijk Stemra.

Vereniging Buma heeft de Beleidsregels WNT 2016 als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd alsmede het Beleidskader Collectief Beheer van het CvTA. Op grond van artikel 4.1 van de WNT zijn hieronder de gegevens toegelicht van diegenen die door Buma/Stemra op advies van het CvTA als 'topfunctionaris' van de Vereniging Buma worden aangemerkt, zijnde de directie, het bestuur en de ledenraad. Voor de bezoldigingen van de CFO en General Counsel geldt dat dit bezoldigingen betreffen die zijn overeengekomen voor de inwerkingtreding van de WNT en derhalve de wettelijke overgangsregeling van toepassing is.

Conform de wettelijke overgangsregeling zoals daar in de huidige invulling van de WNT door Buma/Stemra invulling aan wordt gegeven, wordt de bezoldiging van de CFO door Buma voor een termijn van vier jaar na de inwerkingtreding van de Wet Toezicht voor Buma gerespecteerd, waarna de overeengekomen bezoldiging in drie jaar zal worden teruggebracht naar het 130% van het ministersalaris (WNT-1 norm) en vervolgens in 2 jaar wordt teruggebracht naar de WNT (2) norm, zijnde het ministersalaris. In 2016 was de 130% norm € 230.474 en de 100% norm € 179.000.

Conform de wettelijke overgangsregeling zoals daar in de huidige invulling van de WNT via de Wet Toezicht door Buma/Stemra invulling aan wordt gegeven, wordt de bezoldiging van de General Counsel door Buma voor een termijn van vier jaar na de inwerkingtreding van de Wet verlaging bezoldigingsmaximum WNT voor Buma gerespecteerd, waarna de overeengekomen bezoldiging in drie jaar zal worden teruggebracht naar het ministersalaris. In 2016 was deze norm € 179.000.

Per 1 februari 2016 is het dienstverband met de statutair directeur, Van der Ree, beëindigd. Conform zijn arbeidsovereenkomst heeft Van der Ree een beëindigingsvergoeding ontvangen van € 484.864. Omdat de beëindiging in 2015 was overeengekomen is de beëindigingsvergoeding in de kosten van 2015 verantwoord.

Per 30 september 2016 is het dienstverband met de COO, Van de Kamer, beëindigd. Partijen zijn een beëindigingsvergoeding overeen gekomen van € 46.000.

Bezoldiging van bestuur en ledenraad blijft binnen de WNT rekening houdend met het percentage inzet.

De bezoldiging per individu over 2016 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Inzet	Beloning 2016	Naam	Functie	Inzet	Beloning 2016
Mr. Leo de Wit	Voorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 40%	46.211	Davo van Peursen	Voorzitter Ledenraad	1 jan - 31 dec	8.096
Drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 25%	15.746	Iason Chronis	Vicevoorzitter Ledenraad	1 jan - 31 dec	6.578
Mr. drs. Ber Deuss**	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Mr. Mark Bremer	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Loek Dikker**	Bestuurslid	1 jan - 15 jun 20%	6.320	Brian Dessaur	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Anthony Fiumara	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Hans Everling	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
René Meister	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Marcin Felis	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Arriën Molema	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	13.277	Ward Henselmans	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	2.530
Pieter Perquin	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Thomas Kalksma	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
André de Raaff	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Wim Kwakman	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Martijn Schimmer	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Monique Krüs	Lid ledenraad	1 okt - 31 dec	1.128
Marc Swemle	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Bart van de Lisdonk	Lid Ledenraad	15 jun - 31 dec	2.752
Raymond van Vliet	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Maarten van Norden	Lid ledenraad	1 jan - 14 sep	3.795
Johan van der Voet	Bestuurslid	15 jun - 31 dec 20%	6.606	Beatrice van der Poel	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Drs. Niels Walboomers	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Gé Reinders	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	2.530
				Rita Zipora	Lid Ledenraad	15 jun - 31 dec	2.738

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2015.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN BUMA

De bezoldiging per individu over 2015 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Inzet	Beloning 2015	Naam	Functie	Inzet	Beloning 2015
Mr. Leo de Wit	Voorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 40%	46.008	Ward Henselmans	Voorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 mrt 1 apr - 31 dec	5.794
Drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 25%	15.676	Davo van Peursen	Voorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 apr - 31 dec 1 jan - 31 mrt	7.305
Paul van Brugge	Bestuurslid	1 jan - 20 mei 20%	4.650	Brian Dessaur	Vicevoorzitter ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 mrt 1 apr - 31 dec	5.416
Mr. drs. Ber Deuss	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Iason Chronis	Vicevoorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 apr - 31 dec 1 jan - 31 mrt	6.171
Loek Dikker	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	14.336	Mr. Mark Bremer	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Anthony Fiumara	Bestuurslid	17 juni - 31 dec 20%	7.389	Hans Everling	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Jeff Hamburg	Bestuurslid	1 jan - 20 mei 20%	4.650	Marcin Felis	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	5.038
René Meister	Bestuurslid	20 mei - 31 dec 20%	7.440	Thomas Kalksma	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Arriën Molema	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	13.774	Wim Kwakman	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Pieter Perquin	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Maarten van Norden	Lid ledenraad	1 okt - 31 dec	5.038
André de Raaff	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Beatrice van der Poel	Lid ledenraad	1 jan - 14 sep	5.038
Martijn Schimmer	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Gé Reinders	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Marc Swemle	Bestuurslid	1 apr - 31 dec 20%	12.090				
Raymond van Vliet	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090				
Drs. Niels Walboomers	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090				

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

De overige verplicht toe te lichten WNT-componenten zijn voor bestuur en ledenraad nihil.

De bezoldiging per individu over 2016 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienstverband	Vaste- en variabele beloning	Toeslag/ bijtelling auto	Beëindigings- vergoeding	Totale beloning 2015	Sociale verzekerings- premies	Belastbare vaste en varia- bele onkosten- vergoeding	Voor- zieningen betaalbaar op termijn
Huidig directieteam									
Wim van Limpt	CEO	15 jun - 31 dec 100%	85.429	5.544		90.973	5.333	-	6.841
Drs. Wieger Ketellapper**	CFO	1 jan - 31 dec 100%	283.091	15.600		298.691	9.787	5.592	33.243
Mr. Anja Kroeze	General Counsel	1 jan - 31 dec 100%	187.259	5.108		192.367	9.787	-	24.868
Directie niet meer in dienst									
Hein van der Ree**		1 jan - 31 jan 100%	102.006	-		102.006	816	55	-14.796
Jolanda van de Kamer	COO	1 jan - 30 sep 100%	131.955	4.299	46.000	182.254	7.340	-	18.254

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2015.

De bezoldiging per individu over 2015 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienstverband	Vaste- en variabele beloning		Beëindigingsvergoeding	Totale beloning 2015	Sociale verzekeringspremies	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzeningen betaalbaar op termijn
Huidig directieteam									
Hein van der Ree**	CEO	1 jan - 31 dec - 100%	397.644	-	484.864	882.508	9.007	660	65.251
Jolanda van de Kamer	COO	1 jan - 31 dec - 100%	182.916	5.732	-	188.648	9.007	-	28.890
Drs. Wieger Ketellapper**	CFO	1 jan - 31 dec - 100%	281.937	15.600	-	297.537	9.007	6.202	39.084
Mr. Anja Kroeze	General Counsel	1 jan - 31 dec - 100%	186.369	5.108	-	191.477	9.007	-	29.496

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2014.

(20) OVERIGE KOSTEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Servicebureaus	3.819	2.851
Outsourcing	5.395	4.715
Advieskosten	993	876
Overige IT kosten	1.031	1.288
Lease & onderhoud IT-apparatuur	834	788
Commerciële kosten	337	198
Kantoorbenodigdheden	290	263
Overige kosten	399	161
	13.098	11.140
Toegerekend aan derden	-1.721	-2.465
Totaal	11.377	8.675

De kosten van Servicebureaus betreffen met name de kosten voor het Servicecentrum (SCAN) en de kosten voor de registratie van muziekgebruik (fingerprinting). In 2016 is de presentatie van de kosten voor de registratie van muziekgebruik aangepast. De aanpassing heeft tot gevolg dat deze kosten €1,0 hoger zijn. Deze aanpassing is niet doorgevoerd in de cijfers van 2015. Een soortgelijke aanpassing zou ertoe leiden dat de kosten van Servicebureau €1,0 hoger zouden zijn (€ 3,9 miljoen in plaats van €2,9 miljoen)

De stijging van de outsourcekosten houdt met name verband met de grotere datavolumes bij de werkendatabase van ICE alsmede met de groei van de gefactureerde rechtenopbrengsten uit het Online segment, waar ICE de facturatie voor verzorgt. De stijging van de overige kosten wordt met name verklaard door de grote vrijval die in 2015 plaatsvond waardoor de gepresenteerde overige kosten in dat jaar zeer laag waren. De daling van de toerekening aan derden wordt verklaard door de aangepaste verdeelsleutel tussen Buma en Stemra van de niet direct toewijsbare kosten.

Er is geen sprake van kosten van onderzoek en ontwikkeling.

(21) FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Waardeveranderingen van vastrentende waarden	4.256	-1.911
Waardeveranderingen van aandelenfondsen	5.304	7.911
Kosten en waardeveranderingen van valutatermijncontracten	-1.542	-5.988
Totale waardeveranderingen	8.018	12
Opbrengsten van effecten	1.025	1.922
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	8	56
Rentelasten en soortgelijke kosten	-680	-821
Totale financiële baten en lasten	8.371	1.169

Het rendement op het belegd vermogen bedroeg in 2016 4,14% (2015: 0,66%). Hieronder is per beleggingscategorie kort aangegeven hoe de markten zich in 2016 hebben ontwikkeld.

De aandelenmarkten kenden een slechte start van het beleggingsjaar 2016. De daling van de aandelenmarkten werd ingegeven door angsten voor een substantiële daling van de economische groei in China, dalende olieprijs en economische afzwakking in de Verenigde Staten en de fragiele solvabiliteit van de Europese bankensector. Gedurende het jaar wist de wereldwijde economie, mede door het ondersteunende beleid van de centrale banken, deze uitdagingen te overwinnen en kleurden de beurzen groen. De politieke schokken in 2016, met name de uitslag van het Brexit referendum en de verkiezing van Trump, wisten het positieve sentiment dat gedurende het jaar op de beurzen was ontstaan niet te drukken. In de Verenigde Staten eindigde de S&P 500 index met een stijging van 9,5%; de Europese aandelen stegen gemiddeld met 0,9%.

Bedrijfsobligaties scoorden goed, waarbij de Amerikaanse bedrijfsobligaties met een goede rating een rendement van 6,1% behaalden en de Europese index steeg 4,7%. Deze stijgingen worden deels verklaard door de gedaalde rente, hetgeen op de korte termijn leidt tot een stijging van de koersen maar op de langere termijn leidt tot lagere coupon-opbrengsten.

In de Eurozone zorgde een combinatie van onconventioneel monetair beleid en een hoge mate van politieke onzekerheid voor een lagere yield van de Duitse Bund van 0,2% aan het eind van het jaar. Staatsobligaties blijven zekerheid bieden binnen de beleggingsportefeuille, maar leveren per saldo zeer weinig rendement op. Dit betekent dat veel beleggers elders rendement zoeken, bijvoorbeeld bij de staatsobligaties van opkomende markten.

De koersen van obligaties in de emerging markets liepen gedurende het jaar steeds verder op en tot en met het derde kwartaal noteerde deze categorie een rendement van meer dan 12,5%. Na de verkiezing van Trump zwakte het enthousiasme voor beleggen in opkomende markten enigszins af, omdat men zorgen had over de effecten die het buitenlands beleid van de Verenigde Staten zou kunnen hebben op de verschillende emerging markets. Uiteindelijk kwam het rendement over 2016 daarmee uit op circa 7,5% voor de staatsobligaties in de opkomende markten.

Via een beleggingsfonds wordt belegd in Nederlandse woninghypotheken. Door middel van het beleggen in deze hypotheken wordt een aantrekkelijke extra rentevergoeding ontvangen die circa 2% boven de marktrente ligt. Over het jaar 2016 werd een rendement gemaakt van circa 5,8%, dat voor circa de helft bestond uit ontvangen (hypotheek)rente in het fonds en voor de andere helft uit een waardestijging van de bestaande hypotheekportefeuille door dalende hypotheekrentes in 2016.

De opbrengsten van effecten, bestaande uit coupons en dividenden, zijn met name gedaald vanwege de gedaalde rentevoet alsmede door de verlaging van het belegd vermogen.

(22) BELASTINGEN

De belastingdienst heeft ten aanzien van Buma in een vaststellingsovereenkomst lopende tot 31 december 2017 bepaald dat Vereniging Buma belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. De vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst dateert van 6 november 2001 en is in mei 2012 verlengd voor een periode van 5 jaar, tot en met 31 december 2016 en in november 2016 verlengd voor een periode van 1 jaar tot en met 31 december 2017.

(23) GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum die dienen te worden vermeld met betrekking tot de jaarrekening 2016.

SAMENSTELLING BESTUUR EN DIRECTIE

Amstelveen, 24 oktober 2017

BESTUUR

De heer mr. Leo de Wit	Voorzitter
De heer drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter
De heer André de Raaff	Secretaris
De heer Anthony Fiumara	Bestuurslid
De heer René Meister	Bestuurslid
De heer Arriën Molema	Bestuurslid
De heer Pieter Perquin	Bestuurslid
De heer Davo van Peursen	Bestuurslid
De heer Martijn Schimmer	Bestuurslid
De heer Marc Swemle	Bestuurslid
De heer Raymond van Vliet	Bestuurslid
De heer Johan van der Voet	Bestuurslid
De heer drs. Niels Walboomers	Bestuurslid

DIRECTIE

De heer Wim van Limpt	Chief Executive Officer
-----------------------	-------------------------

OVERIGE GEGEVENS

Ingevolge artikel 18 lid 3 van de statuten van de Vereniging beslist het bestuur over de resultaatbestemming. Zij doet dit middels het geheel of gedeeltelijk bestemmen tot vorming van, storting in of onttrekking uit een of meer algemene of bijzondere (bestemmings) reserves.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de algemene ledenvergadering van Vereniging Buma

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Vereniging Buma (hierna 'de vereniging') te Amstelveen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd).

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Vereniging Buma per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeschlechting collectieve beheersorganisaties auteurs en naburige rechten (Wet Toezicht).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de exploitatierekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Buma zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuurs- en directieverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeschlechting collectieve beheersorganisaties auteurs en naburige rechten (Wet Toezicht). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 24 oktober 2017

KPMG Accountants N.V.
R.P. van der Brugge RA

—JAARREKENING **STEMRA 2016**

BALANS STEMRA PER 31 DECEMBER

voor resultaatbestemming

(x € 1.000)

	2016	2015
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa (1)	107	202
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren (2)	2.240	1.517
Overige vorderingen (3)	3.900	2.429
Belastingen en premies sociale verzekeringen	874	1.761
Overlopende activa (4)	18	142
Liquide middelen (5)	55.582	53.441
	62.614	59.290
Totaal activa	62.721	59.492

(x € 1.000)

	2016	2015
PASSIVA		
Reserves (5)		
Stichtingskapitaal	1	1
Continuïteitsreserve	5.760	5.760
Bestemmingsreserve	3.750	3.880
Onverdeeld resultaat	1.837	-129
	11.348	9.511
Vorzieningen (7)	39	38
Kortlopende schulden		
Te verdelen auteursrechtgelden (8)	45.483	43.145
Crediteuren	222	272
Belastingen en premies sociale verzekeringen	28	24
Overige schulden (9)	1.088	1.403
Overlopende passiva (10)	4.513	5.099
	51.334	49.943
Totaal passiva	62.721	59.492

EXPLOITATIEREKENING STEMRA

(x € 1.000)	2016	Budget 2016*	2015
BATEN			
Ingehouden administratievergoeding bij distributie	3.961	3.056	4.755
Entree en jaargelden	782	700	729
Totale baten	4.743	3.756	5.484
LASTEN			
Lonen en salarissen (14, 15)	782	1.559	752
Sociale lasten (14, 15)	127	254	122
Overige personeelskosten (14, 15)	855	1.706	2.626
Huisvestingskosten	104	285	281
Afschrijvingskosten (1)	155	500	580
Overige kosten (16)	943	2.644	1.560
Totale lasten	2.966	6.948	5.921
Saldo baten en lasten	1.777	-3.192	-437
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten (17)	60	300	308
Saldo financiële baten en lasten	60	300	308
Resultaat voor belastingen	1.837	-2.892	-129
Belastingen (18)	-	-	-
Netto resultaat	1.837	-2.892	-129
Onttrekking aan bestemmingsreserve (6)	1.837	-2.892	-129

* Budget 2016 is niet gecontroleerd door controlerend accountant.

KASSTROOMOVERZICHT STEMRA

(x € 1.000)	2016	2015
SALDO BATEN EN LASTEN	1.777	-437
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	102	143
Mutatie voorzieningen (7)	1	-700
Mutatie in werkkapitaal	-2.152	22.866
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-2.049	22.309
Ontvangen interest	82	320
Mutatie in nog te verdelen auteursrechten	2.338	3.838
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.420	4.158
Investeringen in materiële vaste activa (1)	-7	-101
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-7	-101
Netto kasstroom	2.141	25.929

(x € 1.000)	2016	2015
Liquide middelen per 1 januari	53.441	27.512
Liquide middelen per 31 december	55.582	53.441
Mutatie liquide middelen	2.141	25.929

MUTATIEOVERZICHT TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN STEMRA

(x € 1.000)	2016	2015
STAND PER 1 JANUARI	43.145	39.307
<i>Incasso:</i>		
Nederlands gebruik	28.814	34.682
CBO's Buitenland	5.082	4.581
Opbrengst auteursrechtgelden (8)	33.895	39.263
Uitkeringen aan:		
Direct aangesloten rechthebbenden	-24.993	-27.307
CBO's Buitenland	-2.603	-3.363
Uitkeringen (8)	-27.596	-30.670
Ingehouden administratievergoeding bij distributie	-3.961	-4.755
Inhoudingen (8)	-3.961	-4.755
Stand per 31 december	45.483	43.145

Mutatie ten opzichte van vorig jaar is 2.338, (2015: 3.838), zie 'Mutatie in nog te verdelen auteursrechten' in het 'Kasstroomoverzicht Stemra'.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN STEMRA

Statutaire doelstelling, zetel en kantooradres

Stichting Stemra (de Stichting of Stemra) stelt zich ten doel zowel de materiële als de immateriële belangen van auteurs en hun rechten-verkrijgenden, uitgevers en uitgeversbedrijven te bevorderen, zonder winst oogmerk voor zichzelf. Stemra staat voor Stichting tot Exploitatie van Mechanische Reproductierechten voor Auteurs. Stichting Stemra is statutair gevestigd in Amstelveen, en houdt kantoor aan de Siriusdreef 22-28 te Hoofddorp.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW), zoals vereist door artikel 2 lid 2 sub a (i) van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (Wet Toezicht). Tevens is rekening gehouden met de geldende keurmerkcriteria van VOI@E (de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren).

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijkende cijfers

In de jaarrekening 2015 zijn, nadat deze is vastgesteld, een aantal niet-materiële onjuistheden geconstateerd. Deze niet-materiële onjuistheden zijn verwerkt in de balans en exploitatierekening in 2016. Als gevolg van deze correcties is in 2016 de post 'te verdelen auteursrechtgelden', waarvan het saldo ultimo 2015 € 43,1 miljoen bedroeg, toegenomen met € 0,1 miljoen. Een vrijval van overige reserveringen van in totaal EUR 0,5 miljoen ultimo 2015 is in 2016 ten gunste van het resultaat gebracht als correctie op de 'overige kosten' met als gevolg dat het netto resultaat met hetzelfde bedrag is gestegen. Het effect van de voorgenoemde geconstateerde niet-materiële onjuistheden op het kostenpercentage 2015, zijnde beheerkosten in het jaar ten opzichte van incasso, is 1,3% positief.

Tevens heeft Stemra in 2016 een wijziging in de toelichting op de jaarrekening doorgevoerd. Dit betreft een toelichting op een niet uit de balans blijvende actief post zijnde een pensioenpremie depot dat wordt aangehouden bij PNO Media bedrijfstakpensioenfonds. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar noot 12.

Met betrekking tot de vergelijkende cijfers 2015 wordt opgemerkt dat deze in geen enkel opzicht zijn gewijzigd ten opzichte van de in de jaarrekening 2015 gerapporteerde cijfers. Indien er toch sprake is van een relevante (presentatie)wijziging, die wel verwerkt is in de jaarrekening 2016 maar niet in de vergelijkende cijfers 2015, dan wordt dit bij de desbetreffende post(en) afzonderlijk toegelicht.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de

balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische nadelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De functionele valuta van Stichting Stemra is de euro. Alle bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders aangegeven.

Schattingen en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de directie gebruik van schattingen en veronderstellingen bij de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde voor activa en verplichtingen en baten en lasten. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd, en worden periodiek geëvalueerd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende veranderingsgrondslagen zijn naar mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van debiteuren;
- Actuarieel bepaalde voorziening zoals de jubileum voorziening;
- Claims ten aanzien van incasso en repartitie van auteursrechtgelden door licentiehouders en of rechthebbenden;
- Doorbelasting van niet direct toerekenbare kosten van Buma aan Stemra (zie noot 13).

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN STEMRA

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

Monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta worden per balansdatum in euro's omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Valutakoersverschillen die voortkomen uit de afwikkeling van monetaire posten, dan wel voortkomen uit de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de exploitatierekening in de periode dat zij zich voordoen.

Niet-monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden omgerekend in euro's tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de exploitatierekening verwerkt.

Consolidatie

De jaarrekening van Stichting Stemra betreft een enkelvoudige jaarrekening. In overeenstemming met geldende wet- en regelgeving is geen sprake van een groepsrelatie met gerelateerde verwante organisaties, behalve voor Stichting Stemra Beleggingsfonds.

Stichting Stemra Beleggingsfonds

Stichting Stemra beleggingsfonds (SBF) is een stichting die is opgericht om een eventueel beleggingsbeleid van Stichting Stemra te faciliteren. Het bestuur van deze stichting is gelijk aan het bestuur van de Stichting Stemra. De stichting belegt voor rekening en risico van Stichting Stemra, het juridisch eigendom van de effecten ligt, ten einde de benodigde beheerstaken uit te voeren, bij de Stichting Stemra Beleggingsfonds zelf, het economisch eigendom van de beleggingen behoort toe aan Stichting Stemra. Omdat de omvang van SBF van te verwaarlozen betekenis is op het geheel van de jaarrekening van Stemra is consolidatie achterwege gelaten. Gedurende 2015 en 2016 houdt Stichting Stemra geen beleggingen aan.

Vereniging Buma

Op grond van bepalingen in de Auteurswet is Buma opgericht om haar rechthebbenden te vertegenwoordigen op een groot aantal exploitatiegebieden. In later stadium is, door de opkomst van opnamenapparatuur, Stichting Stemra opgericht om ook op dit gebied haar rechthebbenden te vertegenwoordigen. Ondanks dat Vereniging Buma en Stichting Stemra samenwerken in één personele unie is, door de wettelijke bepalingen en strikte scheiding van economische eenheid, geen sprake van een groepsrelatie.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten primaire instrumenten (vorderingen, liquide middelen en schulden). Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de exploitatierekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de exploitatierekening.

Na eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

- *Vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverente methode. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen;*
- *Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. In vreemde valuta luidende liquide middelen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Verwezen wordt verder naar de prijsgrondslagen voor vreemde valuta;*
- *Schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode. De effectieve rente wordt direct in de exploitatierekening verwerkt. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder de kortlopende schulden*

Stemra houdt geen handelsportefeuille aan en heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage van de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op vaste activa wordt niet afgeschreven. Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De verwachte economische levensduur is als volgt:

- *hardware/computerinstallaties 3 jaar*

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft onder andere ten doel de continuïteit van de uitvoering van de werkzaamheden te verzekeren en dient mede ter nakoming van verplichtingen jegens derden, onder andere met betrekking tot de distributie van de volgens de jaarrekening nog te verdelen auteursrechtgelden.

Bestemmingsreserve

Vanwege de systematiek van vaste administratievergoedingen ter dekking van de kosten wordt jaarlijks een exploitatieresultaat verwacht. Dit resultaat muteert in de bestemmingsreserve. Indien de bestemmingsreserve toereikend is valt een deel vrij in de te verdelen auteursrechtgelden.

VOORZIENINGEN

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen voor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling er van een uitstroom van middelen nodig is, en waarvan

een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om deze af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen voor actieve medewerkers met een vast dienstverband. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden..

Pensioenregeling werknemers

Stichting Stemra heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen waarbij de pensioenuitkeringen zijn gebaseerd op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media, PNO. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor per balansdatum nog niet betaalde premies wordt een verplichting opgenomen. Aangezien pensioenverplichtingen een kortlopend karakter hebben, worden deze gewaardeerd tegen de nominale waarde. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. In geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds heeft Stichting Stemra geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Auteursrechtgelden

Stemra neemt een vordering voor auteursrechtgelden op als de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, het waarschijnlijk is dat deze aan Stemra zal toevloeien, en deze op balansdatum afdwingbaar is. Auteursrechtgelden die worden ontvangen van

andere Collectieve Beheersorganisatie (CBO's), hoofdzakelijk internationale CBO's, worden veelal op kasbasis verantwoord, omdat de omvang ervan niet op een eerder moment op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Auteursrechtgelden worden in de balans verantwoord in de post te verdelen auteursrechtgelden. Het repartitiereglement bepaalt de verdeling (distributie) en betaling van de door Stemra uit hoofde van muziekauteursrecht ontvangen gelden aan deelnemers en andere belanghebbenden. Het repartitiereglement wordt eens in de drie jaar getoetst door het bestuur.

In het distributieproces worden o.a. reserveringen gemaakt voor:

- *Werken waarvoor Stemra onvoldoende informatie bezit om te kunnen uitkeren, bijvoorbeeld door het ontbreken van gegevens van rechthebbenden, copyright informatie of zogenaamde cuesheets van films, series of commercials;*
- *Werken met een cumulatieve opbrengst die lager is dan de ondergrens voor distributie (bagatel);*
- *Commentaren inzake de distributie (onder andere met het oog op de vrijwaring die Buma aan de betalende muziekgebruiker geeft*).* De reservering is gebaseerd op ervaringscijfers inzake de gegrond bevonden en uitgekeerde commentaren per distributierubriek, en ligt tussen de 0 en de 2 procent.

* In de overeenkomsten die Stemra sluit met de muziekgebruiker vrijwaart Buma de muziekgebruiker voor claims van rechtstreeks of via zusterorganisaties aangesloten rechthebbenden. Daarnaast verwijzen wij naar artikel 26 a-c van de Auteurswet waarin verplicht collectief beheer is geregeld.

Reserveringen worden periodiek beoordeeld en uitgekeerd wanneer de benodigde informatie is aangevuld of, bij een bagatel, de ondergrens voor distributie is gehaald. Reserveringen die niet binnen 3 kalenderjaren na het jaar van incasso zijn uitgekeerd, worden in het 4e kalenderjaar na incasso (in overeenstemming met de Wet Toezicht) via de reguliere distributie pro rata over de verschillende distributierubrieken uitgekeerd. Werken die door meerdere rechthebbenden worden geclaimd (dubbelclaims) worden niet uitgekeerd totdat duidelijk is wie de rechthebbende is. Een langere reserveringstermijn kan worden aangehouden voor gelden die van zusterorganisaties zijn ontvangen met onvoldoende informatie om uit te kunnen keren.

Administratievergoeding

De administratievergoeding wordt als bate in de exploitatierekening verantwoord. Bij distributie naar rechthebbenden wordt een percentage van de geïncasseerde auteursrechtgelden ingehouden en in het jaar van distributie als bate in de exploitatierekening verantwoord als 'Ingehouden administratievergoeding', omdat op dat moment de omvang van de "ingehouden administratiekosten bij distributie" op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en kosten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Als kasstromen uit hoofde van operationele activiteiten worden

ontvangen rente beschouwd.

In de presentatie van het kasstroomoverzicht worden de ontvangen auteursgelden namens de belanghebbenden en de verrichte uitkeringen aan de aangesloten belanghebbenden, de CBO's in het buitenland niet in het kasstroomoverzicht verantwoord. De kasstromen die samenhangen met de te verdelen auteursgelden Stemra zijn afzonderlijk toegelicht. De te verdelen auteursgelden kunnen niet door Stemra worden gebruikt om zijn eigen kasvereisten te financieren.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen. De belastingen worden in de exploitatierekening opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde

en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum.

De Belastingdienst heeft ten aanzien van Stemra in een vaststellingsovereenkomst lopende tot 31-12-2017 bepaald dat Stichting Stemra belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. Op de uit hoofde van deze vaststellingsovereenkomst verschuldigde belasting mag verrekenbare buitenlandse bronbelasting en Nederlandse dividendbelasting in mindering worden gebracht. Derhalve is over het boekjaar 2016 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN STEMRA

(1) MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

(x € 1.000)

Hardware/computerinstallaties

Aanschafprijs t/m 31-12-2015	1.263
Cumulatieve afschrijvingen t/m 31-12-2015	-1.061
Boekwaarde per 1 januari 2016	202
Investerings in boekjaar	7
Afschrijvingen in boekjaar	-102
Desinvesteringen in boekjaar	-597
Afschrijvingen desinvesteringen in boekjaar	597
Mutaties in boekwaarde	-95
Aanschafprijs totaal	673
Cumulatieve afschrijvingen	-566
Boekwaarde per 31 december 2016	107

De totale afschrijvingskosten in de exploitatierekening bestaan naast de afschrijvingskosten op materiële vaste activa die in bovenstaande tabel zijn weergegeven ook uit een doorbelasting vanuit Buma van € 0,1 miljoen voor afschrijvingskosten en waardeverminderingen uit immateriële vaste activa.

(2) DEBITEUREN

In de vorderingen op handelsdebiteuren is een bedrag begrepen van € 0,9 miljoen (2015: € 0,9 miljoen) met een looptijd langer dan 1 jaar. Alle overige vorderingen hebben een looptijd met naar verwachting korter dan 1 jaar.

De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

De boekwaarde van de vorderingen wordt verminderd met de voorziening wegens oninbaarheid. De totale voorziening van oninbaarheid bedraagt ultimo 2016 €1,2 miljoen (2015: €0,7 miljoen). In het verleden werd een voorziening voor oninbaarheid opgenomen voor reeds ingediende vorderingen bij faillissement. In de 2016 wordt bij het bepalen van de voorziening de totale debiteurenbestand meegenomen in het bepalen van de hoogte van de voorziening.

(3) OVERIGE VORDERINGEN

(x € 1.000)

2016

2015

Stemra aangesloten	169	1.118
Rekening courant Buma	3.727	1.311
Overige	4	-
Totaal	3.900	2.429

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

(4) OVERLOPENDE ACTIVA

(x € 1.000)

	2016	2015
Te ontvangen interest	3	14
Overige overlopende activa	15	128
Totaal	18	142

De overlopende activa hebben een looptijd van korter dan een jaar.

(5) LIQUIDE MIDDELEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Liquide middelen	55.582	53.441
Totaal	55.582	53.441

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar. Alle liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse systeembanken.

(6) RESERVES

(x € 1.000)

	Stichtings- kapitaal	Continuïteits- reserve	Bestemmings- reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal 2016
Stand per 1 januari 2015	1	5.760	6.221	-2.342	9.640
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-2.342	2.342	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	-129	-129
Totale mutaties	-	-	-2.342	2.213	-129
Stand per 31 december 2015	1	5.760	3.879	-129	9.511
Stand per 1 januari 2016	1	5.760	3.879	-129	9.511
Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-129	129	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	1.837	1.837
Totale mutaties	-	-	-129	1.966	1.837
Stand per 31 december 2016	1	5.760	3.750	1.837	11.348

Ingevolge artikel 18 lid 3 van de statuten van de stichting beslist het bestuur over de resultaatbestemming. Zij doet dit middels het geheel of gedeeltelijk bestemmen tot vorming van, storting in of onttrekking uit een of meer algemene of bijzondere (bestemmings) reserves. Het bestuur heeft voorgesteld het resultaat van € 1,8 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Na bestemming van het resultaat van € 1,8 miljoen aan de bestemmingsreserve zal deze € 5,5 miljoen (€ 3,7 miljoen + € 1,8 miljoen) bedragen (2015: € 3,7 miljoen).

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN STEMRA

(7) VOORZIENINGEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Jubileumvoorziening	39	38
Totaal	39	38

Het verloop van de voorziening jubileumuitkeringen is als volgt:

(x € 1.000)

	2016	2015
Stand per 1 januari	38	43
Interest vergoeding	1	1
Vrijval ten gunste van het resultaat	3	-3
Uitkeringen	-3	-3
Wijziging rentevoet	-	-
Totale mutaties	1	-5
Stand per 31 december	39	38

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend.

In de voorziening jubileumuitkeringen is een bedrag opgenomen van € nihil (2015: € 2) met een looptijd korter dan een jaar.

(8) TE VERDELEN AUTEURSRECHTGEDEN

De samenstelling van de uit te keren gelden per balansdatum is als volgt:

(x € 1.000)

	2016	2015
Reservering auteursrechtgelden	8.468	7.587
Nog te verdelen auteursrechtgelden uit boekjaar	34.497	33.029
Te verdelen auteursrechtgelden exclusief reservering dubbelclaims	42.965	40.616
Reservering dubbelclaims	2.518	2.529
Totaal	45.483	43.145

Per saldo zijn de te verdelen auteursrechtgelden € 2,4 miljoen hoger dan vorig jaar. Deze stijging wordt grotendeels (€ 2,2 miljoen) verklaard doordat Thuiskopie-gelden die volgens het huidige repartitiereglement worden toegekend aan uitgevers voorlopig worden gereserveerd in afwachting van meer duidelijkheid over de vraag of uitgevers aanspraak hebben op gelden uit de Thuiskopie-heffing.

De te verdelen auteursrechtgelden zijn deels langlopend van aard. Onderstaande toelichting naar jaarlaag geeft inzicht in het verloop van de te verdelen auteursrechtgelden en de opbouw naar jaarlagen.

Het verloop van de uit te keren auteursrechtgelden naar jaarlaag is als volgt:

(x € 1.000)	Stand per 1 januari	Opgebouwd in boekjaar (inclusief vrijval)	Uitgekeerd in boekjaar	Vrijval in boekjaar	Stand per 31 december
Oudere jaren	5.797	-	-222	-1.251	4.324
2013	1.598	-	-12	-	1.586
2014	2.722	-	-129	-	2.593
2015	33.028	-	-30.545	-	2.483
2016	-	35.146	-649	-	34.497
Totaal (inclusief ingehouden administratie vergoeding bij distributie)	43.145	35.146	-31.557	-1.251	45.483
Ingehouden administratievergoeding bij distributie			3.961		
Totaal uitgekeerd aan aangesloten en deelnemers			-27.596		

De reservering voor incasso uit de jaren voor 2013 bestaat naast de reservering dubbelclaim van € 2,0 miljoen voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is. Aan het beschikbare bedrag voor verdeling wordt € 1,3 miljoen aan vrijval reserveringen auteursrechtgelden toegevoegd. Voor de verdeling van de nog te verdelen auteursrechtgelden zullen door de organisatie in 2017 nog kosten gemaakt moeten worden.

De samenstelling van gedurende het boekjaar voor uitkering beschikbaar gekomen auteursrechtgelden is als volgt:

(x € 1.000)	2016	2015
Opbrengsten auteursrechtgelden	33.895	39.263
Toevoeging uit vrijval reserveringen auteursrechtgelden	1.251	1.010
Gedurende het jaar beschikbaar gekomen voor distributie	35.146	40.273

De auteursrechtgelden zijn uit de volgende categorieën ontvangen:

(x € 1.000)	2016	2015
Phono-Mechanisch recht BIEM / Central Licensing	6.192	6.169
PIEB (loonpersing) / Special Licensing	4.922	4.919
Radio & TV	6.970	6.046
Online	4.596	3.793
Thuiskopie / Leenrecht	6.214	13.414
Reprografisch recht	-81	341
Buitenland	5.082	4.581
Totaal	33.895	39.263

(9) OVERIGE SCHULDEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Stemra aangeslotenen en deelnemers	297	1.089
Buitenlandse zusterorganisaties	3	117
Vooruit gefactureerde bedragen	788	197
Totaal	1.088	1.403

De vooruit gefactureerde bedragen hebben betrekking op de jaar- en inschrijfgelden die de aangeslotenen aan Stemra verschuldigd zijn. Deze gelden werden voorheen volledig in de balans van Buma verantwoord en middels de rekening courantverhouding tussen Buma en Stemra verrekend. Per ultimo 2016 worden deze gelden, conform de verslaggevingsregel, als passief in de jaarrekening van Stemra verantwoord.

De overige schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

(10) OVERLOPENDE PASSIVA

(x € 1.000)

	2016	2015
Voorschotten Nederlandse industrie	3.848	4.014
Nog te betalen facturen	49	751
Te verrekenen met industrie en loonpersers	263	254
Vakantiegeld- en dagen	79	80
Overige	274	-
Totaal	4.513	5.099

Onder Voorschotten Nederlandse industrie zijn opgenomen de gefactureerde voorschotten op door de Nederlandse industrie nog af te rekenen reproductierechten over tijdvakken tot eind 2016. Voorschotten worden verrekend met de uiteindelijke afrekening.

Per ultimo 2015 had Stemra een verplichting met betrekking tot een claim. Deze verplichting is in 2016 afgewikkeld. Mede hierdoor daalt het saldo van de post "Nog te betalen facturen" in 2016 ten opzichte van 2015.

De overlopende passiva hebben een looptijd van korter dan een jaar.

(11) FINANCIËLE INSTRUMENTEN

De belangrijkste financiële instrumenten van Stemra zijn de liquide middelen (88% van het balanstotaal; 2015: 90%). Liquide middelen betreffen met name gelden die nog niet kunnen worden uitgekeerd aan rechthebbenden. De liquide middelen zijn ondergebracht bij Nederlandse systeembanken. De overige financiële instrumenten onder de activa betreffen vorderingen (12% van het balanstotaal; 2015: 10%), welke worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Vorderingen zijn in principe niet rentedragend, met uitzondering van leningen aan Buma die een variabele 1 maands Euribor rente +1% vergoeding heeft. De rentevergoeding op liquide middelen is marginaal. Het maximale kredietrisico inzake vorderingen en liquide middelen is gelijk aan de boekwaarde. Er is geen sprake van concentratie van kredietrisico.

De financiële verplichtingen vertegenwoordigen 82,0% van het balanstotaal (2015: 84%). De belangrijkste component hierin is de te verdelen auteursrechtgelden (72% van het balanstotaal; 2015: 73%). Deze wordt gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Financiële verplichtingen zijn niet rentedragend. Voor alle financiële instrumenten geldt dat de reële waarde de boekwaarde benadert. Er is geen sprake van financiële instrumenten met een boekwaarde die hoger is dan de reële waarde. Stemra kent ultimo boekjaar geen afgeleide financiële instrumenten en past geen hedge-accounting toe.

(12) NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Vereniging Buma en Stichting Stemra werken samen in een personele unie, waardoor één werkorganisatie actief is onder één bestuur, één ledenraad en één directie. De niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen zijn voor de outsourcing aangegaan door de Buma en Stemra gezamenlijk en worden zowel bij Vereniging Buma als Stichting Stemra volledig opgenomen.

MEERJARIGE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN (BETREFT DEPOT PNO-MEDIA)

De toekomstige pensioenlasten voor Buma c.q. Stemra zijn beperkt tot 15% van de integrale salarissom voor zover een hiervoor bestemd depot, ter grootte van € 732.000 * ultimo 2016, waarvan €180.000 eind 2016 is ondergebracht bij Buma (in de post "Overige Schulden"), toereikende financiering biedt. Dit depot is begin 2008 ontstaan bij de collectieve pensioenwaardeoverdracht van Stichting Pensioenfonds Buma en Stemra (SPBS) naar PNO Media.

Door een hogere dekkingsgraad van SPBS ten opzichte van PNO Media is bij de collectieve waardeoverdracht een aanvullende waarde ontstaan ter grootte van €4,2 miljoen. Dit is destijds voor €2,7 miljoen benut voor de verhoging van de pensioenrechten van alle deelnemers in SPBS (actieven, gepensioneerden en slapers).

Het restant van €1,5 miljoen is met instemming van alle betrokkenen, inclusief de werknemers van Buma en Stemra, vertegenwoordigd via de OR, bestempeld als een pensioenlasten egalisatie fonds ten behoeve van de werkgever, zijnde Buma of Stemra; d.w.z. egalisatie van de toekomstige pensioenlasten voor zover deze uitstijgen boven 15% van de salarissom. Deze 15% (van de salarissom) was de op dat moment geldende pensioenlast voor Buma en Stemra.

Doordat de indexatie van de pensioenrechten vóór de collectieve waardeoverdracht conditioneel verbonden was aan de waardeontwikkeling van de beleggingen en ná de overdracht zou lopen via een toename van de feitelijke pensioenpremiedruk en daarmee de toekomstige indexatie van de rechten een grotere mate van zekerheid had verkregen is besloten de eventuele pensioenpremiedruk boven de eerder geldende grens van 15% via de additioneel verkregen waarde bij de collectieve pensioenoverdracht voor een reeks van jaren "af te financieren".

De pensioenpremiedruk zou immers door de verbeterde indexatieregeling sowieso toenemen ten opzichte van de pensioenregeling vóór de collectieve waardeoverdracht. Dit betreft het eerder gemelde restant van €1,5 miljoen. De vermoedelijke termijn waarbinnen het depot benut zou worden voor de pensioenpremie egalisatie was 10 jaar gebaseerd op de kennis van dat moment.

Ultimo 2016 is van het oorspronkelijke depot ad. €1,5 miljoen nog bijna 50% (€732.000) beschikbaar. Dit depot heeft geen invloed op de vermogenspositie van Buma en Stemra, noch op de post "Te verdelen auteursrechtgelden". Het depot kan alleen aangewend worden om toekomstige pensioenlasten, voor zover groter dan 15% van de salarissom, te compenseren. Het depot kan aanvullend verminderd worden, indien PNO Media in een situatie zou geraken van korting op de pensioenrechten van alle deelnemers op grond van de eisen en instructies van de toezichthouder DNB geldend in een situatie van ernstige en aanhoudende dekkingstekorten. Van deze situatie is momenteel geen sprake.

Samenvattend zijn zowel het nog niet afgeroepen deel van het depot ad. € 552.000 als de evenzo grote nominale waarde van de direct hiermee samenhangende onzekere toekomstige pensioenverplichtingen (dit zijn de pensioenlasten van Buma en Stemra voor zover deze meer bedragen dan 15% van de integrale salarissom in hetzelfde boekjaar) niet in de balans van beide entiteiten verwerkt.

Het depot is immers alleen beschikbaar voor Buma en Stemra op hetzelfde moment dat er een evenzo grote verplichting ontstaat én daarmee dit deel van het depot kan worden afgeroepen, maar tegelijk ook alleen voor dit doel kan worden aangewend. Het eind 2016 wel afgeroepen deel van het depot (€ 180.000) is opgenomen in de liquide middelen van Buma en kan alleen benut worden voor de dekking van toekomstige pensioenlasten, die groter zijn dan 15% van de salarissom. Daarom is dit bedrag als overlopend passief in de balans van Buma verwerkt. In 2017 zal beoordeeld worden of het wel afgeroepen deel van het depot (€ 180.000) zal worden teruggestort bij PNO Media.

MEERJARIGE VERPLICHTINGEN

In de toelichting is per verplichting de kostenverdeling tussen Buma en Stemra opgenomen. Verplichtingen betreffende de huur van het bedrijfspand en operationele leasing van koffieautomaten, auto's en copiers zijn door Buma aangegaan. Hiervoor worden kosten doorbelast aan Stemra op basis van 90% Buma en 10% Stemra. Deze kosten zijn in de niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen opgenomen.

De opgenomen niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen hebben per 31 december de volgende looptijd:

(x € 1.000)	2016	2015
Gezamenlijke contracten met Vereniging Buma		
Niet langer dan 1 jaar	788	810
Tussen 1 en 5 jaar	6.066	6.777
Langer dan 5 jaar	-	-
Totaal	6.854	7.587

De meerjarige verplichtingen uit bovenstaande tabel betreffen kosten voor outsourcing activiteiten. De contracten voor de outsourcing zijn tezamen met Vereniging Buma aangegaan. De verplichtingen betreffen derhalve de verplichting van Buma en Stemra gezamenlijk.

* Dit bedrag is niet gesplitst tussen Buma en Stemra.

Outsourcing van activiteiten - Accenture

Vereniging Buma en Stichting Stemra hebben zich tezamen contractueel verplicht om tot en met 31 maart 2019 een groot deel van de back-office-activiteiten door Accenture te laten uitvoeren. De hieruit voortvloeiende financiële verplichting voor de resterende looptijd van het contract die is opgenomen in bovenstaande tabel bedraagt € 7,6 miljoen bij gelijkblijvende volumes. Deze kosten worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra. Voor deze verplichting is reeds in 2015 een vooruitbetaling gedaan van € 3,4 miljoen voor 2017.

Outsourcing van activiteiten - ICE-Copyright

Vereniging Buma en Stichting Stemra zijn, voor een periode van 5 jaar (met ingang van maart 2015), tezamen de verplichting aangegaan om hun werkendatabase onder te brengen bij ICE. De resterende financiële verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 1,9 miljoen (SEK 17,8 miljoen). De kosten van ICE worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra.

Outsourcing van activiteiten - ICE-Online

Vereniging Buma en Stichting Stemra zijn, voor een periode van 5 jaar (met ingang van maart 2015), tezamen de verplichting aangegaan de verwerking van online gebruik onder te brengen bij ICE. De resterende financiële verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 0,5 miljoen. Deze kosten worden in de verhouding 90% / 10% verdeeld over Buma en Stemra.

Claims

Tegen Stichting Stemra is een aantal claims ingediend die door haar worden betwist alsmede een aantal claims betreffende welke een uitstroom van middelen wordt verwacht. Waar een uitvloeit van liquide middelen wordt verwacht is een voorziening opgenomen. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt - mede op grond van ingewonnen juridisch advies - aangenomen dat deze geen nadelige invloed van betekenis zal hebben op de gepresenteerde financiële positie van Stemra.

(13) VERBODEN PARTIJEN

Als verboden partijen van Stichting Stemra zijn te onderscheiden: Vereniging Buma, de directie en bestuursleden en ledenraad van Vereniging Buma en Stichting Stemra. Voor meer informatie over de vergoedingen aan bestuursleden, leden van de ledenraad en de directie wordt verwezen naar toelichting (14). Reguliere transacties uit hoofde van exploitatie van auteursrechten van bestuursleden en aan leden van de ledenraad of aan bestuursleden en leden van de ledenraad verboden partijen zijn niet expliciet toegelicht in de jaarrekening.

De afgelopen jaren zijn de kosten van Buma/Stemra, die niet direct toerekenbaar waren aan Buma of Stemra, verdeeld met een 75/25 verdeelsleutel, waarbij Buma 75% van de totale niet toerekenbare kosten heeft gedragen. In de loop van 2016 heeft het bestuur besloten deze kostenverdeelsleutel aan te passen naar 90/10. Hierdoor zijn de kosten van Buma gestegen ten opzichte van 2015, terwijl de kosten van Stemra juist zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar.

Het besluit tot aanpassing van de verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma en Stemra in 2016 is onder andere gebaseerd op de afwijkende ontwikkeling van de auteursrechteninkomsten tussen beide entiteiten over de afgelopen jaren (Buma groeit en Stemra daalt) en de sterk toegenomen complexiteit en navenante IT ontwikkelingen bij Buma in vergelijking tot Stemra. Aanvullend was er de aanwijzing dat er sinds jaren exploitatietekorten bestaan bij Stemra als gevolg van inkomstendaling in combinatie met een beperkt aangepaste kostenniveau.

Zowel de oude als de nieuwe verdeling van de niet direct toerekenbare kosten tussen Buma enerzijds en Stemra anderzijds heeft in zekere mate een arbitrair karakter. Desalniettemin benadert naar de mening van het bestuur de nieuwe kostenverdeling op adequate wijze het intrinsieke activiteitsniveau van beide entiteiten huidige gezamenlijke, niet direct toerekenbare kosten op basis van de bovenstaande redenen via de gewijzigde allocatie (90 om 10 versus 75 om 25) toegewezen worden aan beide CBO's.

De aanpassing geldt in beginsel voor een periode van maximaal drie jaar en zal in 2018 nader geëvalueerd worden. Dit laatste in combinatie met het verkennen van de mogelijkheden tot een verdere juridische integratie van beide CBO's.

De doorbelaste kosten voor 2016 bedragen € 2,1 miljoen (2015: € 5,6 miljoen). Doorbelasting vindt plaats op basis van kostprijs.

Eventuele uitkeringen van auteursrechten aan bestuursleden en leden van de ledenraad of aan bestuursleden of leden van de ledenraad verboden partijen zijn op dezelfde wijze berekend als de uitkeringen aan alle leden en zijn uitbetaald in overeenstemming met de normale procedures binnen Stemra. Als gevolg van de verbondenheid binnen de bedrijfstak kunnen bestuursleden en leden van de ledenraad ook verbonden zijn als klanten van Buma, bijvoorbeeld via een muziek gerelateerde dienst waar Buma gebruik van maakt. Transacties met deze partijen worden uitgevoerd tegen marktcondities en voorwaarden die niet anders zijn dan die bedongen zouden zijn met andere partijen.

(14) PERSONEELSKOSTEN

(x € 1.000)

	2016	2015
Salarissen	782	752
Sociale lasten	127	122
Pensioenlasten	74	73
Overige personeelskosten	26	18
	1.009	965
Toegerekend door derden	755	2.535
Totaal	1.764	3.500

De daling van de personeelskosten die door derden zijn toegerekend wordt verklaard door de aanpassing van de verdeelssleutel tussen Buma en Stemra van kosten die niet direct aan een van beide entiteiten kunnen worden toegerekend van 75% Buma 25% Stemra naar 90% / 10%.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO bedraagt per 31 december 2016: 91,3% (31 december 2015: 97,3 %). Omdat de actuele dekkingsgraad aan het eind van 2016 boven de kritische ondergrens van circa 90% lag, hoeft PNO Media de pensioenen in 2017 niet te verlagen. Vanwege de relatief lage dekkingsgraad heeft PNO Media in 2015 een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank, welke is goedgekeurd. Door dit herstelplan wordt verwacht dat in 2019 weer indexatie van de pensioenen mogelijk is en dat in 2024 de dekkingsgraad weer op het vereiste niveau van 124% is. PNO Media heeft geen mededeling gedaan dat het herstelplan is aangepast aan de omstandigheden op de markten, welke in 2016 hebben geleid tot een daling van de dekkingsgraad ten opzichte van 2015 in plaats van de beoogde stijging.

In 2016 is het gemiddeld aantal fte's gestegen ten opzichte van 2015. Gedurende het boekjaar 2016 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar volledige fte's, 15,2 (2015: 14,7 fte). Deze personeelsomvang is conform onderstaande tabel onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën.

	2016	2015
Algemene zaken	2,8	2,2
Front office	8,2	8,3
Back office	4,2	4,2
Totaal	15,2	14,7

(15) BEZOLDIGING VAN BESTUUR, LEDENRAAD EN DIRECTIE

Op grond van de Wet Toezicht, welke is ingegaan per 1 juli 2013, is een aantal paragrafen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van overeenkomstige toepassing op collectieve beheersorganisaties (CBO's). Vereniging Buma en Stichting Stemra werken samen in een personele unie, waardoor één werkorganisatie actief is onder één bestuur, één ledenraad en één directie. De overeenkomsten met de directie, bestuur en ledenraad zijn door Buma en Stemra gezamenlijk aangegaan. In onderstaande tabellen zijn conform artikel 4.1 van de WNT op kasbasis de volledige bezoldigingen van de directie, het bestuur en de ledenraad opgenomen, meer in het bijzonder van diegenen die door Buma/Stemra op advies van het CvTA als 'topfunctionaris' van Vereniging Buma worden aangemerkt. De kosten voor bestuur en ledenraad worden echter voor 50% door Buma en voor 50% door Stemra in de jaarrekening verantwoord. De bezoldiging van de directie wordt op basis van 90% / 10% opgenomen in de jaarrekening van Buma respectievelijk Stemra.

Stichting Stemra heeft de Beleidsregels toepassing WNT 2016 als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd alsmede het Beleidskader Collectief Beheer van het CvTA. Op grond van artikel 4.1 van de WNT zijn hieronder de gegevens toegelicht van diegenen die door Buma/Stemra op advies van het CvTA als 'topfunctionaris' van Stichting Stemra worden aangemerkt, zijnde de directie, het bestuur en de ledenraad. Voor de bezoldigingen van de directie geldt dat dit bezoldigingen betreffen die zijn overeengekomen voor de inwerkingtreding van de WNT en derhalve de wettelijke overgangsregeling van toepassing is.

Conform de wettelijke overgangsregeling zoals daar in de huidige invulling van de WNT door Buma/Stemra invulling aan wordt gegeven wordt de bezoldiging van de CFO door Stemra voor een termijn van vier jaar na de inwerkingtreding van de Wet Toezicht voor Stemra gerespecteerd, waarna de overeengekomen bezoldiging in drie jaar zal worden teruggebracht naar het 130% van het ministersalaris (WNT-1 norm) en vervolgens in 2 jaar wordt teruggebracht naar de WNT (2) norm, zijnde het ministersalaris. In 2016 was de 130% norm € 230.474 en de 100% norm € 179.000.

Conform de wettelijke overgangsregeling zoals daar in de huidige invulling van de WNT door Buma/Stemra invulling aan wordt gegeven wordt de bezoldiging van de General Counsel door Stemra voor een termijn van vier jaar na de inwerkingtreding van de Wet verlagings bezoldigingsmaximum WNT voor Stemra gerespecteerd, waarna de overeengekomen bezoldiging in drie jaar zal worden teruggebracht naar het ministersalaris. In 2016 was deze norm € 179.000.

Per 1 februari 2016 is het dienstverband met de statutair directeur, Van der Ree, beëindigd. Conform zijn arbeidsovereenkomst heeft Van der Ree een beëindigingsvergoeding ontvangen van € 484.868. Omdat de beëindiging in 2015 was overeengekomen is de beëindigingsvergoeding in de kosten van 2015 verantwoord.

Per 30 september 2016 is het dienstverband met de COO, Van de Kamer, beëindigd. Partijen zijn een beëindigingsvergoeding overeen gekomen van € 46.000.

De bezoldiging per individu over 2016 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienst-ver-band	Beloning 2016	Naam	Functie	Dienstverband	Beloning 2016
Mr. Leo de Wit	Voorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 40%	46.211	Davo van Peursen	Voorzitter Ledenraad	1 jan - 31 dec	8.096
Drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 25%	15.746	Iason Chronis	Vicevoorzitter Ledenraad	1 jan - 31 dec	6.578
Mr. drs. Ber Deuss**	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Mr. Mark Bremer	Vice-voorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Loek Dikker**	Bestuurslid	1 jan - 15 jun 20%	6.320	Brian Dessaur	Vicevoorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Anthony Fiumara	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Hans Everling	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
René Meister	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Marcin Felis	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Arriën Molema	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	13.277	Ward Henselmans	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	2.530
Pieter Perquin	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Thomas Kalksma	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
André de Raaff	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Wim Kwakman	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Martijn Schimmer	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Monique Krüs	Lid ledenraad	1 okt - 31 dec	1.128
Marc Swemle	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Bart van de Lisdonk	Lid Ledenraad	15 jun - 31 dec	2.752
Raymond van Vliet	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Maarten van Norden	Lid ledenraad	1 jan - 14 sep	3.795
Johan van der Voet	Bestuurslid	15 jun - 31 dec 20%	6.606	Beatrice van der Poel	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.060
Drs. Niels Walboomers	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.144	Gé Reinders	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	2.530
				Rita Zipora	Lid Ledenraad	15 jun - 31 dec	2.738

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2015.

De bezoldiging per individu over 2015 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienstverband	Beloning 2015	Naam	Functie	Dienstverband	Beloning 2015
Mr. Leo de Wit	Voorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 40%	46.008	Ward Henselmans	Voorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 mrt 1 apr - 31 dec	5.794
Drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter Bestuur	1 jan - 31 dec 25%	15.676	Davo van Peursen	Voorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 apr - 31 dec 1 jan - 31 mrt	7.305
Paul van Brugge	Bestuurslid	1 jan - 20 mei 20%	4.650	Brian Dessaur	Vicevoorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 jan - 31 mrt 1 apr - 31 dec	5.416
Mr. drs. Ber Deuss	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Iason Chronis	Vicevoorzitter Ledenraad Lid Ledenraad	1 apr - 31 dec 1 jan - 31 mrt	6.171
Loek Dikker	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	14.336	Mr. Mark Bremer	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Anthony Fiumara	Bestuurslid	17 juni - 31 dec 20%	7.389	Hans Everling	Lid Ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Jeff Hamburg	Bestuurslid	1 jan - 20 mei 20%	4.650	Marcin Felis	Lid ledenraad	1 jan - 15 jun	5.038
René Meister	Bestuurslid	20 mei - 31 dec 20%	7.440	Thomas Kalksma	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Arriën Molema	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	13.774	Wim Kwakman	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Pieter Perquin	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Maarten van Norden	Lid ledenraad	1 okt - 31 dec	5.038
André de Raaff	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Beatrice van der Poel	Lid ledenraad	1 jan - 14 sep	5.038
Martijn Schimmer	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090	Gé Reinders	Lid ledenraad	1 jan - 31 dec	5.038
Marc Swemle	Bestuurslid	1 apr - 31 dec 20%	12.090				
Raymond van Vliet	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090				
Drs. Niels Walboomers	Bestuurslid	1 jan - 31 dec 20%	12.090				

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

De overige verplicht toe te lichten WNT-componenten zijn voor bestuur en ledenraad nihil.

De bezoldiging per individu over 2016 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienstverband	Vaste- en variabele beloning	Toeslag/ bijtelling auto	Beëindigingsvergoeding	Totale beloning 2015	Sociale verzekeringspremies	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	Voorzittingen betaalbaar op termijn
Huidig directieteam									
Wim van Limpt	CEO	15 jun - 31 dec 100%	85.429	5.544		90.973	5.333	-	6.841
Drs. Wieger Ketellapper**	CFO	1 jan - 31 dec 100%	283.091	15.600		298.691	9.787	5.592	33.243
Mr. Anja Kroeze	General Counsel	1 jan - 31 dec 100%	187.259	5.108		192.367	9.787	-	24.868
Directie niet meer in dienst									
Hein van der Ree**		1 jan - 31 jan 100%	102.006	-		102.006	816	55	-14.796
Jolanda van de Kamer	COO	1 jan - 30 sep 100%	131.955	4.299	46.000	182.254	7.340	-	18.254

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2015.

De bezoldiging per individu over 2015 – zoals gedefinieerd in de Wet Toezicht – kan als volgt worden gespecificeerd (in €)*:

Naam	Functie	Dienstverband	Vaste- en variabele beloning		Beëindigings- vergoeding	Totale beloning 2015	Sociale verzekerings- premies	Belastbare vaste en varia- bele onkosten- vergoeding	Voor- zieningen betaalbaar op termijn
Huidig directieteam									
Hein van der Ree**	CEO	1 jan - 31 dec - 100%	397.644	-	484.864	882.508	9.007	660	65.251
Jolanda van de Kamer	COO	1 jan - 31 dec - 100%	182.916	5.732	-	188.648	9.007	-	28.890
Drs. Wieger Ketellapper**	CFO	1 jan - 31 dec - 100%	281.937	15.600	-	297.537	9.007	6.202	39.084
Mr. Anja Kroeze	General Counsel	1 jan - 31 dec - 100%	186.369	5.108	-	191.477	9.007	-	29.496

* Dit betreft de volledige bezoldiging ontvangen van Buma/Stemra.

** Deze bezoldiging is inclusief de variabele vergoeding met betrekking tot het jaar 2014.

(16) OVERIGE KOSTEN

(x € 1.000)	2016	2015
Contributies en bijdragen	117	121
Advieskosten	63	70
Overige kosten	-384	-836
	-204	-645
Toegerekend door derden	1.147	2.205
Totaal	943	1.560

De stijging van de overige kosten ten opzichte van 2015 wordt verklaard door een grote vrijval die in 2015 heeft plaatsgevonden, waardoor de overige kosten in dit jaar zeer laag waren. De daling van de kosten die door derden worden toegerekend houdt verband met de aanpassing van de verdeelssleutel tussen Buma en Stemra van bedragen die niet direct aan een van beide entiteiten zijn toe te rekenen van 75% Buma 25% Stemra naar 90% / 10%.

In 2016 is de presentatie van de kosten voor de registratie van muziekgebruik (fingerprinting) aangepast. De aanpassing heeft tot gevolg dat deze kosten € 0,1 miljoen hoger zijn. Deze aanpassing is niet doorgevoerd in de cijfers van 2015.

Er is geen sprake van kosten van onderzoek en ontwikkeling.

(17) RENTEBATEN EN SOORTGELIJKE OPBRENGSTEN

Stemra houdt haar beschikbare gelden in liquide vorm aan op met name depositorekeningen. Bij kortdurende liquiditeitsbehoefte, gerelateerd aan distributieplanning, worden tussen Buma en Stemra onderling gelden geleend. De rente die hiervoor wordt betaald betreft Euribor 1-maands +1%. De daling van de rentebaten en soortgelijke opbrengsten houdt verband met de dalende rente.

De rentebaten en soortgelijke opbrengsten is inclusief de rentebate lening Stemra € 81 (2015: € 334).

(18) BELASTINGEN

De belastingdienst heeft ten aanzien van Stemra in een vaststellingsovereenkomst lopende tot 31 december 2017 bepaald dat Vereniging Buma belastingplichtig is voor de vennootschapsbelasting. De vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst dateert van 6 november 2001 en is in mei 2012 verlengd voor een periode van 5 jaar, tot en met 31 december 2016 en in november 2016 verlengd voor een periode van 1 jaar tot en met 31 december 2017.

(19) GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum die dienen te worden vermeld met betrekking tot de jaarrekening 2016.

SAMENSTELLING BESTUUR EN DIRECTIE

Amstelveen, 24 oktober 2017

BESTUUR

De heer mr. Leo de Wit	Voorzitter
De heer drs. Henk Westbroek	Vicevoorzitter
De heer André de Raaff	Secretaris
De heer Anthony Fiumara	Bestuurslid
De heer René Meister	Bestuurslid
De heer Arriën Molema	Bestuurslid
De heer Pieter Perquin	Bestuurslid
De heer Davo van Peursen	Bestuurslid
De heer Martijn Schimmer	Bestuurslid
De heer Marc Swemle	Bestuurslid
De heer Raymond van Vliet	Bestuurslid
De heer Johan van der Voet	Bestuurslid
De heer drs. Niels Walboomers	Bestuurslid

DIRECTIE

De heer Wim van Limpt	Chief Executive Officer
-----------------------	-------------------------

OVERIGE GEGEVENS

Ingevolge artikel 18 lid 3 van de statuten van de stichting beslist het bestuur over de resultaatbestemming. Zij doet dit middels het geheel of gedeeltelijk bestemmen tot vorming van, storting in of onttrekking uit een of meer algemene of bijzondere (bestemmings) reserves. Het bestuur heeft voorgesteld het resultaat van € 1,8 miljoen toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de vergadering van aangeslotenen van Stichting Stemra

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Stemra (hierna 'de stichting') te Amstelveen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Stemra per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs en naburige rechten (Wet Toezicht).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de exploitatierekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Stemra zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuurs- en directieverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuurs en directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs en naburige rechten (Wet Toezicht). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 24 oktober 2017

KPMG Accountants N.V.
R.P. van der Brugge RA

—SAMENSTELLING **BESTUUR**

(31 DECEMBER 2016)

Mr. drs. Bèr Deuss

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Directeur/eigenaar Deuss Holding BV en Albersen verhuur BV, 's Gravenhage
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Functie onbezoldigd:

- vice-voorzitter VMN

Anthony Fiumara

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Componist
- Copywriter
- Muziekjournalist
- Vennoot De Merkcultuur
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting Brein

Functie onbezoldigd:

- Bestuurslid Stichting Temko
- Bestuurslid Amstel Music Award
- Bestuurslid Stichting Asta Nielsen
- Bestuurslid Stichting Nieuw Geneco

René Meister

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Componist / arrangeur
- Oprichter BEAR project
- Eigenaar BEAR studio
- Producer
- Muzieksamensteller
- Uitvoerend musicus
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Arriën Molema

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Songwriter / componist / producer
- Gitarist en zakelijk manager Room Eleven
- Vice-voorzitter Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten (BAM!)
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Pieter Perquin

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Componist / songwriter / producer (Perquisite)
- Directeur / eigenaar Unexpected Records en Unexpected Management
- Voorzitter Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten (BAM!)
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Functie onbezoldigd:

- Bestuurslid Stichting Casa Tierra

André de Raaff

Secretaris B/S, Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- DGA van entertainment bedrijf CTM BV, waaronder de muziekuitgeverijen CP Masters BV en Iagem CV vallen.
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)
- Commissaris Nederlands instituut voor Bedrijfschulpverlening

Martijn Schimmer

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Directeur/eigenaar TFS Media Group
- Directeur/eigenaar Schimmer Music Productions
- Partner/eigenaar PilotPost B.V.
- Partner/eigenaar Scripted Music B.V.
- Directeur/eigenaar Talents for Brands B.V.
- Directeur/eigenaar Track Media Music Publishing
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Marc Swemle

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Directeur / eigenaar VaVaVoom! Music Company sinds 1996
- Directeur / eigenaar Swemle Media Holding B.V. sinds 2001
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Functie onbezoldigd:

- Bestuurslid BCMM sinds 2012

Johan van der Voet

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Componist / Songwriter / Producer
- Directeur / eigenaar Soundgram Post Production sinds 1996
- Directeur / eigenaar Studio Soundgram & Soundgram Publishing sinds 2014
- Voorzitter BCMM (Beroepsvereniging Componisten MultiMedia) sinds 2009
- Lid Federatieraad Auteursrechtbelangen sinds 2012
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)
- Gast-docent op div. Hogescholen

Functie onbezoldigd:

- Bestuurslid FFACE, Federation of Film- and audiovisual Composers of Europe

Raymond van Vliet

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- DGA Cloud 9 Music Holding
- Bestuurslid Stichting BBF 0 (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Functie onbezoldigd:

- Vice-voorzitter Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV)

Drs. Niels Walboomers

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Managing director Sony/ATV Music Publishing Benelux
- DGA Walboomers Publishing BV
- Directeur EMI Music Publishing Benelux per 18 feb 2015
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)
- DGA Nelis Holding BV
- Bestuurslid Cliq Digital AG

Functie onbezoldigd:

- Voorzitter Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging
- Bestuurslid BMPA (Belgium Music Public association)

Drs. Henk Westbroek

Vicevoorzitter B/S, Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Tekstschrijver
- Uitvoerend artiest
- Columnist
- tv presentator bij RTV Utrecht
- Onderdirecteur café restaurant "Stairway to heaven"
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)
- Voorzitter BV POP

Mr. Leo de Wit

Bestuursvoorzitter B/S

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- Algemeen Voorzitter van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming
- Bestuurslid Stichting BBF (Stichting Buma Beleggingsfonds)
- Bestuurslid Stichting SBF (Stichting Stemra Beleggingsfonds)

Mark. Bremer

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Managing Director Universal Music Publishing Benelux*

Functie onbezoldigd:

- *Bestuurslid Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV)*

Iason Chronis

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Componist / producer / DJ*
- *Eigenaar Animal Language recordings*
- *Evenementen organisator*

Functie onbezoldigd:

- *Bestuurslid Popauteurs.nl*
- *Popcoalitie*

Brian Dessaur

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Managing Director / Chief Creative Officer bij BMG Rights Management*

Functie onbezoldigd:

- *Bestuurslid Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV)*

Hans Everling

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Eigenaar SOB Audio Imaging*
- *Bestuurslid BCMM*
- *Managing Director Groves Netherlands*

Marcin Felis

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Gastdocent Hogeschool voor de Kunsten*
- *Componist en basgitarist in de band Moke*
- *Eigenaar eenmanszaak Felis Music*

Thomas Kalksma

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Componist/Producer*
- *Eigenaar/componist bij Thomasmusic*
- *Vocalist/ producer en instrumentalist bij Kynarian*

Monique Krus

benoemd d.d. 11 oktober 2016

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *componist/producer*
- *Sopraan/zangdocent*

Functie onbezoldigd:

- *bestuurslid Nieuw Geneco*

Wim Kwakman

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Muziekuitgever Pennies From Heaven BV*
- *DGA Pennies From Heaven BV*

Functie onbezoldigd:

- *Bestuurslid Nederlandse Muziek Uitgevers Vereniging (NMUV)*

Bart van de Lisdonk

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Eigenaar Hunga! Sound & Music*
- *Componist, producer, gitarist 'Annemiek & Bart'*
- *Artistiek leider 'Fanfare Van Het Vuur'*

Functie onbezoldigd:

- *Secretaris Dutch Film Composers*

Maarten van Norden

afgetreden per 15 september 2016

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Componist van concert- en filmmuziek*
- *Bestuurslid Nieuw Geneco*
- *Saxofonist*

Davo van Peursen

Uitgever

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *MD en DGA Donemus Publishing BV*
- *Niet bestuurlijk secretaris Stichting Donemus Beheer*

Functie onbezoldigd:

- *Lid Programmaraad Omroep Rijswijk*
- *Voorzitter van de Vereniging van Muziekhandelaren en -uitgevers in Nederland (VMN) tot 23 mei 2016*

Beatrice van der Poel

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Uitvoerend muzikant, performer*
- *Oprichter platenlabel Moerasgas*
- *Producer theatertournees*
- *Stem-actrice en mede auteur diverse luisterboeken*

Functie onbezoldigd:

- *Raad van advies Visiteclowns (tot september 2015)*

Rita Zipora-Verbrugge

Auteur

Beroep/nevenfuncties

Functie bezoldigd:

- *Uitvoerend muzikant, artiest*
- *Moderator/presentator muziek events*
- *Docent zang en ondernemen*
- *Voice-over*
- *BAM! Bureaumedewerker*

DIRECTIE BUMA/STEMRA

Wim van Limpt

CEO

Nevenfuncties

Bezoldigd:

- Statutair Directievoorzitter Stichting Buma/Stemra Aandelenfonds
- Statutair Directievoorzitter Stichting Buma/Stemra Obligatiefonds
- bestuurslid Stichting SCAN
- Bestuurslid Stichting Brein
- Vicevoorzitter Vereniging VOI©E
- Bestuurslid Stichting Buma/Stemra Projecten
- Bestuurslid FastTrack
- Bestuurslid Stichting Fingerprinting

Drs. Wieger Ketellapper

CFO

Nevenfuncties

Bezoldigd:

- Lid Raad van Commissarissen 'Cito BV' tot 9 dec 2016

Onbezoldigd:

- Lid Financiële Commissie AWVN
- Bestuurslid SCAN

Mr. Anja Kroeze

General Counsel

Nevenfuncties

Bezoldigd:

- Secretaris van de Vereniging voor Auteursrecht
- Bestuurslid Stichting Federatie Auteursrechtbelangen
- Bestuurslid stichting Beheer Rechten Fingerprint Database
- Bestuurslid Stichting BREIN
- Bestuurslid Vereniging VOI©E

Onbezoldigd:

- Bestuurslid Stichting SINF

STATUTAIRE BEPALINGEN BESTUUR EN DIRECTIE

Statutaire bepalingen bestuur en directie

De huidige statutaire bepalingen ten aanzien van bestuur en directie zijn als volgt:

Het bestuur van de Vereniging Buma en de Stichting Stemra bestaat uit dertien personen. Twaalf personen worden benoemd op de wijze als bedoeld in artikel 13 lid 2, sub 1 en 2. Een dertiende onafhankelijk persoon wordt door de leden/aangeslotenen benoemd conform artikel 17, lid 2.

Een bestuurder van de Vereniging Buma moet tevens bestuurder zijn van de Stichting Stemra.

Van het bestuur maken deel uit:

- A. acht auteurs die deelnemer zijn of die auteur zijn van een vennootschap die deelnemer is, welke auteurs door de auteursleden/ aangeslotenen worden verkozen, onder wie:
- componisten van ernstige muziek
 - componisten/tekstdichters van lichte muziek
 - tekstdichters
 - componisten van mediamuziek
- B. vier personen die deelnemer- uitgever zijn (artikel 8 lid 1) of een leidinggevende functie vervullen in een uitgeversbedrijf dat deelnemer is (artikel 9 lid 1), en die door de uitgeversleden/aangeslotenen worden verkozen.
- C. één onafhankelijk persoon, als bedoeld in artikel 13 lid 1, als onafhankelijk voorzitter.

De directie van Buma en Stemra bestaat uit één of meer natuurlijke personen, die geen lid/aangeslotenen of deelnemer van de Vereniging c.q. Stichting zijn.

De volledige statutaire bepalingen inzake het bestuur zijn opgenomen in artikel 13 tot en met artikel 20 van de Statuten van Buma en Stemra.

De volledige statutaire bepalingen inzake de directie zijn opgenomen in artikel 21 tot en met artikel 23 van de Statuten van Buma en Stemra

Profielschets bestuur

De profielschets voor het bestuur is gebaseerd op 'dat wat het bestuur nodig heeft om goed te kunnen functioneren', gezien en rekening houdend met verschillende aspecten zoals:

- het type organisatie
- de ontwikkelingsfase van de organisatie
- bestuurlijke herstructurering uitwerken en implementeren

De samenstelling van het bestuur moet zoveel mogelijk in lijn zijn met de normen en bepalingen van de hedendaagse governance en gedragscodes. Voor de volledige profielschets van het bestuur wordt verwezen naar de website van Buma/Stemra.

COLOFON

ADRES

HOOFDKANTOOR
SIRIUSDREEF 22 - 28
2132 WT HOOFDDORP
T: 023 - 799 79 99

INFO@BUMASTEMRA.NL
WWW.BUMASTEMRA.NL

KANTOOR DEN HAAG
LANGE VOORHOUT 86 - 12
2514 EJ DEN HAAG
T: 070 - 310 91 09

HOOFDREDACTIE

FRANK JANSSEN,
BUMA/STEMRA

CONCEPT & REALISATIE

DE MERKELIJKHEID

TEKST & INTERVIEWS

DE MERKELIJKHEID
NART WIELAARD
FRANK JANSSEN

VORMGEVING

DE MERKELIJKHEID

FOTOGRAFIE

MIKE BREEUWER (PAGINA 7)

FOTO'S BESTUURSLEDEN

PETER VAN DIJK

